

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΑΒΒΑΘΑΣ – ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΓΣΕΒΕΕ

Η κατάσταση βελτιώνεται, η αβεβαιότητα παραμένει

ΣΕΛ.20-22

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΕΙΡ. ΤΟΛΗ

Στρατηγική
για τα συνέδρια

ΣΕΛ.32-33

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΚΡ. ΠΙΠΕΡΑΣ

Σε δεινή θέση
οι ξεναγοί

ΣΕΛ.34-35

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΑΝΤ. ΔΕΛΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ανοιχτά φέτος
όλα τα κάμπινγκ

ΣΕΛ.38-39

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
ΚΟΡ. ΜΗΛΙΑΡΑΚΗ

Τουρισμός
και ύπαιθρος

ΣΕΛ.42-43

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ
Τ. ΠΡΩΤΟΠΑΛΤΗΣ

Στροφή στα
τοπικά τρόφιμα

ΣΕΛ.45

Ποια είναι τα προβλήματα
και ποιες οι καλές πρακτικές

Γιατί είναι ευκαιρία
σήμερα να γίνουν βήματα

ΣΕΛ.12-17

Η ΔΙΑΣΥΝΔΕΣΗ ΤΟ «ΚΛΕΙΔΙ» ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΛΟΥΤΡΑ ΠΟΖΑΡ

Μια ιστορία...
κάτω από
τη φωτιά

ΣΕΛ.24-28

ΓΙΩΡΓΟΣ ΤΖΙΑΝΝΑΣ

Ο πρώτος Έλληνας
Περιφερειακός
διευθυντής
του WTTC

ΣΕΛ.48-49

Γιώργος Καραχρήστος
Εκδότης της
«itn Ελληνικός Τουρισμός»

Απαραίτητη η ενίσχυση του τουριστικού κλάδου

Η σεζόν, όπως λένε όλα τα μηνύματα που λαμβάνουμε, δεν εξελίσσεται κατά τα προσδοκώμενα. Ή για να το πούμε καλύτερα δεν επιβεβαιώνονται οι υπεραισιόδοξες προβλέψεις που ακούγονταν από επίσημα χείλη. Διότι η αγορά ήξερε που βαδίζει και έβλεπε πού πάει το πράγμα. Το θετικό είναι πως τα πράγματα είναι καλύτερα από πέρυσι, αλλά το επίσης βέβαιο είναι πως οι επιχειρήσεις του τουρισμού και οι εργαζόμενοι θα χρειαστούν περαιτέρω μέτρα στήριξης.

Η πολιτεία δεν θα πρέπει να περιμένει να έρθει το φθινόπωρο για να κάνει τον «λογαριασμό». Ήδη οι εργαζόμενοι διαμαρτύρονται για τις καθυστερήσεις στις πληρωμές και οι επιχειρήσεις ούτε για αστείο δεν θα μπορέσουν να καλύψουν τα «σπασμένα» της προηγούμενης περιόδου. Θα πρέπει λοιπόν από τώρα οι αρμόδιοι να φροντίσουν να εντάξουν τη μεγάλη πλειονότητα των επιχειρήσεων του τουρισμού στο πολυδιαφημισμένο Ταμείο Ανάκαμψης και όχι μόνο τους λίγους και εκλεκτούς.

Υπάρχουν σοβαρά ζητήματα που πρέπει να αντιμετωπιστούν. Για παράδειγμα δεν είναι δυνατόν να μην μπορεί να λάβει βοήθεια μια μικρή επιχείρηση, μια μικρή μονάδα καταλυμάτων με το πρόσχημα ότι δεν έχει υπαλλήλους. Οι μικρές επιχειρήσεις είναι οικογενειακές και δεν απασχολούν σε πολλές περιπτώσεις προσωπικό, αφού καλύπτουν τις ανάγκες τα μέλη της οικογένειας. Είναι

αυτός λόγος για να μη στηριχθούν;

Οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι η ραχοκοκαλιά της ελληνικής οικονομίας. Πολλοί το λένε και ισχύει όντως, ωστόσο φαίνεται πως κάποιιοι το επαναλαμβάνουν θέλοντας απλώς να χαϊδέψουν αυτιά. Διότι πως αλλιώς μπορούμε να εξηγήσουμε το γεγονός, ότι ακόμη και οι γραφειοκράτες των Βρυξελλών, εξανέστησαν για την προνομιακή μεταχείριση υπέρ συγκεκριμένων επιχειρηματικών συμφερόντων που προέβλεπε το «Ελλάδα 2.0». Τα περισσότερα εγχώρια ΜΜΕ, φυσικά δεν ασχολούνται με τέτοιες λεπτομέρειες, αλλά οι επιχειρηματικοί φορείς και δη του τουρισμού καλό είναι να ασχοληθούν, διότι αν αναχωρήσει το τρένο των ενισχύσεων, χωρίς να επιβιβαστούν όσες δυνατόν περισσότερες επιχειρήσεις, θα έχουμε πάλι «ντόμινο» λουκέτων και εκτίναξη της ανεργίας.

Την ίδια στιγμή η εποχή που διανύουμε αποτελεί μοναδική ευκαιρία για να σκεφτούμε και να οργανώσουμε την αναδιάρθρωση του τουριστικού μοντέλου της χώρας. Για το θέμα αυτό φιλοξενούμε στο τρέχον φύλλο πολλά αφιερώματα και ιδέες προς γνώσιν και ενδεχομένως προς αξιοποίηση, όπου υπάρχουν δυνατότητες. Ελπίζουμε να βρείτε τη θεματολογία ενδιαφέρουσα και είμαστε πάντα πρόθυμοι και ανοιχτοί για να καταθέσουμε προς τα έξω ό,τι αίτημα και σκέψη υπάρχει από τον κλάδο.

Καλή ανάγνωση

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

3° Yachting Festival Athens

6-7-8-9
ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ
2021

ΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ

MACT
MEDIA
GROUP

Ο γύρος των...
ΕΙΔΗΣΕΩΝ
σε λέξεις

Συμβούλιο Καταδυτικού Τουρισμού συγκρότησε το Υπουργείο Τουρισμού

ΠΟΤ: Ψηφιακό εργαλείο για επανεκκίνηση του Τουρισμού

Ένα πρωτοποριακό ψηφιακό εργαλείο λανσάρει ο Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού, που θα αναζωογονήσει τον κλάδο και κυρίως την αειφορία. Ο ΠΟΤ σε συνεργασία με την MUST Travel & Tech αναπτύσσει ένα ψηφιακό εργαλείο στην υπηρεσία του Τουρισμού, το οποίο θα επιτρέπει στους χρήστες του να κοινοποιούν τις εμπειρίες διακοπών τους προκειμένου να δοθεί ώθηση στην ενεργοποίηση του κλάδου, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην αειφορία. Το εργαλείο παρουσιάστηκε σε Φόρουμ Δημάρχων του ΠΟΤ στο Πόρτο της Πορτογαλίας, και δίνει τη δυνατότητα για τοποθέτηση διαφήμισης «έξυπνων» πόλεων, καθώς και προορισμών που ενσωματώνουν τεχνολογίες και καινοτομίες για την ανάπτυξή τους. Η MUST, η οποία δραστηριοποιείται σε 60 χώρες και συλλέγει όλο το ενημερωτικό υλικό που ενδιαφέρει τους ταξιδιώτες σε ένα σημείο, ενσωματώνει σημαντικές πληροφορίες και στατιστικά στοιχεία του ΠΟΤ, ώστε να γίνει κορυφαία εφαρμογή Τουρισμού και να δημιουργήσει περισσότερες ευκαιρίες για τους προορισμούς. Η προβολή μέσω των τεχνολογικών εργαλείων αποτελεί ευκαιρία για όσους -μαζί με ολόκληρη την αλυσίδα αξίας του κλάδου- χρειάζονται στήριξη για την επανεκκίνηση της δραστηριότητάς τους, από νέους προορισμούς σε αγροτικές περιοχές μέχρι προορισμούς με υψηλό επίπεδο ανάπτυξης υποδομών.

Στο πλαίσιο της υλοποίησης της Εθνικής Στρατηγικής Ανάπτυξης για τον Καταδυτικό Τουρισμό, με απόφαση της αρμόδιας Υφυπουργού Τουρισμού, Σοφίας Ζαχαράκη, συγκροτείται Συμβούλιο Καταδυτικού Τουρισμού –ορίστηκαν και τα μέλη του- με αρμοδιότητες την μελέτη των διαθέσιμων στοιχείων και τάσεων που παρατηρούνται σχετικά με την ανάπτυξη της συγκεκριμένης ειδικής μορφής τουρισμού. Το Συμβούλιο με Πρόεδρο τον κ. Δημήτρη Μαρκάτο ενημερώνει και εισηγείται την εθνική στρατηγική καταδυτικού τουρισμού, όπως αυτή θεσπίστηκε για πρώτη φορά με το ν. 4688/2020 του Υπουργείου, ενώ προτείνει δράσεις και πρωτοβουλίες για την υλοποίησή της.

Σκοπός του Συμβουλίου είναι η παροχή ενημέρωσης σχετικά με ζητήματα ανάπτυξης του καταδυτικού τουρισμού με όρους βιωσιμότητας και η βέλτιστη ανάδειξη και προβολή καταδυτικών αξιοθέατων με σεβασμό προς το περιβάλλον.

Όπως δήλωσε η αρμόδια Υφυπουργός κ. Σοφία Ζαχαράκη: «Το Υπουργείο Τουρισμού έμπρακτα προχωρά στην αναθεώρηση και υιοθέτηση ενός νέου, βιώσιμου και γαλάζιου μοντέλου για την τουριστική ανάπτυξη της Ελλάδας. Για τον σκοπό αυτό, επενδύουμε πλέον στρατηγικά στις ειδικές μορφές τουρισμού, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα που διαθέτουμε ως χώρα. Ο καταδυτικός τουρισμός αποτελεί χώρο στον οποίο δικαιωματικά μπορού-

με να αξιώνουμε την ανάδειξη της χώρας σε κορυφαίο τουριστικό προορισμό παγκοσμίως. Με όραμα, μέθοδο και συστηματική προσέγγιση δρομολογούμε κάθε αναγκαία ενέργεια για την υιοθέτηση και υλοποίηση για πρώτη φορά εθνικής στρατηγικής για την ανάπτυξή του. Σηματοδοτείται με τον τρόπο αυτό η εκκίνηση μίας σοβαρής εθνικής προσπάθειας αξιοποίησης των αμέτρητων δυνατοτήτων καταδυτικού τουρισμού που προσφέρονται στην χώρα μας, η οποία ενισχύεται περαιτέρω μέσω ήδη δρομολογημένων και ενταγμένων στο εθνικό σχέδιο ανάκαμψης του τουρισμού επενδύσεων σε έργα υποδομής αλλά και προγράμματα επιμόρφωσης των ανθρώπων του τουριστικού κλάδου.»

Μέλη του Συμβουλίου ορίζονται οι κάτωθι:

- **Δημήτρης Μαρκάτος** του Χρήστου, ως Πρόεδρος, με αναπληρωτή τον **Κωνσταντίνο Ντούνα** του Γεωργίου,
- **Δημήτρης Κούμουλος** του Ανδρέα, με αναπληρωτή τη **Βασιλική Ζαφειράτου** του Γεωργίου,
- **Μαρία Χατζηγιάννη** του Γεωργίου, με αναπληρωτή τον **Ιωάννη Μαρκουδάκη** του Βασιλείου, από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
- **Αικατερίνη - Μαρία - Ρόζα Δελλαπόρτα** του Παύλου, με αναπληρωτή τον **Δημήτριο Κουρκουμέλη-Ροδόσταμο** του Πέτρου, από το Υπουργείο Πολιτισμού και Αθλητισμού,

• **Κωσταντίνος Γεροστάθης** ΜΠΥ του Ανδρέα, με αναπληρωτή την **Αναστασία Γρυσμπολάκη** του Ευαγγέλου, από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής,

• **Ειρήνη Κοτρώτσου** του Παναγιώτη, με αναπληρωτή τον **Κώστα Κούτση** του Σαράντη, από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

• **Μπαμπάκου Αθηνά** του Αριστείδη, με αναπληρωτή τη **Μαρία Παγώνη** του Κωσταντίνου, από το Υπουργείο Τουρισμού,

• **Χρήστος Ευθυμίου** του Νικολάου, ως μέλος, εκπρόσωπος των ερασιτεχνικών συλλόγων αυτοδυτών, με αναπληρωτή τον **Αλκιβιάδη Κυριάκου** του Αναστασίου, Πρόεδρο της Ένωσης Αυτοδυτών Θεσσαλονίκης,

• **Γεράσιμος Μπεριάτος** του Παναγή, Γεν. Γραμματέας του Συνδέσμου Καταδυτικών Κέντρων Ελλάδας (ΣΥΚΑΚΕΛ), ως μέλος, πάροχος καταδυτικών υπηρεσιών αναψυχής εγγεγραμμένος στο μητρώο του άρθρου 8 του ν.3409/2005 (Α' 273), με αναπληρωτή τον **Γεώργιο Λίλα** του Αναστάσιου, μέλος του Συλλόγου Καταδυτικών Κέντρων Ελλάδας (ΣΥΚΑΚΕΛ),

• **Σωτήριος Οικονόμου** Π.Ν, του Γεωργίου, εκπρόσωπος του Γενικού Επιτελείου Ναυτικού (ΓΕΝ) για τις περιπτώσεις που εμπίπτουν στο πλαίσιο αρμοδιοτήτων του Υπουργείου Εθνικής Άμυνας, με αναπληρωτή τον **Γεώργιο Πουλουπάτη** Π.Ν, του Δημητρίου, Πλωτάρχη (Ο).

ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Εκδήλωση στη Σαντορίνη

Με επιτυχία ολοκληρώθηκε η εκδήλωση-συνέδριο του Υπουργείου Τουρισμού για τον ελληνικό οινοτουρισμό, στις 5 και 6 Ιουλίου στη Σαντορίνη. Κατά την διάρκεια της διήμερης εκδήλωσης, που διοργανώθηκε με μέριμνα της αρμόδιας υφυπουργού Σοφίας Ζαχαράκη, οι συμμετέχοντες επισκέφθηκαν τρία οινοποιεία του νησιού με Σήμα Επισκέψιμου Οινοποιείου και είχαν την ευκαιρία να γνωρίσουν και να γευθούν τα εξαιρετικά προϊόντα οίνου αλλά και την μακρά ιστορία του ελληνικού οίνου, η οποία χάνεται στα βάθη των αιώνων.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με ημερίδα με θέμα: «Ελληνικός οινοτουρισμός: Στρατηγικές και προοπτικές για την μετά-Covid εποχή». Συμμετείχαν ξένοι και Έλληνες θεσμικοί παράγοντες του οινοτουρισμού, πρέσβεις ξένων χωρών με ειδικότερο ενδιαφέρον για τον ελληνικό οινοτουρισμό (Γαλλία, Γερμανία, Κύπρος, Ηνωμένο Βασίλειο), ειδικοί του οίνου και του οινοτουρισμού, και Έλληνες παραγωγοί και ειδήμονες, ενώ το γεγονός καλύφθηκε από δημοσιογράφους της Ελλάδας αλλά και του εξωτερικού.

Το διήμερο ανέδειξε τις μεγάλες δυνατότητες ανάπτυξης του οινοτουρισμού στη χώρα μας, χτίζοντας πάνω στην μακρά ελληνική οινική παράδοση, αλλά και στις ήδη πολυάριθμες επιλογές και αυθεντικές εμπειρίες που προσφέρουν τα ελληνικά επισκέψιμα οινοποιεία. Κατά την διάρκεια της ημερίδας, η υφυπουργός

γός Τουρισμού Σοφία Ζαχαράκη, παρουσίασε τις πρωτοβουλίες του Υπουργείου για τον οινοτουρισμό. Οι πρωτοβουλίες περιλαμβάνουν:

- την δημιουργία της πρώτης ψηφιακής πύλης για τον ελληνικό οινοτουρισμό, η οποία θα παρουσιαστεί στο σύνολό της το αμέσως επόμενο διάστημα,
- την διεξαγωγή έρευνας από το Υπουργείο για το Σήμα Επισκέψιμου Οινοποιείου, τα πορίσματα της οποίας θα αξιοποιηθούν για την αναβάθμιση του Σήματος,
- την συγκρότηση Εθνικού Συμβουλίου Οινοτουρισμού με σκοπό την επίτευξη των μέγιστων δυνατών συνεργειών μεταξύ όλων των παραγόντων του Ελληνικού οινοτουρισμού για την μακροπρόθεσμη ανάπτυξη του,
- την ενίσχυση της διεθνούς παρουσίας και εξωστρέφειας του Ελληνικού οινοτου-

ρισμού, με ένταξη της συνεργασίας με διεθνείς εταίρους,

- την αξιοποίηση του Ταμείου Ανάκαμψης για την επένδυση στις υποδομές και στην προβολή του αγροτουρισμού και γαστρονομικού τουρισμού, βάσει των ήδη κατατεθειμένων και εγκεκριμένων προτάσεων του Υπουργείου.

Η ημερίδα, μεταξύ άλλων, περιλάμβανε εισηγήσεις από την Γενική Γραμματέα Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης κα. Λοίζου, τον Αναπληρωτή Γενικό Γραμματέα του ΕΟΤ κ. Ζήκο, και τον Δήμαρχο Θήρας κ. Σιγάλα.

Η εκδήλωση αποτελεί την αρχή ενός οδοιπορικού για την ανάδειξη του ελληνικού οινοτουρισμού που θα συνεχιστεί σε σειρά οινοπαραγωγικών περιοχών της χώρας, με επόμενη στάση τη Δυτική Μακεδονία.

ΜΥΚΟΝΟΣ: «Κατάρρευση» συστήματος αποχέτευσης και αγωνία για τις επιπτώσεις

«Καταστροφή» σημειώθηκε στην παραλία Πλατύς Γιαλός στη Μύκονο, μέσα στην «καρδιά» της τουριστικής περιοχής, μετά από την κατάρρευση του συστήματος ύδρευσης-αποχέτευσης. Η ζημιά στην περιοχή προκλήθηκε λόγω υπερβολικής δόμησης στο σύστημα ύδρευσης-αποχέτευσης, προκαλώντας κλίμα οργής, αλλά και αγωνίας –για το μέγεθος της ζημιάς– σε επιχειρηματίες εστίασης, ξενοδόχους και κατοίκους. Επιπλέον, οι τουρίστες υπέστησαν μεγάλη ταλαιπωρία, καθώς αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τα καταλύματα, κοντά στα οποία παρουσιάστηκε το πρόβλημα και να μεταφερθούν σε διπλανά ξενοδοχεία. Η κατάσταση μοιάζει πρωτόγνωρη για το νησί των Ανέμων και η ανησυχία είναι μεγάλη όσον αφορά τις οικονομικές επιπτώσεις που μπορεί να έχει η κατάρρευση του συστήματος ύδρευσης-αποχέτευσης, αφού η παραλία Πλατύς Γιαλός, κάτω από διαταγή της Λιμενικής Αρχής, σημανθηκε με κόκκινη σημαία και απαγορεύεται το κολύμπι, καθώς τα λύματα δημιουργήσαν μία τεράστια κηλίδα στην παραλία.

Ωστόσο, η δημοτική επιχείρηση ύδρευσης - αποχέτευσης εργάζεται με εντατικούς ρυθμούς, ώστε να λυθεί το πρόβλημα όσο το δυνατόν γρηγορότερα. Από την πλευρά τους, ο πρόεδρος της ΔΕΥΑΜ και ο προϊστάμενος της Τεχνικής Υπηρεσίας της ΔΕΥΑΜ εμφανίστηκαν στο Λιμεναρχείο Μυκόνου, στο πλαίσιο του αυτοφώρου.

Στη Βουλή η επιστολή της ΠΟΕΕΤ

Την επιστολή της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων στον Επισιτισμό-Τουρισμό (Π.Ο.Ε.Ε.Τ.) φέρνουν στη βουλή με κοινή αναφορά προς τον Υπουργό Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων, η βουλευτής Β'1 Βόρειου Τομέα Αθηνών, τομεάρχης Εργασίας ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία Μαριλίζα Ξενογιαννακοπούλου, η βουλευτής Α' Θεσσαλονίκης, τομεάρχης Τουρισμού ΣΥΡΙΖΑ-Προοδευτική Συμμαχία, Κατερίνα Νοτοπούλου και ο βουλευτής Ηρακλείου Σωκράτης Βαρδάκης. Όπως επισημαίνει η Π.Ο.Ε.Ε.Τ. στην επιστολή της, ο κλάδος βιώνει τραγικές καταστάσεις όλο αυτό το διάστημα. Οι πληρωμές από τις μονομερείς αναστολές σύμβα-

σης του Μαΐου, δεν έχουν ακόμα πληρωθεί, η αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου δεν έχει ακόμα εμφανίσει τα έσοδα από τις μονομερείς αναστολές σύμβασης του 2020, ενώ οι εργαζόμενοι στην εστίαση είναι κυριολεκτικά στον αέρα αφού δεν έχει προβλεφθεί απολύτως τίποτα για αυτούς. Μέσα σε όλα αυτά, προστίθεται και ο αποκλεισμός των εργαζομένων, που παρέχουν εργασία σε επιχειρήσεις που είτε δεν θα ανοίξουν φέτος, είτε άνοιξαν και έκλεισαν, από τα μέτρα στήριξης, που εξήγγειλε η Κυβέρνηση. Παράλληλα, ο κλάδος βρίσκεται αντιμέτωπος, με την εργοδοτική αυθαιρεσία, καθώς η πλειοψηφία των ξενοδόχων δεν

προχωρά στην υποχρεωτική επαναπρόσληψη, στην ένταξη στο πρόγραμμα ΣΥΝ-ΕΡΓΑΣΙΑ, απειλώντας και εν τέλει υλοποιώντας απολύσεις με πρόσχημα τον μη εμβολιασμό. Στην εστίαση τα πράγματα είναι πιο δύσκολα, καθώς το 25% των επιχειρήσεων δεν έχει επαναλειτούργήσει λόγω έλλειψης εξωτερικού χώρου, πολλές εποχικές επιχειρήσεις είναι ακόμα κλειστές ενώ αυτές που έχουν ανοίξει υπολείπονται χωρίς έτσι να προχωρούν στην πρόσληψη του προσωπικού. Υπενθυμίζεται ότι η Κυβέρνηση κατήγγειλε την δυνατότητα συμφιλιωτικής συνάντησης στο Υπουργείο, μεταφέροντας αυτή την αρμοδιότητα στον ΟΜΕΔ, χωρίς

ωστόσο να έχει δημιουργηθεί ακόμα η κατάλληλη υπηρεσία. Οι βουλευτές ζητούν από τον αρμόδιο Υπουργό να λάβει υπόψη του, τις επισήμανσεις και προτάσεις της Ομοσπονδίας για τριμερή συμφιλιωτική συνάντηση στο Υπουργείο Εργασίας, με την συμμετοχή της πανελλήνιας ομοσπονδίας ξενοδόχων και εργοδοτικών φορέων του κλάδου, μέλη της πανελλήνιας ομοσπονδίας εστιατορικών και συναφών επαγγελματιών και να ενημερωθούν για τις ενέργειες στις οποίες θα προβεί.

FedHATTA: Συγκρατημένη αισιοδοξία και αναμονή για οικονομικές ενισχύσεις

Εντατικά συνεχίζονται οι ενέργειες για την προώθηση του ελληνικού τουρισμού, από Ομοσπονδίας Ελληνικών Συνδέσμων Γραφείων Ταξιδίων & Τουρισμού, μετά και τη δήλωση του Οικονομικού Επίτροπου για οικονομικές ενισχύσεις.

Σύμφωνα με τον Πρόεδρο της fedHATTA κ. Λύσανδρο Τσιλίδη, η Ομοσπονδία χαιρετίζει τις δηλώσεις του Οικονομικού Επίτροπου πως υπάρχει συγκρατημένη αισιοδοξία μετά το κίνημα εμβολιασμών και το πράσινο πιστοποιητικό που θέσπισε η Ευρωπαϊκή Ένωση, θέτοντας το σε εφαρμογή από την 1η Ιουλίου, αλλά κυρίως για το ενδεχόμενο περαιτέρω οικονομικής στήριξης προς τα μέλη της Ε.Ε.

«Χαιρετίζουμε την δήλωσή του για το ενδεχόμενο περαιτέρω οικονομικής στήριξης προς τα μέλη της Ε.Ε., και είμαστε σε αναμονή για να το δούμε αυτό να γίνεται πράξη, να αγγίξει δηλαδή πρακτικά τους διακινητές του σοβαρού οικονομικού μοχλού της Ευρώπης: τα τουριστικά γραφεία», τόνισε ο κ. Τσιλίδης.

Επιπλέον, ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Ελληνικών Συνδέσμων Γραφείων Ταξιδίων

& Τουρισμού δήλωσε πως: «Η fedHATTA χαιρετίζει και τη σημαντική πρωτοβουλία του Ε.Ο.Τ. να συνεργαστεί με την ECTAA, το πανευρωπαϊκό όργανο των τουριστικών γραφείων, και να δημιουργήσουν μαζί το πρωτοπόρο πρόγραμμα καμπάνιας για την Ελλάδα, που πραγματοποιήθηκε στις 29 Ιουνίου και στις 6 Ιουλίου.

Η Ελλάδα με τις υποδομές της, τον θεμα-

τικό τουρισμό και το σύνολο των προορισμών της, ηπειρωτικών και νησιωτικών, παρουσιάστηκε στις Κάτω Χώρες, την Ιρλανδία, το Ηνωμένο Βασίλειο και τις Σκανδιναβικές χώρες, δίνοντας την δυνατότητα σε Συνδέσμους τουριστικών γραφείων και tour operators να αξιολογήσουν εκ νέου στο σήμερα τη χώρα μας ως προορισμό. Η Ομοσπονδία στήριξε συντονιστικά

την προσπάθεια αυτή. Σημαντικό είναι το γεγονός ότι η ECTAA δημιούργησε για πρώτη φορά αυτό το πρόγραμμα προώθησης, υπό τον τίτλο Showcase, το οποίο και εφάρμοσε για την Ελλάδα, και μάλιστα εν μέσω πανδημίας», επεσήμανε ο κ. Τσιλίδης.

Πλέον, η Ομοσπονδία Ελληνικών Συνδέσμων Γραφείων Ταξιδίων & Τουρισμού με συγκρατημένη αισιοδοξία συνεχίζει αδιαλείπτως της προώθηση του κλάδου στη χώρα μας, καθώς η Ευρώπη είναι μια τεράστια τουριστική αγορά, τόσο για τον εξερχόμενο όσο και για τον εισερχόμενο τουρισμό μας, για τον επαγγελματικό τουρισμό, τον τουρισμό συνεδρίων, αναψυχής, τον θεματικό τουρισμό, καθώς και για όλες τις ηλικιακές βαθμίδες.

«Πέραν αυτού όμως, δεν σταματούμε να εκτείνουμε τις προσπάθειές μας και σε άλλες αγορές, εκτός Ευρώπης, με συνεχείς παρουσιάσεις, επαφές και συναντήσεις. Γνωρίζουμε ότι έχουμε πολλά να αντιμετωπίσουμε ακόμα, για να φτάσουμε από το απόλυτο 0 της παύσης του τουρισμού, στα επίπεδα που θα μας ικανοποιούν, και που θα είναι βιώσιμα για τον κλάδο αλλά και για τον τουρισμό», δήλωσε ο κ. Τσιλίδης.

ΒΡΕΤΑΝΙΑ: «Ανοίγει» ο Τουρισμός από 19 Ιουλίου

Την άρση των περισσότερων περιοριστικών μέτρων στην Αγγλία από τις 19 Ιουλίου, ανακοίνωσε με διάγγελμά του από την Ντάουνινγκ Στρίτ, ο πρωθυπουργός της χώρας Μπόρις Τζόνσον, μετά και την προαναγγελία από τον Υπουργό Υγείας Savid Javid. Ο Βρετανός Υπουργός Υγείας, είχε γνωστοποιήσει στην Βουλή των Κοινοτήτων ένα σχέδιο για ασφαλή και σταδιακή έξοδο από τους περιορισμούς, το οποίο περιλαμβάνει την ενθάρρυνση της χρήσης πιστοποιητικού εμβολιασμού σε χώρους υψηλού κινδύνου.

Η ικανοποίηση στον ταξιδιωτικό κλάδο είναι ακόμη μεγαλύτερη με την είδηση ότι η κυβέρνηση θα προχωρήσει σε χαλάρωση των περιορισμών, αλλά και με την ανακοίνωση ότι οι πλήρως εμβολιασμένοι Βρετανοί θα επιστρέφουν από τους πορτοκαλί προορισμούς χωρίς την απαίτηση καραντίνας από τις 19 Ιουλίου.

Απευθυνόμενος στους βουλευτές, ο Βρετανός υπουργός Υγείας είπε ότι η καθυστέρηση στη χαλάρωση των περιορισμών από την αρχική ημερομηνία, που ήταν η 21η Ιουνίου, οφείλεται στο ότι η κυβέρνηση ήθελε να δημιουργήσει έναν υψηλότερο τοίχο ασφαλείας με την περαιτέρω αύξηση των εμβολιασμών και να αντέξει ένα ενδεχόμενο καλοκαιρινό κύμα έξαρσης του ιού.

Πλέον, σύμφωνα με τον Υπουργό Υγείας Savid Javid, είναι η καλύτερη στιγμή για την άρση των περιορισμών, καθώς όπως τόνισε «αν όχι τώρα, τότε πότε;», με τον Μπόρις Τζόνσον να αναφέρει από την πλευρά του, ότι σε διαφορετική περίπτωση το «άνοιγμα» της χώρας θα γινόταν το χειμώνα, όταν ενθαρρύνεται η ευρύτερη διασπορά του ιού.

Η βρετανική κυβέρνηση πάντως ζητά από τους πολίτες να προσέχουν και να

χρησιμοποιούν τη μάσκα σε περιστάσεις συνωστισμού και σε κλειστούς χώρους. Η άρση των περιορισμών προβλέπει υψηλή διασπορά του κορωνοϊού έως τουλάχιστον τα τέλη Αυγούστου καθώς, με βάση τα δεδομένα που παραθέτει η συμβουλευτική επιστημονική επιτροπή SAGE, πιθανότατα θα οδηγήσει σε τουλάχιστον χίλιες εισαγωγές στα νοσοκομεία ανά ημέρα μέσα στο καλοκαίρι, τη στιγμή που οι μέχρι στιγμής ημερήσιες εισαγωγές είναι περίπου 560.

Επιπλέον, υπάρχουν φόβοι για την πιθανότητα εμφάνισης μιας νέας ανθεκτικής παραλλαγής που θα προκαλέσει νέα προβλήματα διεθνώς, όμως διατυπώνεται με σχετική βεβαιότητα ότι -λόγω των εμβολίων- η κορύφωση των θανάτων στο νεότερο κύμα που θα ακολουθήσει, θα είναι πολύ χαμηλότερη σε σχέση με το κύμα του περασμένου Ιανουαρίου.

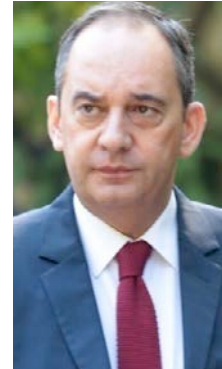

Η «πώληση» των ακτών της Θεσπρωτίας και οι αντιδράσεις

Προς «πώληση» έθεσε τις ακτές της Θεσπρωτίας ο Υπουργός Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής κ. Γιάννης Πλακιωτάκης, όπως υποστηρίζει ο βουλευτής του ΜέΡΑ25 Κρίτων Αρσένης.

Κατά τη διάρκεια συζήτησης της επίκαιρης ερώτησης στην Ολομέλεια του βουλευτή Β2 Δυτικής Αθήνας του ΜέΡΑ25, Κρίτωνα Αρσένη, ο κ. Πλακιωτάκης εννόησε ότι θα παραχωρηθούν οι εκτάσεις που δεν επιθυμεί ο υποψήφιος αγοραστής, εκτός από την παραλία του Δρεπάνου, για την οποία δεσμεύτηκε ότι θα παραμείνει στην τοπική κοινωνία.

«Η Κυβέρνηση, λοιπόν, προχωράει στην αξιοποίηση του Λιμένος Ηγουμενίτσας κι επειδή ακριβώς βρισκόμαστε στη δεύτερη φάση δεσμεύτηκα ότι θα αποδοθούν στην τοπική κοινωνία και το βόρειο τμήμα του Λιμένος Ηγουμενίτσας και βέβαια η περιοχή του Δρεπάνου αφού είχα δηλώσει εξαρχής ότι εκτάσεις οι οποίες δεν συνδέονται με λιμενικές δραστηριότητες ή παροχή λιμενικών υπηρεσιών θα εξαιρεθούν από την διαδικασία παραχώρησης. Επομένως και οι δύο αυτές εκτάσεις θα εξαιρεθούν από τη διαδικασία της παραχώρησης και ομοίως θα εξαιρεθούν και συγκεκριμένα τμήματα της χερσαίας ζώνης στα καταφύγια Σαγιάδας, Πλαταριάς και στα Σύβοτα», τόνισε ο Υπουργός Ναυτιλίας, χωρίς ωστόσο να διευκρινίζει ποιο είναι το βόρειο τμήμα της χερσαίας ζώνης και αν σε αυτό εντάσσεται το παρκινγκ αυτοκινήτων και

το παραλιακό μέτωπο της πόλης. Σύμφωνα με Δελτίο Τύπου του Βουλευτή του ΜέΡΑ25, Κρίτωνα Αρσένη, οι πολίτες της Θεσπρωτίας γνωρίζουν πως η πώληση περιλαμβάνει και άλλες εκτάσεις.

Για παράδειγμα, αφορά εν ολίγοις ολόκληρη την έκταση από την ρυμοτομική γραμμή της πόλης μέχρι και την θάλασσα, από το Μακρυγιάλι μέχρι το «Ακρωτήρι» (Βιολογικός Καθαρισμός), συμπεριλαμβανομένων των ποδηλατοδρόμων, των γηπέδων τένις, της Νέας Παραλιακής, των οδών Εθνικής Αντιστάσεως και Αγίων Αποστόλων μέχρι και την Εγνατία οδό.

Μέσα στα σχέδια είναι ολόκληρη η παραλία της Πλαταριάς, μαζί με τα τμήματα που σήμερα διατίθενται για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων και για τον περίπατο κατοίκων και επισκεπτών, καθώς και των παραλιών εκατέρωθεν της Πλαταριάς, αλλά και το μέτωπο των Συβότων, από την παραλία ΔΕΗ μέχρι και μετά την παραλία

Μπέλα Βράκα και το λιμανάκι των Συβότων, του χώρου δηλαδή ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων και περιπάτου κατοίκων και επισκεπτών.

Τέλος, η πώληση θα αφορά το αλιευτικό καταφύγιο της Σαγιάδας, τον χώρο ανάπτυξης τραπεζοκαθισμάτων, περιπάτου κατοίκων και επισκεπτών, πάρκινγκ οχημάτων, καθώς και την παραλιακή οδό. Τη στιγμή πάντως που ο Υπουργός Ναυτιλίας & Νησιωτικής Πολιτικής, Γιάννης Πλακιωτάκης σε δηλώσεις του τόνισε ότι οι 7 υποψήφιοι αγοραστές που πέρασαν στην δεύτερη φάση του διαγωνισμού θα κληθούν να καταθέσουν δεσμευτικές οικονομικές προτάσεις ανάλογα με την τελική απόφαση πώλησης των παραλιών μαζί με το λιμάνι, ο βουλευτής του ΜέΡΑ25, Κρίτων Αρσένης, επισημαίνει το κατά πόσο η κυβέρνηση έχει την αρμοδιότητα να αλλάξει τους όρους ενός διεθνούς διαγωνισμού, αν δεν τον ακυρώσει.

Υπογραφή της σύμβασης παραχώρησης της μαρίνας «Elounda Hills»

Με την υπογραφή του Υπουργού Τουρισμού Χάρη Θεοχάρη, εγκρίθηκε και επίσημα η παράχωση της μαρίνας «Elounda Hills», στον Άγιο Νικόλαο Κρήτης.

Οι δύο πλευρές υπέγραψαν την σύμβαση παραχώρησης και δημιουργίας της μεγαλύτερης ιδιωτικής μαρίνας στην Ελλάδα, χωρητικότητας 200 megayachts, με 1.200 μ. χερσαία ζώνη παραλίας.

Η δημιουργία μιας τόσο μεγάλης και σύγχρονης μαρίνας σκαφών όπως η «Elounda Hills», εναρμονισμένης με το φυσικό περιβάλλον αλλά και τις προδιαγραφές της βιώσιμης ανάπτυξης, αποτελεί αδιαμφισβήτητο έργο πνοής για το νησί.

Η μαρίνα «Elounda Hills», που είναι μάλιστα η πρώτη στην Κρήτη και αποτελεί επένδυση ύψους 20 εκατ. ευρώ, θα περιλαμβάνει και χώρους αναψυχής.

Πρόκειται να αναβαθμίσει τουριστικά την ευρύτερη περιοχή και γενικότερα το νησί της Κρήτης, προσελκύοντας ακόμη περισσότερους τουρίστες υψηλού εισοδήματος.

Όσον αφορά την υλοποίηση όλου του τουριστικού συγκροτήματος «Elounda Hills», αναμένεται η πρώτη φάση της επένδυσης που έχει συνολικό προϋπολογισμό 400 εκατ. ευρώ να ξεκινήσει μέσα στο καλοκαίρι από τη «Mirum Hellas». Η αρχή θα γίνει από τα Ελληνικά, μία από τις έξι χωρικές ενότητες του έργου και θα ξεκινήσει με την κατασκευή της μαρίνας. Τα υπόλοιπα στάδια θα προχωρήσουν τους επόμενους μήνες, ενώ ήδη έχουν αναπτυχθεί υπερπολυτελείς κατοικίες στο Μικρό Βαθύ, σε εξέλιξη βρίσκεται η μετασκευή σε boutique hotel της βίλας του σκηνοθέτη Νίκου Κούνδουρου, καθώς και στο Ακρωτήρι λειτουργεί από πέρυσι το ξενοδοχείο Island Concept υπό τη διαχείριση της Aria Hotels του ομίλου Libra.

Κύπρος: Στην «πορτοκαλί» λίστα η Ελλάδα

Από την «πράσινη» στην «πορτοκαλί» λίστα της Κύπρου «μετακινήθηκε» η Ελλάδα, όπως και το Βέλγιο και το Λουξεμβούργο, μετά από απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου.

Συγκεκριμένα η Μονάδα Επιδημιολογικής Επιτήρησης του Υπουργείου Υγείας προέβη σε επαναξιολόγηση της επιδημιολογικής εικόνας των διαφόρων χωρών ως προς τη νόσο COVID-19, με την Ελλάδα να μεταπηδά από την πράσινη λίστα στην πορτοκαλί, μαζί με Βέλγιο και Λουξεμβούργο. Αυτό σημαίνει πως από τις 15 Ιουλίου πολίτες από την Ελλάδα θα εισέρχονται στην Κύπρο μόνο με μοριακή εξέταση 72 ωρών, όπως θα συμβαίνει και με τις υπόλοιπες χώρες της Πορτοκαλί κατηγορίας.

Σύμφωνα, με τα νέα δεδομένα, στην «κόκκινη» λίστα της Κύπρου παραμένει η Βρε-

τανία και η Ισπανία, ενώ προστέθηκε και η Πορτογαλία λόγω της μεγάλης αύξησης των κρουσμάτων και κυρίως της μετάλλαξης Δέλτα.

Αν και τα επιδημιολογικά δεδομένα αλλάζουν συνεχώς στην παρούσα φάση στην πράσινη λίστα της Κύπρου βρίσκονται χώρες χαμηλού κινδύνου, Κράτη Μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως Αυστρία, Βουλγαρία, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Εσθονία, Ιταλία, Κροατία, Λετονία, Λιθουανία, Μάλτα, Ουγγαρία, Πολωνία, Ρουμανία, Σλοβακία, Σλοβενία, Σουηδία, Τσεχία, Φινλανδία. Επιπλέον, «πράσινα» είναι κράτη της ζώνης Σένγκεν όπως Ελβετία, Ισλανδία, Λιχτενστάιν, Νορβηγία, μικρά όπως Μονακό, Πόλη του Βατικανού και τρίτες χώρες όπως Αυστραλία, Ιορδανία, Ισραήλ, Νέα Ζηλανδία, Σιγκαπούρη.

Όσον αφορά τις «πορτοκαλί» χώρες, μαζί

με την Ελλάδα, κατατάσσονται κι εκείνες με χαμηλό κίνδυνο, αλλά με μεγαλύτερη αμφιβολία σε σύγκριση με την πράσινη κατηγορία όπως Ιρλανδία, Ολλανδία, Λουξεμβούργο, Βέλγιο συμπεριλαμβανομένης της Ανδόρρας και των τρίτων χωρών όπως Αζερμπαϊτζάν, Βόρεια Μακεδονία, Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, Ιαπωνία, Καναδάς, Κατάρ, Κίνα (περιλαμβανομένου και του Χονγκ Κονγκ, Μακάου και της Ταϊβάν), Λίβανος, Νότιος Κορέα, Σαουδική Αραβία, Σερβία.

Στην κόκκινη λίστα της Κύπρου βρίσκονται Ισπανία, Πορτογαλία, Σαν Μαρίνο, Αίγυπτος, Αλβανία, Αρμενία, Βοσνία-Ερζεγοβίνη Γεωργία, Ηνωμένα Αραβικά Εμιράτα, Ηνωμένο Βασίλειο, Κουβέιτ, Λευκορωσία, Μαυροβούνιο, Μολδαβία, Μπαχρέιν, Μπρουνέι, Ουκρανία, Ρουάντα, Ρωσία, Ταϊλάνδη.

Ο γύρος των...
ΕΙΔΗΣΕΩΝ
σε λέξεις

CLIA: Στήριξη της Ένωσης για την Πράσινη Συμφωνία «Fit for 55»

Αύξηση πτήσεων από Μόσχα προς Θεσσαλονίκη και Ηράκλειο

Σε αύξηση των τακτικών πτήσεων προς την Ελλάδα θα προχωρήσει η Ρωσία.

Όπως ανακοίνωσε ο αξιωματούχος του ρωσικού ομοσπονδιακού κρατικού φορέα για την αντιμετώπιση της πανδημίας, η Ρωσία από τις 24 Ιουλίου πρόκειται να αυξήσει τον αριθμό των τακτικών πτήσεων τόσο προς την Ελλάδα, αλλά και την Αυστρία, το Βέλγιο, τη Βουλγαρία, την Ουγγαρία, τον Λίβανο, την Κροατία και την Αιθιοπία.

Σύμφωνα με το πρακτορείο TASS, οι επιπλέον πτήσεις προς Ελλάδα θα αυξηθούν σε 7 την εβδομάδα και θα πραγματοποιούνται από τη Μόσχα προς την Θεσσαλονίκη και το Ηράκλειο.

Επιπλέον, ανακοινώθηκε πως από τις 24 Ιουλίου θα συνεχιστούν οι πτήσεις από τα διεθνή αεροδρόμια του Arkhangelsk, Novokuznetsk και Orsk προς ξένες χώρες.

Πάντως, ο κρατικός φορέας για την αντιμετώπιση της πανδημίας συνιστά στους Ρώσους πριν αναχωρήσουν για το εξωτερικό να εμβολιασθούν, ώστε να προστατευτούν από τον Κορωνοϊό.

Την πρωτοβουλία «Fit for 55» της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μια «πράσινη» ανάπτυξη στηρίζει η Διεθνής Ένωση Εταιρειών Κρουαζιέρας.

Ο κλάδος της κρουαζιέρας υποστηρίζει τους μακροπρόθεσμους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας (Green Deal), με το πακέτο «Fit for 55», να αποτελεί το νέο νομοθετικό πλαίσιο που καταθέτει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την ενέργεια και το κλίμα.

Το συγκεκριμένο project θεωρείται ένα αποφασιστικό βήμα προς την επιτάχυνση των προσπαθειών της Ευρωπαϊκής Ένωσης για μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα κατά 55% έως το 2030 και για μηδενικές εκπομπές έως το 2050.

Από την πλευρά της η CLIA, με Δελτίο Τύπου επισημαίνει ότι: «έχουμε δεσμευτεί για μηδενικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα στην Ευρώπη έως το 2050. Επιπλέον, προωθώντας την καινοτομία στην κατασκευή νέων πλοίων στην Ευρώπη, πιστεύουμε ότι ο κλάδος μας θα παίξει καθοριστικό ρόλο στην ευρωπαϊκή προσπάθεια για πράσινη ανάπτυξη, όπως αυτή κατοχυρώνεται στην Πράσινη Συμφωνία και στα σχέδια ανάκαμψης της Ε.Ε.».

Γενικότερα, η Ευρωπαϊκή Ένωση προσπαθεί με ένα ισορροπημένο ρυθμιστικό πλαίσιο, εκτός από το να μειώσει τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, να ευνοήσει όλους τους κλάδους της Οικονομίας και να υιοθετήσει μια ολιστική εκτίμηση επιπτώσεων, καθώς διαφορετικές πτυχές του «Fit For 55» θα αλληλοεπηρεάζονται.

Έτσι πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην αξιολόγηση των επιπτώσεων της «Πράσινης Συμφωνίας» σε απομακρυσμένες ευρωπαϊκές παράκτιες περιοχές και νησιά, που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από τη μεταφορά επιβατών. Γι' αυτό και επηρεάζεται άμεσα ο κλάδος της κρουαζιέρας, καθώς διαχειρίζεται κινητά περιουσιακά στοιχεία παγκοσμίως, με τα πλοία να ταξιδεύουν και να «ενώνουν» χώρες και ηπείρους, περνώντας συχνά από ευρωπαϊκά ύδατα για περιορισμένο χρόνο.

Από την πλευρά της, η CLIA Europe έχει δεσμευτεί να συμβάλει στη διαμόρφωση πολιτικής και να διαθέσει την εμπειρογνομοσύνη και την εμπειρία της, συνεργαζόμενη με όλους τους φορείς στα θε-

σμικά όργανα και τα κράτη-μέλη της Ε.Ε., ώστε να επιταχύνει την ανάπτυξη εναλλακτικών καυσίμων για τα πλοία, τα οποία είναι απαραίτητα για την επίτευξη του στόχου της Ε.Ε. και της CLIA για μηδενικές εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα.

Ο Γενικός Διευθυντής της Διεθνούς Ένωσης Εταιρειών Κρουαζιερόπλοιων, Utko Metsola τόνισε:

«Ο κλάδος κρουαζιέρας υποστηρίζει τους μακροπρόθεσμους στόχους της Πράσινης Συμφωνίας της Ε.Ε., όμως η καθιέρωση της τιμολόγησης των εκπομπών δεν θα λύσει από μόνη της το βασικό πρόβλημα, που είναι η έλλειψη των εναλλακτικών καυσίμων για τα πλοία. Θα χρειαστεί περισσότερη προσπάθεια σε πολιτικό και ρυθμιστικό επίπεδο, για να επιταχυνθεί η ανάπτυξη εναλλακτικών καυσίμων και να καταστούν διαθέσιμα για ανεφοδιασμό σε ευρωπαϊκά λιμάνια.

Ο κλάδος μας είναι μία ευρωπαϊκή ιστορία επιτυχίας, καθώς τα ευρωπαϊκά ναυπηγεία παραμένουν ανταγωνιστικά παγκοσμίως στη ναυπήγηση κρουαζιερόπλοιων. Αυτή η πραγματικότητα προσφέρει μια σημαντική ευκαιρία για τη δημιουργία πράσινης ανάπτυξης και νέων θέσεων εργασίας στον τομέα στην Ευρώπη», πρόσθεσε ο κ. Metsola.

Η Διευθύντρια -στην Ανατολική Μεσόγειο- της μεγαλύτερης παγκοσμίως εμπορικής ένωσης κρουαζιερόπλοιων, Μαρία

Δεληγιάννη, τόνισε πως Ελλάδα, Κύπρος και γενικότερα Ανατολική Μεσόγειος θα παίξουν καθοριστικό ρόλο στο «πράσινο» project: «Μπορούν να διαδραματίσουν αποφασιστικό ρόλο σε αυτή την κατεύθυνση και αυτό θα είναι δυνατό μόνο με την ενεργό συμμετοχή όλων των εταιρειών, συμπεριλαμβανομένης της εκτεταμένης αλυσίδας αξίας και του οικοσυστήματος της κρουαζιέρας και της ναυτιλίας στις χώρες αυτές».

Όπως υποστήριξε η κ. Δεληγιάννη: «Ο τομέας της κρουαζιέρας είναι ένα κρίσιμο στοιχείο για την οικονομία μας και είναι στις προτεραιότητές του να υποστηρίξει την πράσινη ανάπτυξη. Παρά την αναστολή των δραστηριοτήτων κατά τη διάρκεια της πανδημίας, η δέσμευσή μας για βιωσιμότητα παρέμεινε σταθερή, μέσω της επένδυσης στην καινοτομία, της μείωσης των εκπομπών και της μεγαλύτερης ενεργειακής απόδοσης, που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων μας και στη διατήρηση του παγκόσμιου ηγετικού μας ρόλου και των θέσεων εργασίας στον κλάδο».

Πάντως μία σταδιακή προσέγγιση και ένα ρεαλιστικό χρονοδιάγραμμα εφαρμογής του «Fit For 55» είναι αναγκαία να τηρηθούν, έτσι ώστε να διασφαλιστεί ότι το ευρωπαϊκό θαλάσσιο σύμπλεγμα θα έχει την ευκαιρία να ανακάμψει από τις αρνητικές οικονομικές επιπτώσεις της κρίσης COVID-19 σε αυτόν τον τομέα.

MACT MEDIA GROUP

DMO · Χτίζουμε Νέους Προορισμούς

Αναβαθμίζουμε την εμπειρία

MACT MEDIA GROUP

2110129575

info@mact.gr

Destination
Management
Organizations

MACT
MEDIA
GROUP

ΕΛΕΝΑ ΚΟΥΝΤΟΥΡΑ

Άμεση πρόσβαση των τουριστικών ΜμΕ σε χρηματοδότηση και Ταμείο Ανάκαμψης

Την άμεση εξασφάλιση και δίκαιη μεταχείριση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για επαρκή πρόσβαση σε χρηματοδοτικά προγράμματα αλλά και σε φθινό δανεισμό μέσω του Ταμείου Ανάκαμψης, ζήτησε η Έλενα Κουντουρά από τη Σλοβενική Προεδρία.

Η Ευρωβουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ επικαλέστηκε τη βαρύτητα που δίνει το πρόγραμμα της Σλοβενικής Προεδρίας στη διεκδίκηση της πρόσβασης των τουριστικών μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε διάφορες πηγές χρηματοδότησης, τονίζοντας πως: «οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις είναι η ραχοκοκαλιά της τουριστικής οικονομίας και σημαντικό κομμάτι του κοινωνικού ιστού, και έχουν μεγάλες προσδοκίες για ευρωπαϊκή στήριξη».

Η παρέμβαση της κ. Κουντουρά έγινε κατά την παρουσίαση του προγράμματος της Προεδρίας της Σλοβενίας στο Ευρωκοινοβούλιο για τον τομέα του Τουρισμού, από τον Υπουργό Οικονομικής Ανάπτυξης & Τεχνολογίας Ζ. Ποτισιβάλεκ, ζητώντας την άμεση πρόσβαση των ΜμΕ προς τη χρηματοδότηση, «διότι χιλιάδες επιχειρήσεις που δεν έχουν πρόσβαση σε δανεισμό και ρευστότητα από τις τράπεζες βρίσκονται στα πρόθυρα της κατάρρευσης». Επιπλέον, η Ευρωβουλευτής του ΣΥΡΙΖΑ τόνισε πως πρέπει να αποτραπεί το φαινόμενο αποκλεισμού χιλιάδων μικρών επιχειρήσεων από τα φθηνά δάνεια του Ταμείου Ανάκαμψης, που ήδη διαφαίνεται σε εθνικά σχέδια ανάκαμψης που εγκρίνονται

σήμερα, συμπεριλαμβανομένου του ελληνικού σχεδίου.

Αποφυγή κατάρρευσης

Σύμφωνα με την κ. Κουντουρά στόχος αυτών των μέτρων είναι να αποφευχθεί η κατάρρευση των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, την ώρα που θα επωφελούνται μόνο οι μεγαλύτερες και ισχυρότερες, που ούτως ή άλλως έχουν πρόσβαση σε τραπεζική χρηματοδότηση.

Για το φλέγον αυτό ζήτημα η Ευρωβουλευτής τοποθετήθηκε και κατά τη συνεδρίαση της Ειδικής Ομάδας για τον Τουρισμό «Tourism Task Force» του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στην Επιτροπή TRAN, με θέμα την κατάσταση στον τομέα του τουρισμού για τη θερινή περίοδο 2021, τονίζοντας πως: «Αν οι κυβερνήσεις και η ΕΕ επιτρέψουν στις μικρομεσαίες τουριστικές επιχειρήσεις να καταρρεύσουν, η κρίση που θα ακολουθήσει δεν θα είναι μόνο οικονομική».

Η κ. Κουντουρά επεσήμανε πως αυτή η κατάρρευση των ΜμΕ θα παρασύρει και άλλες επιχειρήσεις και επαγγέλματα που σχετίζονται με τον Τουρισμό, επηρεάζοντας συγχρόνως τον κοινωνικό ιστό, προσθέτοντας πως: «Η ανεργία και οι πτωχεύσεις θα εκτοξευθούν, θα χαθούν ολόκληρες πηγές εσόδων και περιουσίες και τελικά θα είναι η αφορμή για μια τεράστια μεταφορά πλούτου, έργου και παραγωγικών μέσων από του μικρομεσαίους προς τους ισχυρούς. Αυτό εργαζόμαστε να το αποτρέψουμε με κάθε κόστος».

Τα αποτελέσματα της έρευνας του ΙΤΕΠ

Το Ινστιτούτο Τουριστικών Ερευνών και Προβλέψεων παρουσίασε τα αποτελέσματα της έρευνάς του για να συζητηθούν τα θέματα: Αειφορία και πράσινο ξενοδοχείο, Προσβασιμότητα, Ψηφιακή Μετάβαση και Εκπαίδευση. Μέσα από την ημερίδα κατέστη σαφές η ανάγκη για μετατροπή των ξενοδοχείων σε «πράσινες επιχειρήσεις» με οικολογική συνείδηση. Αυτή η κίνηση δεν θα προσφέρει μόνο στο περιβάλλον αλλά και στην οικονομία της επιχείρησης αφού για το αγοραστικό κοινό η οικολογική ευαισθησία αποτελεί σημαντικό κριτήριο επιλογής. Στην ίδια φιλοσοφία θα αντιμετωπιστεί και το ζήτημα της προσβασιμότητας. Κανένας δεν μπορεί να αποκλείεται από την πρόσβαση και την εξυπηρέτηση, μιλάμε πλέον για ηθική υποχρέωση.

Όσον αφορά το κομμάτι της τεχνολογίας, η ψηφιοποίηση αποτελεί προτεραιότητα. Προτεραιότητα έχει και το θέμα της Δια Βίου Μάθησης & Κατάρτισης. Ο τουρισμός αν και είναι η μεγάλη βιομηχανία της χώρας μας δεν θεωρείται ένας ελκυστικός κλάδος. Στόχος θα αποτελέσει από την μία πλευρά η εκπαίδευση και κατάρτιση των εργαζομένων και από την άλλη η βελτίωση στις συνθήκες εργασίας στον τουριστικό κλάδο.

Το θέμα της διασύνδεσης του τουρισμού με την παραγωγική βάση της χώρας, μας έχει απασχολήσει επανειλημμένα στην ITN. Να θυμίσουμε τον μαραθώνιο εκπομπών που είχε πραγματοποιήσει στις αρχές του έτους για το θέμα το ITN News Web TV με συντονιστή τον διευθυντή της εφημερίδας Γιώργο Καραχρήστο, οι οποίες υπάρχουν στο youtube και μπορεί να τις παρακολουθήσει όποιος ενδιαφέρεται. Να θυμίσουμε τα πολύτιμα συμπεράσματα που προέκυψαν από αυτό το 15νήμερο φόρουμ.

Το ζήτημα επισημαίνεται διαχρονικά από τους φορείς, μεταξύ των οποίων είναι και ο πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ Γιώργος Καββαθάς, ο οποίος επισημαίνει στη συνέντευξη που μας παραχώρησε στο τρέχον φύλλο της «itn Ελληνικός Τουρισμός», πως αν θέλουμε ποιοτικό τουρισμό πρέπει να διασυνδεθεί το τουριστικό προϊόν με την τοπική παραγωγή και να προσφέρει στους επισκέπτες ποιοτικά ελληνικά προϊόντα.

Η διαδικασία αυτή όπως επισημαίνει ο κύριος Καββαθάς, αλλά και ο συνεργάτης της εφημερίδας κύριος Αναστασόπουλος μπορεί να δημιουργήσει οικονομίες κλίμακας, οικονομίες που θα έχουν πιο γερά θεμέλια και θα μπορούν να αντέξουν στους διεθνείς κλυδωνισμούς.

Επανερχόμαστε, λοιπόν, στο θέμα της διασύνδεσης της αγροδιατροφής με τον τουρισμό και επιχειρούμε εκ νέου την ανάδειξή του γιατί τώρα είναι πραγματικά ευκαιρία να γίνουν ουσιαστικά βήματα. Οι απώλειες που προκάλεσε και προκαλεί η πανδημία, επιτρέπουν, αν δεν επιβάλλουν, την αναδιαμόρφωση του τουριστικού μοντέλου της χώρας. Ο μαζικός τουρισμός στις ανεπτυγμένες τουριστικές αγορές της Ευρώπης μπαίνει σε δεύτερο πλάνο και οι θεματικές, πιο εξειδικευμένες μορφές τουρισμού γνωρίζουν άνθηση και παίρνουν πλέον το προβάδισμα. Δεν πρέπει να αγνοούμε το γεγονός πως οι επιστήμονες μας προειδοποιούν και για μελλοντικές πανδημίες, ενώ και το περιβάλλον δίνει ανησυχητικά σημάδια. Η βιωσιμότητα αποτελεί μονόδρομο, η πανδημία αφήνει το δικό της στίγμα και όλα συγκλίνουν πως τίποτα δεν θα είναι το ίδιο στη μετα-Covid περίοδο. Συμπερασματικά είναι η ίδια η περίοδος που επιβάλλει ουσιαστικά τις αλλαγές στο πώς αντιμετωπίζουμε τον τουρισμό και τι μπορεί να περιμένει από αυτόν συνολικά η οικονομία της χώρας.

Τα προβλήματα ωστόσο που εμποδίζουν την διασύνδεση της παραγωγικής βάσης με τον τουρισμό παραμένουν. Το ένα αφορά την οργάνωση του πρωτογενούς τομέα. Την ικανότητά του να παρέχει προϊόντα σε σταθερούς χρόνους, σταθερές ποσότητες και με υψηλά ποιοτικά χαρακτηριστικά.

Η διασύνδεση «κλειδί» για την οικονομία

Η σχέση των ελληνικών προϊόντων με τον τουρισμό είναι ένα ζήτημα που συζητείται εδώ και χρόνια χωρίς μεγάλα αποτελέσματα. Σήμερα με τις ανατροπές που έχει επιφέρει η πανδημία και με τον μαζικό τουρισμό να βρίσκεται σε υποχώρηση, είναι μοναδική ευκαιρία για να γίνουν ουσιαστικά βήματα με στόχο τη σύνδεση των ελληνικών τροφίμων και ποτών με το τουριστικό προϊόν

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ &
ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ**

Σε αυτό το κομμάτι οι Έλληνες παραγωγοί υστερούν σε σύγκριση με το εξωτερικό. Οι συνέργειες, πρωτίστως μεταξύ τους, είναι απαραίτητες και για να μειώσουν το κόστος παραγωγής, αλλά και για να δημιουργήσουν ένα ευρύ δίκτυο διανομής εντός της χώρας.

Στο κομμάτι της διανομής άλλη μια απαραίτητη προϋπόθεση είναι η δημιουργία αξιόπιστης εφοδιαστικής αλυσίδας. Πολλοί τουριστικοί προορισμοί είναι νησιά. Η νησιωτικότητα θέτει τα δικά της αντικειμενικά όρια για τα οποία καλούμαστε να βρούμε λύσεις, ιδίως για τα προϊόντα που απαιτούν την ύπαρξη εφοδιαστικής αλυσίδας ψύχους. Προτάσεις υπάρχουν, το όραμα φαίνεται πως λείπει σε αρκετές περιπτώσεις με κάποιες φωτεινές εξαιρέσεις που μπορούν να αποτελέσουν το παράδειγμα και για άλλες περιοχές.

Επίσης σημαντικό είναι τέλος να γίνει αντιληπτή η σημασία αυτής της προσπάθειας και από τον τουριστικό κλάδο στο σύνολό του. Οι φορείς του τουρισμού έχουν κάνει σημαντικά βήματα προς αυτή την

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
Οι συνέργειες, πρωτίστως μεταξύ των παραγωγών, είναι απαραίτητες και για να μειώσουν το κόστος παραγωγής, αλλά και για να δημιουργήσουν ένα ευρύ δίκτυο διανομής εντός της χώρας
● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

κατεύθυνση. Το «Ελληνικό Πρωινό» του ΞΕΕ, το «Καλάθι Πρωινού» της ΣΕΤΚΕ είναι ανάμεσα στις πρωτοβουλίες που ξεχωρίζουν και οι οποίες επιχειρούν να εντάξουν την τοπική παραγωγή στις παρεχόμενες τουριστικές υπηρεσίες.

Το πλέον σημαντικό όμως είναι να υπάρχουν πρωτοβουλίες σε κεντρικό επίπεδο. Να χαραχθεί εθνική στρατηγική και να δημιουργηθούν οι μηχανισμοί που θα επιτρέπουν τη διανομή των προϊόντων σε όλη τη χώρα και σε ανταγωνιστικές τιμές. Οι τιμές άλλωστε είναι και ο κύριος λόγος που σε πολλές περιπτώσεις κερδίζουν έδαφος τα εισαγόμενα τρόφιμα. Θα πρέπει όμως να γίνει κατανοητό, ότι σήμερα στο πλαίσιο της αυθεντικής εμπειρίας συγκαταλέγεται -αν δεν έχει την πρώτη θέση- η γαστρονομία. Βάζοντας όλα τα παραπάνω απευθυνθήκαμε στους εμπλεκόμενους φορείς για να δούμε τα στοιχεία και να συνθέσουμε την πραγματική εικόνα γύρω από το θέμα της διασύνδεσης τουρισμού και παραγωγής σήμερα.

Από τις τοποθετήσεις των αρμόδιων διαπιστώνει κανείς ότι δυστυχώς η διασύνδεση τουρισμού – παραγωγής παραμένει ζητούμενο, για το οποίο πάντως θα πρέπει να βρεθούν λύσεις, να υπερκεραστούν και να αντλήσουμε συνολικά σαν κοινωνία τα οφέλη αυτής της μεγάλης προσπάθειας.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΙΛΤΙΔΗΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ ΚΑΙ Π. ΥΦΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΑΑΤ

Πρέπει να περάσουμε στον στρατηγικό σχεδιασμό

Δεν μπορεί κανένας, να προσδιορίσει επακριβώς την απορρόφηση των παραγομένων ελληνικών τροφίμων στον τουρισμό. Οποσδήποτε, με την εν γένει κατανάλωση στους χώρους εστίασης, εκτός ξενοδοχείων, το ποσοστό είναι μεγάλο. Σε πολλούς κλάδους, οι Έλληνες δημιουργοί έκαναν άλματα και τα προϊόντα τους, ιδίως σε ευρύτερο γεωγραφικό πεδίο απορροφώνται από τους επισκέπτες του τουρισμού. Οινοποιεία, ελαιουργεία, τυροκομεία - γιαούρτι, αλλαντοποιία, φρούτα κ.α. τυγχάνουν ζήτησης τουριστικής. Η συγκροτημένη ανάπτυξη αυτών των κλάδων, οδήγησε και στην τοποθέτηση των προϊόντων τους στους χώρους εστίασης, ιδίως σε τοπικό επίπεδο. Η οικονομική παράμετρος και τα ποιοτικά γνωρίσματα των προϊόντων, όπως και τα ποιοτικά γνωρίσματα των επισκεπτών τουριστών είναι τα εμπόδια για να βελτιωθεί αυτή η σχέση. Η μεγαλύτερη δυσκολία παρουσιάζεται στις ξενοδοχειακές μονάδες. Τα All Inclusive πακέτα οδηγούν τους επιχειρηματίες σε προμήθειες χαμηλού οικονομικού κόστους. Το κόστος παραγωγής γεωργοδιατροφικών προϊόντων γίνεται απαγορευτικό για την προμήθεια

των μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων. Σε περιόδους μεγάλης τουριστικής ζήτησης, υφίσταται και θέμα σταθερής και συνεχούς τροφοδοσίας για αρκετά προϊόντα.

Ωστόσο από τις διαπιστώσεις και τις στρεβλώσεις πρέπει να περάσουμε στο όραμα, στο στρατηγικό σχέδιο και στις πολιτικές του αποτελέσματος. Είναι ανάγκη ύπαρξης Διυπουργι-

κού Γεωργοδιατροφικού Οργανισμού με ολοκληρωμένη δομή. Επιβάλλεται να αναπτυχθούν στρατηγικές με θεμέλια, παρακάμπτοντας την γραφειοκρατία των Υπουργείων. Ήρθε η ώρα να υπάρξουν Περιφερειακές Διοικήσεις με ισχυρούς οικονομικούς πόρους, που να δώσουν κίνητρα παραγωγής, αλλά και σύνδεσης του γεωργοδιατροφικού τομέα με τον τουρισμό και τον πολιτισμό στη χώρα μας.

Είναι ανάγκη να ενδυναμωθεί θεσμικά και οικονομικά το πλαίσιο σύστασης και λειτουργίας των Αγροδιατροφικών Συμπράξεων. Η διακηρυχθείσα πρόθεση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για ανάδειξη τις ελληνικής διατροφής, με την ταυτότητά της και τα ποιοτικά της γνωρίσματα, είναι προς την σωστή κατεύθυνση.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΝΟΤΟΠΟΥΛΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΟΜΕΑΡΧΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΥΡΙΖΑ - ΠΣ

Χρειάζονται τομές σε τουρισμό και παραγωγή

Η ελληνική τουριστική βιομηχανία καλείται να αναδιαμορφώσει το αναπτυξιακό της μοντέλο και να προσαρμοστεί στις απαιτήσεις της νέας εποχής, σχεδιάζοντας μια βιώσιμη και ποιοτική τουριστική προσφορά, μέσα από την ανάδειξη των συγκριτικών της πλεονεκτημάτων. Σε αυτό το πλαίσιο, θα πρέπει να αναπτυχθούν μορφές τουρισμού που συμβάλλουν στην ήπια τουριστική ανάπτυξη και μπορούν να αποφέρουν νέες πηγές εσόδων στις τοπικές κοινωνίες. Ο αγροτουρισμός και ο τουρισμός υπαίθρου γενικότερα, είναι από τα βασικές μορφές εναλλακτικού τουρισμού, καθώς έχει πολυεπίπεδη συνεισφορά στη αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος. Αναπτύσσεται κοντά στην φύση για να δώσει στον ταξιδιώτη την ευχαρίστηση να βιώσει την αγροτική και φυσική ζωή,

συμβάλει αποφασιστικά στον στόχο της διεύρυνσης της τουριστικής περιόδου, αλλά και της ενίσχυσης και διαφοροποίησης του αγροτικού εισοδήματος. Αυτό όμως προϋποθέτει ένα βήμα παραπάνω, με τελικό στόχο την παραγωγική σύνδεση του τουρισμού με τον πρωτογενή τομέα και την μεταποίηση στον αγροδιατροφικό τομέα. Τούτο μπορεί να επιτευχθεί μέσα από την εκπαίδευση των αγροτών σε νέες μεθόδους καλλιέργειας και νέες καλλιέργειες, αλλά επιπρόσθετα, βάζοντας τα τοπικά προϊόντα στην τουριστική αλυσίδα. Όχι μόνο για την αύξηση της κατανάλωσης και την αντίστοιχη αύξηση του αγροτικού εισοδήματος, αλλά γιατί τα ποιοτι-

κά προϊόντα της ελληνικής γης μπορούν να λειτουργήσουν ως ένας ακόμα πρεσβευτής του ελληνικού τουρισμού. Ο επισκέπτης που θα επιστρέψει στη χώρα του, μαγεμένος από τις γεύσεις και τα αρώματα του τόπου μας, αποτελεί την καλύτερη διαφήμιση και το όχημα για την ενδυνάμωση της

φήμης μας, ως έναν τουριστικό προορισμό υψηλής ποιότητας και αξίας. Δυστυχώς, είναι πραγματικά λυπηρό το χαμηλό ποσοστό απορροφητικότητας της αγροτικής παραγωγής από τον τουρισμό, ιδιαίτερα αν το συγκρίνουμε με ανταγωνίστριες χώρες όπως η Ισπανία και η Ιταλία. Η ελληνική αγροτική παραγωγή με τα εξαιρετικά προϊόντα, από το

λάδι και τις τομάτες, έως τα παραδοσιακά εδέσματα και το κρασί, δεν αποτελούν σημείο αναφοράς της τουριστικής οικονομίας. Και αυτό πρέπει να αλλάξει, για να αποτελέσει πραγματική τομή στην αναδιάρθρωση, ευρύτερα, του παραγωγικού μας μοντέλου, μέσα από ένα πλέγμα δράσεων και συνεργειών: συνεργειών παραγωγών και επιχειρηματιών του τουρισμού, αλλά και επιμονής στην δημιουργία προϊόντων υψηλής ποιότητας. Γιατί ο επισκέπτης πλέον έχει ως βασικό κριτήριο την ποιότητα, από το ίδιο το προϊόν, έως τη συσκευασία του. Τα εμπόδια είναι υπαρκτά, αλλά όχι ανυπέρβλητα. Η επιμονή στο στόχο της αναδιάρθρωσης του αναπτυξιακού μοντέλου του τουρισμού και η αναγνώριση της συμβολής σε αυτό του αγροτουρισμού, αποτελούν το καθοριστικό βήμα.

ΕΙΡΗΝΗ ΜΗΤΣΙΟΥ ΤΟΜΕΑΡΧΗΣ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΜΕΡΑ25

Απαραίτητη η θέσπιση θεσμικού πλαισίου

Τα στοιχεία μας δείχνουν πως γύρω στο 40% του τζίρου από τον τουρισμό φεύγει στο εξωτερικό υπό τη μορφή εισαγωγών: τρόφιμα, ποτά, καθαριστικά, απορρυπαντικά και λοιπές εισροές αναγκαίες για το τουριστικό προϊόν.

Τα προηγούμενα χρόνια, ακολουθώντας το μοντέλο του μαζικού τουρισμού - κυρίως - οι μεγάλες ξενοδοχειακές μονάδες της χώρας, δεσμεύτηκαν από συμβάσεις με τα μεγάλα τουριστικά πρακτορεία του εξωτερικού, προκειμένου να εξασφαλίσουν το επιθυμητό πλήθος τουριστών για την κερδοφορία τους. Ανάμεσα στα άλλα, οι συμφωνίες αυτές προβλέπουν τη χρήση συγκεκριμένων προϊόντων και πρώτων υλών στα ξενοδοχεία, τα οποία ορίζονται σαφώς από την εταιρία και αφορούν κυρίως εισαγόμενα τυποποιημένα προϊόντα ευρείας κατανάλωσης. Το γεγονός αυτό, σε συνδυασμό με την χαρακτηριστικά αργή ανάπτυξη του γαστρονομικού τουρισμού στην Ελλάδα, αποτελούν παράγοντες μείωσης της απορρόφησης και προώθησης των ελληνικών προϊόντων στον τουριστικό κλάδο και μακροπρόθεσμα απαξίωσης των τοπικών δικτύων εφοδιασμού.

Χρειάζονται γενναίες πολιτικές αποφά-

σεις άμεσα προκειμένου να υπάρξει διασύνδεση του πρωτογενούς τομέα με τον τουρισμό, μια συνεργασία αμοιβαία επωφελής, που θα προσδώσει την απαραίτητη προστιθέμενη αξία και στους δυο τομείς της ελληνικής οικονομίας, καθώς αφενός εξασφαλίζει συνθήκες άμεσης διάθεσης και διαφήμισης των προϊόντων της ελληνικής γης, αφετέρου ενισχύει τον ιδιαίτερο χαρακτήρα του ελληνικού τουρισμού με στόχο τη δημιουργία ενός ελκυστικού τουριστικού προϊόντος που θα προσελκύει τουρίστες από όλο τον κόσμο κι όχι μόνο τους καλοκαιρινούς μήνες.

Προτεραιότητα της κυβέρνησης Μητσοτάκη - και σύμφωνα με τις δηλώσεις του Υφυπουργού Τουρισμού - οφείλει να γίνει η σύνδεση του τουρισμού με την πρωτογενή παραγωγή και τον αγροτικό τομέα ώστε να επανεκκινηθεί η ελληνική οικονομία και να βγει όσο το δυνατόν γρηγορότερα από το τούνελ της οικονομικής δυσπραγίας που προκάλεσε ο αποκλεισμός λόγω Covid-19. Κρίνεται απαραίτητη η θέσπιση θεσμικού πλαισίου

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ &
ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ**

και η ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου σχεδίου με στόχο την ενίσχυση της ίδρυσης νέων αγροτουριστικών επιχειρήσεων και της δημιουργίας δικτύων συνεργασίας ανάμεσα σε τουριστικές επιχειρήσεις και σε ομάδες παραγωγών.

Ο γαστρονομικός τουρισμός αναδεικνύεται η νέα τάση που επικρατεί στον χώρο του τουρισμού καθώς σύμφωνα με έρευνα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, το 44% των ταξιδιωτών σε όλο τον κόσμο, θεωρούν την τοπική γαστρονομία πρωταρχικό παράγοντα επιλογής προορισμού για διακοπές. Η Ελλάδα έχει να επιδείξει μια πλούσια ποικιλία αγροτικών προϊόντων και μια εξαιρετικά μεγάλη συλλογή παραδοσιακών συνταγών μεσογειακής διατροφής, που έχει αποδεδειγμένα αναδειχθεί ως το βέλτιστο μοντέλο υγιεινής διατροφής με πολλαπλά οφέλη. Σε αυτό το πλαίσιο, παρουσιάζεται μια μοναδική ευκαιρία στήριξης και προβολής της τοπικής γαστρονομίας που θα δώσει η δυνατότητα δημιουργίας τουριστικών καταλυμάτων σε οιοτουριστικές ή αγροτουριστικές επιχειρήσεις, ή

εναλλακτικά η μετατροπή τους σε επισκέψιμους χώρους για τους ταξιδιώτες προκειμένου να γνωρίσουν τον τρόπο με τον οποίο παράγονται τα παραδοσιακά προϊόντα και να βιώσουν μια αυθεντική ταξιδιωτική εμπειρία σύνδεσης με τον πολιτισμό και την ιστορία μας. Με δεδομένη τη σημασία του τουρισμού για την ελληνική οικονομία, ο Ελληνικός Τουρισμός οφείλει να προσαρμοστεί στη νέα μετα-covid πραγματικότητα των αυξημένων ταξιδιωτικών απαιτήσεων, να παραμείνει ανταγωνιστικός, σύγχρονος και βιώσιμος και η σύμπραξη με τον πρωτογενή τομέα αποτελεί την αιχμή του δόρατος προς αυτήν την κατεύθυνση.

ΝΙΚΟΣ ΠΑΥΛΟΝΑΣΙΟΣ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΑΣ ΕΝΩΣΗΣ ΝΕΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ

Να δώσουμε υπεραξία στα προϊόντα και στον τουρισμό

Η πρόκληση της διασύνδεσης τουρισμού και παραγωγής αγροδιατροφικών προϊόντων είναι ένα μεγάλο θέμα που μας απασχολεί και μας προβληματίζει πολλά χρόνια τώρα στην πανελλήνια ένωση Νέων Αγροτών. Το τουριστικό προϊόν χρειάζεται αναδιάρθρωση και διασύνδεση με την εγχώρια παραγωγή, ώστε να δυναμώσουν οικονομικά οι τοπικές κοινωνίες. Δεν απορροφώνται και δεν προωθούνται τα ελληνικά προϊόντα στον τουριστικό κλάδο στο βαθμό που θα θέλαμε. Είναι ελάχιστες οι επιχειρήσεις που προωθούν και έχουν στο μενού τους ελληνικά αγροτικά προϊόντα. Ίσως μία από τις αιτίες για αυτό να είναι το ότι το ελληνικό προϊόν δεν είναι ελκυστικό για τους επιχειρηματίες του τουρισμού. Είναι, ομολογουμένως, ακριβότερα από προϊόντα άλλων χωρών μαζικά παραγόμενα, που δεν δίνουν όμως ιδιαίτερη έμφαση στην ποιότητα. Υπάρχουν διάφορες πιστοποιήσεις που στηρίζουν εν μέρει το ελληνικό προϊόν, όπως είναι το Ελληνικό Πρωινό, ελληνική

κουζίνα κα. Ίσως λόγω αυξημένου κόστους καθώς είναι μεγάλη η διαφορά μεταξύ φέτας και άσπρου τυριού, ή μεταξύ ελαιόλαδου καλής ποιότητας και του σπορέλαιου. Ωστόσο με τα εκατομμύρια τουριστών, που επισκέπτονται κάθε χρόνο την Ελλάδα θα μπορούσε να καταναλώνει το μεγαλύτερο μέρος των προϊόντων της, χωρίς καν να κάνει εξαγωγές. Και βέβαια χωρίς εισαγωγές αντίστοιχων φθηνών και αμφιβόλου ποιότητας προϊόντων. Ο αγροτικός τομέας και ο τουρισμός είναι δύο τομείς οι οποίοι αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Θα πρέπει να προσελκύσουμε περισσότερους τουρίστες που θέλουν να γευτούν ποιοτικά τοπικά αγροτικά προϊόντα, να γνωρίσουν την τοπική κουζίνα, να βρεθούν σε γεωργικά τοπία και να συμμετέχουν σε πολιτιστικές και ψυχαγωγικές υπηρεσίες, γνωρίζοντας την τοπική παρά-

δοση και τον πολιτισμό της υπαίθρου. Τέτοιες δράσεις προσελκύουν τουρίστες που αναζητούν αυθεντικές εμπειρίες κοντά στην φύση και την επαφή με ανθρώπους. Ο σωστός αγροτουρισμός δίνει την ευκαιρία σε τουρίστες να γνωρίζουν τις μεθόδους παραγωγής αγροτικών προϊόντων και πώς είναι η ζωή στο αγρόκτημα. Η Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών σε

μία προσπάθεια να δημιουργήσει κλίμα εμπιστοσύνης και συνεννόησης μεταξύ ξενοδόχων και αγροτών, πραγματοποιεί συνεδριάσεις σε πολλές τουριστικές περιοχές της χώρας, δίνοντας έμφαση στα τοπικά αγροτικά προϊόντα κάθε τύπου. Μερικές από τις προτάσεις που έχουμε καταθέσει στο υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και θέλουμε να τις συζητήσουμε και με τους τοπικούς συλλόγους, ιδίως στις τουριστικές περιοχές είναι:

Πρώτον να υπάρξει χρηματική ενίσχυση των επιχειρήσεων που παρουσιάζουν τιμολόγια τοπικών προϊόντων και ειδικά των πιστοποιημένων.

Δεύτερον να γίνει καμπάνια προβολής των ξενοδοχείων και των επιχειρήσεων εστίασης, που προσφέρουν τοπικά προϊόντα από το Υπουργείο τουρισμού

Τρίτον να δοθεί ειδική μοριοδότηση στις επιχειρήσεις για την ένταξη τους σε επενδυτικά προγράμματα χωρίς κόστος.

Να θεσπιστούν τέλος εκδηλώσεις και τοπικές γιορτές με διεθνή χαρακτήρα, ανάλογες με αυτές που διοργανώνονται στο εξωτερικό και είναι εστιασμένες σε κάποιο φρούτο ή λαχανικό.

Σαν Πανελλήνια Ένωση Νέων Αγροτών θα πιέζουμε προς όλες τις κατευθύνσεις, ώστε να καθίσουμε σε ένα τραπέζι όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς με στόχο να δώσουμε υπεραξία αφενός στα αγροτικά προϊόντα μέσω του τουρισμού και αφετέρου στο ίδιο το τουριστικό προϊόν της χώρας.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΔΣ ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΙΚΗΣ ΣΥΜΠΡΑΞΗΣ ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

Ωθηση με την πιστοποίηση σήματος προϊόντων

Το ποσοστό απορρόφησης των ελληνικών προϊόντων στον τουριστικό κλάδο κατά τη γνώμη μας βρίσκεται σε χαμηλά επίπεδα. Τα μεγαλύτερα εμπόδια σε αυτό είναι:

- Ο μεγαλύτερος όγκος αγροτικής παραγωγής βρίσκεται στην ηπειρωτική Ελλάδα, ενώ οι τουριστικοί προορισμοί με τη μεγαλύτερη δυναμική συγκεντρώνονται κυρίως στα παράλια. Θα πρέπει να υπάρξουν παρεμβάσεις - διευκολύνσεις στην εφοδιαστική αλυσίδα για την εξυπηρέτηση τουριστικών προορισμών.

- Η κατακερματισμένη παραγωγική δυνατότητα του πρωτογενή τομέα δεν δίνεται η δυνατότητα τροφοδοσίας των ξενοδοχείων αξιόπιστα, σε σταθερούς ρυθμούς (ποσότητες), ευρεία γκάμα προϊόντων και με ανταγωνιστικές τιμές. Η επιλογή εισαγόμενων προϊόντων, γίνεται λόγω τη μη ικανοποίησης της ζήτησης από εγχώρια προϊόντα και για λόγους χαμηλότερου κόστους.

- Αναβάθμιση της εγχώριας βιομηχανικής παραγωγής, στην τυποποιημένη,

- Απόκτηση και προώθηση σήματος προϊόντων περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας,

Συγκεκριμένα η απόκτηση και προώθηση πιστοποίησης σήματος προϊόντων περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας πιστεύουμε ότι θα δώσει νέα ώθηση στην διακίνηση και εν γένει απορρόφηση των προϊόντων της περιφέρειας μας. Οι λόγοι και αιτίες που συνηγορούν στη συγκεκριμένη κατεύθυνση είναι:

- Ανάπτυξη και προώθηση «εδεσμάτων» των ξενοδοχείων τα οποία πρέπει

να προωθηθούν και να αναπτυχθούν περισσότερο.

- Το «Καλάθι Προϊόντων της Περιφέρειας Στερεάς Ελλάδας» της ΣΕΤΚΕ πρέπει να αναπτυχθεί και εμπλουτιστεί περισσότερο.

- Δημιουργία τοπικών brands με πιστοποιήσεις προϊόντων ως ΠΟΠ, ΠΓΕ, ΕΠΙΠ από την Περιφέρεια

- B2B συναντήσεις μεταξύ παραγωγών και τουριστικών επιχειρήσεων.

- Η πρωτοβουλία συνεργασίας τουριστικών επιχειρήσεων «WeDoLocal», ένα σύστημα πιστοποίησης που έχει στόχο την προώθηση τοπικών πιάτων, με το 30% τουλάχιστον των πρώτων υλών να προέρχεται από τοπικούς παραγωγούς.

- Η πρωτοβουλία «Δρόμοι του Κρασιού» από τους Έλληνες οινοπαραγωγούς με στόχο την ανάπτυξη του οινοτουρισμού και την διάδοση του κρασιού, ενώ κατά τόπους έχουν υπάρξει και δράσεις προώθησης περιηγήσεων σε οινοποιεία και ελαιολατρεία της περιφέρειας.

- Ενθαρρύνουμε την ανάληψη πρωτοβουλιών από μεμονωμένες τουριστικές επιχειρήσεις, που προωθούν τοπικά brand.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΡΟΥΣΣΟΣ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟΥ
ΚΥΚΛΑΔΩΝ

Συνολικό το όφελος
που θα προκύψει

Στις Κυκλάδες

έχουν γίνει κάποια βήματα για τη σύνδεση της τοπικής γαστρονομίας με το τουριστικό προϊόν της περιοχής, ωστόσο σίγουρα αυτό δεν έχει επιτευχθεί στον επιθυμητό βαθμό. Η τοπική γαστρονομία αποτελεί θέλητρο για τους επισκέπτες και είναι βέβαιο πως χρειάζεται να δράσουμε και να επενδύσουμε από κοινού προς αυτή την κατεύθυνση. Το κύριο όφελος από αυτή τη διαδικασία είναι πως η σταθερή παραγωγική βάση θα έχει δυνατότητες ανάπτυξης, το δε τουριστικό προϊόν θα αναβαθμιστεί και θα αποκτήσει μοναδικά χαρακτηριστικά που θα ξεφεύγουν από το μοντέλο «Ήλιος και Θάλασσα», επιτρέποντας έτσι την άνοδο της επισκεψιμότητας στα νησιά των Κυκλάδων για πολύ μεγαλύτερο διάστημα από την καλοκαιρινή περίοδο.

Τουρισμός και Διδάγματα της Πανδημίας

Η υγειονομική κρίση καταδεικνύει, τις παθογένειες του κυρίαρχου μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης, του μαζικού τουρισμού, και συντελεί καταλυτικά στην ήδη υφιστάμενη κλιμακούμενη αμφισβήτησή του

Γράφει ο
**Χρήστος
Αναστασόπουλος**
Οικονομολόγος, MSc

Περί
Τουρισμού...
ο λόγος

Η πανδημία που συνεχίζει να επιφέρει ανυπολόγιστες υγειονομικές, οικονομικές και κοινωνικές επιπτώσεις παγκοσμίως, επιδρά αδιαμφισβήτητα έντονα αρνητικά στον τουριστικό τομέα, δίνοντας όμως ταυτόχρονα τη δυνατότητα άντλησης πολλών χρήσιμων διδαγμάτων που τον αφορούν άμεσα ή έμμεσα.

Η υγειονομική κρίση καταδεικνύει, τις παθογένειες του κυρίαρχου μοντέλου τουριστικής ανάπτυξης, του μαζικού τουρισμού, και συντελεί καταλυτικά στην ήδη υφιστάμενη κλιμακούμενη αμφισβήτησή του. Η συγκυρία επιταχύνει την αλλαγή του μοντέλου αυτού, που έτσι και αλλιώς παρέπαιε, και υπό αυτή την έννοια μπορεί να εκληφθεί ως ευκαιρία. Η κινδυνολογία πως η αλλαγή αυτή θα οδηγήσει σε δραματική συρρίκνωση του αριθμού των επισκεπτών και κατ'επέκταση των τουριστικών εσόδων είναι αβάσιμη. Ένα νέο μοντέλο, με επίκεντρο τον άνθρωπο και την αειφορία, η εφαρμογή του οποίου θα έχει αποτέλεσμα μια ήπια, βιώσιμη, πράσινη και δίκαιη ανάπτυξη, δύναται να οδηγήσει, υπό προϋποθέσεις, στην προσέλκυση του ίδιου ή και μεγαλύτερου αριθμού επισκεπτών, στα ίδια ή και σε περισσότερα έσοδα σε σχέση με την προ Covid-19 εποχή.

Βασική προϋπόθεση συνιστά η εξάλειψη των σημερινών περιορισμών στα επίπεδα του τόπου και του χρόνου, που

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ &
ΑΓΡΟΔΙΑΤΡΟΦΗ**

προέκυψαν ως φυσικά επακόλουθα της επιλογής η χώρα μας να είναι, ως προορισμός, συνυφασμένη με τη θάλασσα, τον ήλιο, τα νησιά και το καλοκαίρι. Απαιτείται λοιπόν, ένα μοντέλο που θα επεκτείνει τα όρια του χώρου όπου αναπτύσσεται η τουριστική δραστηριότητα, αν είναι δυνατό στο σύνολο της χώρας, και θα επενεργήσει διασταλτικά στη χρονική διάρκεια της τουριστικής περιόδου, αφορώντας και τις τέσσερις εποχές του χρόνου, και τις 365 ημέρες του.

Το δεύτερο σημαντικό δίδαγμα αφορά τη λαθεμένη πολιτική της μονοδιάστατης ανάπτυξης, της «μονοκαλλιέργειας»

*Η πανδημία τόνισε
εμφατικά το πρόβλημα
της ανισόρροπης
διάρθρωσης
της οικονομίας μας
και την αναγκαιότητα
διασύνδεσης του τουρι-
σμού με τον πρωτογενή
και τον δευτερογενή τομέα*

του τουρισμού, που, όπως κάθε μονοκαλλιέργεια, καθιστά την οικονομία ευάλωτη σε μεταβολές των παραγόντων που την επηρεάζουν. Για τη συνειδητοποίηση του μεγέθους του προβλήματος, ενδεικτικά παραπέμπω στα στοιχεία της έκθεσης του INSETE για το 2019, σύμφωνα με τα οποία η άμεση συνεισφορά του τουρισμού στη διαμόρφωση του ΑΕΠ των περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου και των Ιονίων Νήσων είναι εντυπωσιακά υψηλή, πάνω από 70%, γεγονός που αποδεικνύει τον υπέρμετρα υψηλό βαθμό εξάρτησής τους από αυτόν. Η πανδημία τόνισε εμφατικά το πρόβλημα της ανισόρροπης διάρθρω-

σης της οικονομίας μας και την αναγκαιότητα διασύνδεσης του τουρισμού με τον πρωτογενή και τον δευτερογενή τομέα, τόνισε ουσιαστικά την αναγκαιότητα διασποράς του κινδύνου. Αναγκαιότητα που καθίσταται αδήριτη υπό το φάσμα των μελλοντικών πανδημιών, για την επέλευση των οποίων η επιστημονική κοινότητα προειδοποιεί.

Πρόσθετος λόγος απαίτησης ενός τουριστικού μοντέλου που θα αφορά και θα συμπαρασύρει σε αναπτυξιακή τροχιά τον αγροδιατροφικό τομέα αποτελεί η αντιμετώπιση του φάσματος μιας επιστημονικής κρίσης, όπως αυτή που ενδεχο-

μένως να αντιμετωπίσουμε στο μέλλον ως παράγωγο αποτέλεσμα μιας αντίστοιχης υγειονομικής. Υπενθυμίζω στο σημείο αυτό, τους δραστικούς περιορισμούς στις εξαγωγές σιτηρών που επέβαλλε πέρυσι την άνοιξη, λόγω της πανδημίας, η Ρωσία, ο μεγαλύτερος εξαγωγέας σιταριού στον κόσμο, με στόχο τη διαφύλαξη των προμηθειών της, και τις σχετικές επιπτώσεις που προκλήθηκαν.

Σε αντίθεση με τον τρόπο που αντιμετωπίζεται στη χώρα μας ο εγχώριος τουρισμός (ο τουρισμός των κατοίκων μιας χώρας όταν ταξιδεύουν εντός αυτής) - όπου συνιστά ζήτημα ήσσονος σημασίας

και οι πολιτικές που τον αφορούν χαρακτηρίζονται από αποσπασματικότητα και μικρής κλίμακας παρεμβάσεις - η πανδημία τονίζει την αξία του και μας «παρωθεί» να τον δούμε με μια άλλη ματιά, υπό ένα νέο πρίσμα. Αξία που δεν περιορίζεται μόνο στις συνθήκες που βιώνουμε, όπου δηλαδή τα σύνορα παραμένουν κλειστά για μεγάλα διαστήματα ή η ροή επισκεπτών επηρεάζεται από την υγειονομική κατάσταση και τις πολιτικές άλλων χωρών. Ο εγχώριος τουρισμός πρέπει να αποτελέσει αντικείμενο στρατηγικού σχεδιασμού, εργαλείο αναδιανεμητικής πολιτικής και τόνωσης της τουριστικής δραστηριότητας καθώς και

Απαιτείται ένα μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης που θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις συγκράτησης του πληθυσμού στις εστίες του και επανάκαμψης κατοίκων από τα αστικά κέντρα

μηχανισμό μείωσης της ροής οικονομικών πόρων προς την αλλοδαπή. Η παραμονή των Ελλήνων στη χώρα μας για διακοπές πρέπει να αποτελέσει στρατηγικό στόχο της τουριστικής μας πολιτικής με τη διαμόρφωση από την κεντρική διοίκηση, την τοπική αυτοδιοίκηση και φορείς του τουρισμού κατάλληλου πλέγματος σχετικών κινήτρων.

Ως προς το μέγεθος των ξενοδοχειακών μονάδων, η εμπειρία της πανδημίας κατέδειξε πως οι μικρές μονάδες εμφανίζονται περισσότερο ευέλικτες, περισσότερο ευπροσάρμοστες, σε συνθήκες αβεβαιότητας. Η σχετική «αμηχανία», η «διστακτικότητα» των μεγάλων συγκροτημάτων, που προσιδιάζουν στο μοντέλο του μαζικού τουρισμού, μπροστά στο δίλλημα της έναρξης λειτουργίας ή μη, πέρυσι το καλοκαίρι, μετά το πρώτο lockdown, ήταν πρόδηλη.

Επίσης, δεδομένου πως ο συνωστισμός πολιτών είναι άκρως επιβαρυντικός παράγοντας σε μια πανδημία, και μάλιστα σε μια εποχή εντεινόμενης αστικοποίησης, απαιτείται ένα μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης που θα δημιουργεί τις προϋποθέσεις συγκράτησης του πληθυσμού στις εστίες του και επανάκαμψης κατοίκων από τα αστικά κέντρα, στην κατεύθυνση μιας πιο ισόρροπης παρουσίας του πληθυσμού στο χώρο. Ενώ, ως προς τους επισκέπτες, οι μικρής κλίμακας τουριστικές μονάδες εμφανίζονται καταλλήλότερες στην περίπτωση που η μείωση του συνωστισμού επιβάλλεται από την πολιτεία ή και επιδιώκεται από αυτούς.

Τα διδάγματα της υγειονομικής κρίσης που αφορούν τον τουρισμό είναι πολλά. Στο παρόν κείμενο επιχειρήθηκε μια αδρή ανάλυση ορισμένων μόνο εξ αυτών, ως έναυσμα για προβληματισμό. Έναν προβληματισμό που πρέπει να τροφοδοτήσει μια συζήτηση που προφανώς είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το προς αναζήτηση νέο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης της χώρας μας.

Την έντονη διαφωνία τους για τη συνεργασία του ΕΟΤ με την «Marketing Greece» εξέφρασαν με ανακοίνωσή τους οι υπάλληλοι του Οργανισμού, οι οποίοι επισημαίνουν ότι η περσινή προκλητική ανάθεση στην ιδιωτική εταιρεία για την διαφήμιση της Ελλάδας στο εξωτερικό δεν είχε τα προσδοκώμενα αποτελέσματα. Καλούν μάλιστα τη Διοίκηση του ΕΟΤ και συγκεκριμένα την κα Γκερέκου και τον κο Φραγκάκη να πάρουν θέση για το θέμα. Επίσης εκφράζουν επιφυλάξεις για τους Οργανισμούς Διαχείρισης Προορισμών, όπως προβλέπονται στο νομοσχέδιο που έχει καταθέσει για διαβούλευση το Υπουργείο Τουρισμού. Παραθέτουμε την ανακοίνωση του Σύνλογου Εργαζομένων του ΕΟΤ:

«Παρακολουθώντας τα τεκταινόμενα στον ελληνικό Τουρισμό και σε αυτήν την δύσκολη τουριστική περίοδο, διαπιστώσαμε ότι στο πλαίσιο της 29ης Γενικής Συνέλευσης του ΣΕΤΕ στο Ζάππειο στις 23.6.2021, παρουσία του πρωθυπουργού της χώρας, υπήρξε απαίτηση από τον πρόεδρο του ΣΕΤΕ για άλλη μια φορά, της συστηματικής συνεργασίας μεταξύ της ιδιωτικής εταιρείας «MARKETING GREECE» και του ΕΟΤ!

Μάλιστα απαίτηση του κου Γ. Ρέτσου ήταν η θωράκιση και θεσμοθέτηση αυτής της συνεργασίας στο επόμενο διάστημα από τον πρωθυπουργό της χώρας, που έσπευσε να συμφωνήσει χωρίς καμία δεύτερη σκέψη.

Θα θέλαμε να κάνουμε γνωστό σε όλους και να τονίσουμε ότι αυτό το «μοντέλο» που ίσως κάποιοι οραματίζονται εδώ και χρόνια μας προκαλεί θυμό και μας βρίσκει τελείως αντίθετους.

Αρτια τεχνογνωσία

Ο Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού στο θέμα της Διαφήμισης είναι ο 70χρονος δημόσιος φορέας Προβολής, Διαφήμισης και Δημοσίων Σχέσεων, που τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό έχει μεγαλουργήσει κάνοντας γνωστή την χώρα διεθνώς. Η τεχνογνωσία και εμπειρία του προσωπικού του Οργανισμού έχει πάρει τα εύσημα από εμπειρογνώμονες και τουριστικούς επιχειρηματίες, αλλά και σύσσωμη την πολιτική ηγεσία όλων των παρατάξεων.

Αυτό δείχνει ξεκάθαρα ότι ο ΕΟΤ δεν χρειάζεται έναν αναγκαστικό «γάμο» με μια ιδιωτική εταιρεία που δεν διαθέτει ούτε την εμπειρία του, ούτε τις περγαμηνές του! Εννοείται ότι ποτέ δεν είμαστε αντίθετοι σε συνεργασίες με ιδιωτικούς και δημόσιους φορείς για την υλοποίηση προγραμμάτων τουριστικής προβολής και προώθησης αυτών, αλλά πάντα με διαφανείς διαδικασίες και διαγωνισμούς, όπως ορίζει το ελληνικό και ευρωπαϊκό θεσμικό πλαίσιο.

Άλλωστε η περσινή προκλητική Πράξη Νομοθετικού Περιεχομένου με την ουσ-

Υπάλληλοι ΕΟΤ: 'Όχι στον «γάμο» με Marketing Greece

«Ο ΕΟΤ δεν χρειάζεται έναν αναγκαστικό «γάμο» με μια ιδιωτική εταιρεία που δεν διαθέτει ούτε την εμπειρία του, ούτε τις περγαμηνές του!», αναφέρει ο Σύνλογος Εργαζομένων του Οργανισμού και θυμίζει την περσινή ανάθεση και τα αποτελέσματα που είχε για τον Τουρισμό

αστική αντικατάσταση του ρόλου του Οργανισμού από μια ιδιωτική εταιρεία την «MARKETING GREECE», με την απ' ευθείας ανάθεση και σύναψη συμβάσεων για την διαφήμιση της χώρας, η οποία έφερε μεγάλη σύγχυση αναστάτωση και παραιτήσεις στον Οργανισμό, με το πρόσχημα της πανδημίας, δεν έφερε τα αναμενόμενα αποτελέσματα στην διεθνή Τουριστική Αγορά, κάθε άλλο μάλιστα.

Θεωρούμε αυτονόητη την αντίδραση σε αυτήν την εξαγγελία, όχι μόνο των υπαλλήλων του Οργανισμού, αλλά και της Διοίκησης του Οργανισμού (Πρόεδρο- Γενικό Γραμματέα), καθώς και των Μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και τους καλούμε να προασπίσουν τα συμφέροντα και το κύρος του Οργανισμού, στον οποίο οφείλεται ουσιαστικά το ισχυρό brand της χώρας, σε όλον τον κόσμο.

Όσο για το νομοσχέδιο του Υπουργείου Τουρισμού που ήταν πρόσφατα σε διαβού-

λευση και ετοιμάζεται να κατατεθεί προς ψήφιση και αφορά μεταξύ άλλων και την Δημιουργία των DMO, θα θέλαμε να σημειώσουμε τα εξής:

Διαπιστώνουμε την ίδρυση και σύσταση DMO σε οποιοδήποτε μέρος της χώρας, νέες αμειβόμενες ομάδες εργασίας και δομές, ίδρυση ανωνύμων εταιρειών, που αφενός μπορεί να δημιουργήσουν σύγχυση στους εμπλεκόμενους φορείς και στους πολίτες και αφετέρου όλο αυτό το νέο εγχείρημα δεν είμαστε σίγουροι ότι γίνεται με σχετικές επιστημονικές μελέτες για την μακροπρόθεσμη Στρατηγική του Ελληνικού Τουρισμού.

Είναι γνωστό άλλωστε ότι ο μόνος εθνικός φορέας με την εμπειρία που απαιτείται είναι ο ΕΟΤ, που θα μπορούσε σε αυτό το νομοσχέδιο να παίξει τον ρόλο του συντονιστή των νέων DMOs!

Άλλωστε τα τελευταία χρόνια οι υπάρχουσες δομές της Χώρας που ασχολούνται

με τον Τουρισμό εκτός του Υπουργείου και του ΕΟΤ, δηλαδή οι Δήμοι – Περιφέρειες, καθώς και οι Αναπτυξιακές Εταιρείες αυτών, έχουν πιστεύουμε την εμπειρία και την γνώση να διαμορφώσουν την προβολή θεματικών προϊόντων, στην βάση των συγκριτικών πλεονεκτημάτων του κάθε προορισμού.

Καταλήγοντας στην πορεία θα φανεί αν αυτό το νέο νομοσχέδιο θα δώσει το κάτι παραπάνω στον τουρισμό μας, ή θα δημιουργήσει ανησυχία και πολυπλοκότητα στους κατά τύπους τουριστικούς προορισμούς.

Ως Σύνλογος Εργαζομένων θα παρακολουθούμε όλα τα παραπάνω θέματα που βάζουν σε αμφισβήτηση τον ρόλο του Οργανισμού και αν οι σκέψεις προσπαθήσουν να γίνουν πράξεις θα κινητοποιήσουμε όλες τις δυνάμεις μας για να τις αποτρέψουμε στο σύνολό τους», καταλήγουν στην ανακοίνωσή τους οι υπάλληλοι του ΕΟΤ.

Επωνύμως

Γράφει ο
Γιώργος Τζιάλλας*

Οι προκλήσεις για το Βόρειο Αιγαίο

Ποιες είναι οι προκλήσεις για τον τουρισμό που καλείται να αντιμετωπίσει μια μη ευνοημένη τουριστικά περιοχή της χώρας μας, όπως είναι τα νησιά του Βορείου Αιγαίου; Τον τελευταίο χρόνο έχω τη χαρά να υποστηρίζω ως Τεχνικός Σύμβουλος Τουρισμού την Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου στο σχεδιασμό και τη διαμόρφωση προτάσεων πολιτικής και δράσεων για την τουριστική ανάπτυξη και προβολή της Περιφέρειας για τη νέα προγραμματική περίοδο 2021-2027, καθώς και σε προτάσεις προώθησης του τουριστικού προϊόντος υπό το πρίσμα των νέων τεχνολογιών στον τουρισμό.

Η ενασχόλησή μου με τα θέματα του τουρισμού στην Περιφέρεια έχει δείξει ότι τα νησιά του Βορείου Αιγαίου με την κατάλληλη στρατηγική μπορούν να αποτελέσουν έναν ιδανικό τουριστικό προορισμό, που μπορεί να αναδειχθεί στη μετα-covid εποχή: απaráμιλλης ομορφιάς τοπία, μοναδικά φυσικά και πολιτισμικά χαρακτηριστικά, ασυναγώνιστα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάνουν το κάθε νησί διαφορετικό, και όλα μαζί ως σύνολο έναν ανόθευτο και αυθεντικό προορισμό. Αυτή η αυθεντικότητα που συνδυάζεται με τη φιλοξενία των ανθρώπων των νησιών, αποτελεί και το μεγάλο ζητούμενο του τουριστικού κλάδου διεθνώς. Είναι μια παγκόσμια τάση που μπορεί να βρει την ιδανική απάντηση στο προφίλ των νησιών του Βορείου Αιγαίου: από τον τουρισμό διακοπών, στον εναλλακτικό-θεματικό τουρισμό, στον τουρισμό εξερεύνησης τόπων και αισθήσεων, στον τουρισμό των συναισθημάτων.

Δραστηριότητες όπως πεζοπορία, καταδύσεις, ευεξία και αναζωογόνηση, γαστρονομικοί περίπατοι και πολιτιστικές περιηγήσεις, τα τελευταία χρόνια αποτελούν την εναλλακτική δυνατότητα απέναντι στις all inclusive παροχές. Το δίπτυχο «ήλιος-θάλασσα» έχει παρέλθει, ο «ήπιος» τουρισμός (slow tourism) είναι πλέον η νέα πραγματικότητα, ο του-

Το δίπτυχο «ήλιος-θάλασσα» έχει παρέλθει, ο «ήπιος» τουρισμός είναι πλέον η νέα πραγματικότητα, ο τουρισμός εμπειριών είναι εδώ και μας καλεί να ανταποκριθούμε δυναμικά. Είναι μοναδική συγκυρία για το Βόρειο Αιγαίο να προβάλλει τα χαρακτηριστικά που η εποχή καλεί και οι διεθνείς τάσεις επιβάλλουν

ρισμός εμπειριών είναι εδώ και μας καλεί να ανταποκριθούμε δυναμικά. Βιώνουμε μια περίοδο επανεκκίνησης του τουρισμού, επομένως είναι μοναδική συγκυρία για το Βόρειο Αιγαίο να προβάλλει τα χαρακτηριστικά που η εποχή καλεί και οι διεθνείς τάσεις επιβάλλουν για το μέλλον.

Θέλοντας να σταθώ σε δύο δυνατά σημεία-πλεονεκτήματα του Βορείου Αιγαίου, θα αναφέρω καταρχάς το μοναδικό περιβαλλοντικό και πολιτιστικό πλούτο των νησιών, τη φυσική ομορφιά και τη γεωμορφολογία του κάθε νησιού, χωρίς να αγνοούμε βέβαια τη θάλασσα, την αυθεντικότητα και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε τόπου, που σχετίζονται με την παράδοση, την ιστορία, τη γαστρονομία, τα τοπικά προϊόντα. Θα προσθέσω δε σε αυτά και τη φιλοξενία, αλλά και την αλληλεγγύη που επιδεικνύουν οι νησιώτες στους πρόσφυγες τα τελευταία χρόνια.

Ακόμη είναι σημαντικό το γεγονός ότι υπάρχουν οργανωμένα αεροδρόμια στα νησιά που αποτελούν εξαιρετικό πλεονέκτημα ως πύλες εισόδου προσφέρο-

ντας τη δυνατότητα ανάπτυξης ενός διευρυμένου δικτύου απευθείας αεροπορικών συνδέσεων με charter και συνδέσεις στοχεύοντας σε συγκεκριμένες αγορές.

Τα επόμενα χρόνια, με δεδομένη και την κρίση εξαιτίας της πανδημίας του covid-19, εκτιμώ ότι θα γίνει μια σημαντική ανακατανομή των μεριδίων της αγοράς. Αυτή την αλλαγή πρέπει να διεκδικήσει το Βόρειο Αιγαίο ως αναδυόμενος προορισμός. Φυσικά υπάρχουν περιορισμοί και μειονεκτήματα, όπως η ποιότητα των υποδομών και των προσφερόμενων υπηρεσιών, η δυναμική και η ποιότητα των κλινών, το είδος των καταλυμάτων που υπάρχουν σε κάθε νησί - δεδομένα που θα υποδείξουν και το προφίλ του τουρίστα που μπορεί η Περιφέρεια να προσελκύσει. Ακόμη, και η περιορισμένη επικοινωνία μεταξύ των νησιών του Βορείου Αιγαίου αποτελεί εμπόδιο που μπορεί όμως να εξισορροπηθεί επενδύοντας στη δημιουργία «repeaters» στο Βόρειο Αιγαίο, τουρίστες δηλαδή που θα επισκέπτονται κάθε χρόνο και ένα διαφορετικό νησί.

Η Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου καλείται να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις της μετα-covid εποχής και να χαράξει την τουριστική στρατηγική των επόμενων ετών, δημιουργώντας κατάλληλες προϋποθέσεις συνεργασίας και συνέργειες με τον ιδιωτικό τομέα του τουρισμού. Όραμα αναπτυξιακό υπάρχει, πολιτική βούληση επίσης, είναι αναγκαίος ο σχεδιασμός δράσεων και η υλοποίηση έργων αξιοποιώντας όλα τα χρηματοδοτικά εργαλεία που θα είναι διαθέσιμα τα επόμενα χρόνια, για την τόνωση και επανεκκίνηση του τουρισμού στο Βόρειο Αιγαίο.

* Ο Γιώργος Τζιάλλας είναι Εμπειρογνώμονας Τουρισμού, Τεχνικός Σύμβουλος Τουρισμού της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, πρώην Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Τουρισμού

*Πρόεδρος ΓΣΕΒΕΕ

Η κατάσταση βελτιώνεται, η αβεβαιότητα παραμένει

«Υπάρχουν ακόμα πολλές επιχειρήσεις που δεν έχουν καταφέρει να λειτουργήσουν ή υπολειτουργούν», σημειώνει ο Πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ, ενώ υπογραμμίζει παράλληλα τον κίνδυνο ανατιμήσεων από τις αυξήσεις στα καύσιμα και στο ηλεκτρικό ρεύμα. Παράλληλα τονίζει ότι τα μέτρα που ακούγονται για την εστίαση είναι αδύνατον πρακτικά να εφαρμοστούν

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Την καλύτερη κατάσταση στην αγορά σήμερα, αλλά και τους κινδύνους που ελλοχεύουν από την παρατεταμένη αβεβαιότητα επισημαίνει ο Πρόεδρος της ΓΣΕΒΕΕ Γιώργος Καββαθάς και συμπληρώνει πως θα απαιτηθούν γενναία μέτρα στήριξης των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για να αποφύγουμε ένα νέο μπαράζ λουκέτων και την απώλεια θέσεων εργασίας. Παράλληλα αναφέρει πως τα μέτρα για την εστίαση συνεχώς μεταβάλλονται και πως δεν είναι δυνατόν οι επιχειρηματίες να ελέγχουν τα προσωπικά δεδομένα των πελατών τους. Αναλυτικά η συνέντευξη του κύριου Καββαθά έχει ως εξής:

- Κύριε Καββαθά είναι χαρά και τιμή μας που σας φιλοξενούμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Να ξεκινήσουμε πρώτα με τη μεγάλη εικόνα. Ποια είναι η εικόνα της αγοράς σήμερα;

Η κατάσταση στην αγορά είναι σαφώς καλύτερη σε σχέση με το προηγούμενο διάστημα όπου οι εκτεταμένοι περιορισμοί στην οικονομική και κοινωνική δραστηριότητα είχαν οδηγήσει την πλειονότητα των επιχειρήσεων σε δυσχερή θέση. Ωστόσο η αβεβαιότητα για το μέλλον παραμένει. Επιπλέον, υπάρχουν ακόμα αρκετές επιχειρήσεις που δεν έχουν καταφέρει να λειτουργήσουν ή υπολειτουργούν κάτι που θέτει σε κίνδυνο την βιωσιμότητα τους.

- Βλέπουμε ένα ντόμινο αρνητικών εξελίξεων. Σα να μην έφθαναν οι συνέπειες της πανδημίας και των λοκντάουν, τώρα έχουμε ανατιμήσεις

στις πρώτες ύλες και αυξήσεις στα τιμολόγια της ηλεκτρικής ενέργειας. Τι πρωτοβουλίες χρειάζονται για να στηριχθούν, μέσα σε αυτό το κλίμα οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις; Έχει υπάρξει ανταπόκριση από την Πολιτεία;

Πράγματι οι τιμές των τροφίμων και των καυσίμων αυξάνονται συνεχώς. Μάλιστα τα καύσιμα το τελευταίο εξάμηνο έχουν αυξηθεί περισσότερο από 50%. Επιπλέον, μετά τη σχετική απόφαση της Ρυθμιστικής Αρχής Ενέργειας, και οι τιμές του ηλεκτρικού ρεύματος, που αποτελεί ήδη μεγάλο μέρος του κόστους λειτουργίας και παραγωγής, έχουν αυξηθεί σημαντικά. Αντιλαμβάνεστε ότι αυτό το κύμα των απότομων ανατιμήσεων στις πρώτες ύλες όλων των οικονομικών δραστηριοτήτων, από την μεταποίηση και τις τεχνικές εργασίες μέχρι την εστίαση και τις υπηρεσίες, επηρεάζει δραματικά τα κοστολόγια των επιχειρήσεων.

Υπό τις παρούσες συνθήκες είναι μάλλον θέμα χρόνου να περάσει συνολικά στις τιμές των προϊόντων και υπηρεσιών, κάτι που θα επηρεάσει αρνητικά την κατανάλωση. Έχουμε ζητήσει από την κυβέρνηση σχετική ενημέρωση ώστε να αποκτήσουμε μια καλύτερη εικόνα για τους λόγους των ανατιμήσεων. Εάν ωστόσο αυτή η κατάσταση συνεχιστεί η μείωση του ΦΠΑ και των σχετικών ειδικών φόρων και τελών θα καταστεί αναγκαίο μέτρο προκειμένου να μην αποσταθεροποιηθεί η αγορά.

- Πρόσφατα συμμετείχατε σε εκδήλωση της αξιωματικής αντιπολίτευσης για τα εργασιακά, όπου υποστηρίχθηκε η αύξηση του κατώτατου μισθού. Οι επιχειρήσεις μπορούν να ανταπεξέλθουν όμως, έπειτα από όλα όσα έχουν συμβεί και με ποιο τρόπο θα μπορούσε να γίνει αυτό;

Είναι εύλογο το ερώτημα εάν οι επιχειρήσεις εν μέσω πανδημίας μπορούν να αντα-

πεξέλθουν σε μια ενδεχόμενη αύξηση του κατώτατου μισθού. Εκείνο όμως που τόνισα στην συγκεκριμένη εκδήλωση ήταν πως η διαδικασία καθορισμού του κατώτατου μισθού, που τα τελευταία χρόνια τελεί υπό την απόφαση της εκάστοτε κυβέρνησης, εκτός της στρέβλωσης που εκ των πραγμάτων δημιουργεί, καθώς μετατρέπει τον ρόλο των κοινωνικών εταίρων που συναπαρτίζουν την πραγματική οικονομία σε δευτερεύοντα, δημιουργεί προϋποθέσεις πολιτικής εργαλειοποίησης της όλης διαδικασίας, κάτι που το βιώσαμε κατά την πρώτη εφαρμογή του μηχανισμού καθορισμού του κατώτατου μισθού, αλλά και τώρα όπου ο μηχανισμός ενεργοποιήθηκε σε μια περίοδο όπου το μεγαλύτερο μέρος της οικονομικής δραστηριότητας τελούσε υπό καθεστώς lockdown. Σημείωσα, μάλιστα, πως η ΓΣΕΒΕΕ παραμένει σταθερή στη θέση της για αποκατάσταση των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων μέσω της αποφασιστικής συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων (εργοδοτών και εργαζομένων) στον καθορισμό του κατώτατου μισθού, οι οποίοι γνωρίζουν καλύτερα τη κατάσταση που επικρατεί στην πραγματική οικονομία και την αγορά εργασίας και ως εκ τούτου μπορούν να λάβουν και τις κατάλληλες αποφάσεις.

- Πόσο μεγάλος είναι ο φόβος να ζήσουμε ξανά καταστάσεις σαν του 2011 με μπαράζ λουκέτων σε μικρές επιχειρήσεις και τι πρέπει να γίνει για να αποφύγουμε ένα τέτοιο ενδεχόμενο;

Σύμφωνα με τις πιο πρόσφατες έρευνες

Η ΓΣΕΒΕΕ παραμένει σταθερή στη θέση της για αποκατάσταση των ελεύθερων συλλογικών διαπραγματεύσεων μέσω της αποφασιστικής συμμετοχής των κοινωνικών εταίρων στον καθορισμό του κατώτατου μισθού

του ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ περίπου 4 στους 10 επιχειρήσεις εκφράζουν τον φόβο για ενδεχόμενη διακοπή της δραστηριότητάς τους. Η γενικευμένη αβεβαιότητα που κυριαρχεί διατηρεί το κίνδυνο μαζικών λουκέτων. Η εκδήλωση ενός τέταρτου κύματος έξαρσης της πανδημίας λόγω των μεταλλάξεων θα έχει δυσμενείς οικονομικές και κοινωνικές συνέπειες. Είναι συνεπώς απαραίτητο να συνεχιστούν και να διευρυνθούν τα μέτρα στήριξης της ρευστότητας των επιχειρήσεων ιδιαίτερα για εκείνες που έχουν πληγεί δυσανάλογα από την πανδημία. Ένα επίσης σημαντικό ζήτημα είναι τα χρέη που δημιούργησαν οι επιχειρήσεις κατά την διάρκεια της πανδημίας. Εάν δεν δημιουργηθούν χρη-

ματοδοτικά προγράμματα υπό τη μορφή των επιδοτήσεων ή δεν διευρυνθούν τα υφιστάμενα προγράμματα ώστε να μπορούν να καλύψουν και τις οφειλές που δημιουργήθηκαν κατά τη διάρκεια της πανδημίας τότε θα πρέπει να συζητήσουμε σοβαρά το ενδεχόμενο διαγραφής των οφειλών αυτών ειδικά προς το Δημόσιο (εφορία και ασφαλιστικά ταμεία). Τέλος, παραμένει ανάγκη εκπόνησης προγραμμάτων επιδότησης του μη μισθολογικού κόστους για την διατήρηση των υφιστάμενων θέσεων εργασίας και ιδιαίτερα εκείνων που το προηγούμενο διάστημα τελούσαν ή/και τελούν σε αναστολή.

- Να πάμε τώρα πιο εξειδικευμένα στα θέματα της εστίασης. Θα θέλαμε πρώτα ένα σχόλιο για τα μέτρα που ανακοινώθηκαν με τους χώρους για εμβολιασμένους, ανεμβολίαστους κλπ. Πρακτικά μπορούν να εφαρμοστούν αυτά τα μέτρα; Γνωρίζουμε πως έχετε καταθέσει προτάσεις για το θέμα, θέλετε να μας τις αναφέρετε;

Κατ' αρχάς τα μέτρα συνεχώς αλλάζουν. Ακόμα δεν ξέρουμε τι ακριβώς θα ισχύσει. Σε κάθε ωστόσο περίπτωση, ότι μέτρο και αν ισχύσει από αυτά που μέχρι σήμερα έχουν δει το φως της δημοσιότητας δεν θα μπορέσει να λειτουργήσει. Ποιος καταστηματάρχης θα μπει στην διαδικασία επιλογής των πελατών του με κίνδυνο να χάσει ένα μέρος της πελατείας του οριστικά; Επιπλέον, τι θα γίνει με το προσωπικό που για οποιοδήποτε λόγο δεν έχει εμβολιαστεί ή δεν έχει ολοκληρώσει τον εμβολιασμό του; Οι επιχειρηματίες εστίασης δεν μπορούν να γίνουν διαχειριστές προ-

σωπικών δεδομένων και ταυτοποίησης του κάθε πολίτη.

Σε αυτό το πλαίσιο εκτός από την επαρκή στήριξη των επιχειρήσεων του κλάδου με μέτρα ενίσχυσης της ρευστότητας τους έχουμε ζητήσει να υπάρξει άμεσα επιδοτούμενο πρόγραμμα για την αγορά και τοποθέτηση μηχανημάτων καθαρισμού αέρα τα οποία θα καλύπτουν την ανάγκη δημιουργίας ασφαλών εσωτερικών χώρων, χωρίς τον διαχωρισμό μεταξύ των πολιτών. Αυτό σε συνδυασμό με τα αυστηρά υγειονομικά πρωτόκολλα που εφαρμόζουμε θα μπορούσε να αποτελέσει μια καταρχήν λύση.

- Για μήνες τα καταστήματα της εστίασης ήταν κλειστά, εκτός από τις επιχειρήσεις που διέθεταν delivery και take away. Τώρα που ξαναλειτούργησαν τα μαγαζιά, έχουμε εικόνα για το τι άφησε πίσω του αυτό το δεύτερο λοκντάουν; Πόσες επιχειρήσεις τα κατάφεραν και πόσες όχι;

Περίπου το 20% των επιχειρήσεων εστίασης δεν έχουν καταφέρει ακόμα να επαναλειτουργήσουν. Και αυτό δεν αφορά μόνο τις επιχειρήσεις που διαθέτουν αποκλειστικά κλειστούς χώρους. Το μεγαλύτερο πρόβλημα εντοπίζεται στις τουριστικές περιοχές λόγω έλλειψης τουριστικού ρεύματος. Στις περιοχές αυτές η πλειονότητα των επιχειρήσεων μέχρι πριν λίγες μέρες δεν είχε ανοίξει. Αυτές οι επιχειρήσεις είναι που αντιμετωπίζουν το κίνδυνο λουκέτου όσο αυτή η κατάσταση διαιωνίζεται.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

«Όπλο» για τον τουρισμό τα τοπικά προϊόντα

Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

- Έχετε καλή γνώση και στα του τουρισμού. Στο παρόν φύλλο φιλοξενούμε αφιέρωμα για την ανάγκη διασύνδεσης του τουρισμού με την παραγωγική βάση της χώρας και ιδίως με την αγροδιατροφή. Θα θέλαμε πρώτα να μας πείτε και εσείς τη δική σας οπτική πάνω στο θέμα και δεύτερον να μας πείτε αν έχετε λάβει ή σκοπεύετε να λάβετε σαν ΓΣΕΒΕΕ κάποια πρωτοβουλία για την προώθηση αυτής της υπόθεσης.

Η σύνδεση του τουρισμού με την παραγωγική βάση της χώρας αποτελεί μια βασική προϋπόθεση για την ανάπτυξη ενός ποιοτικού τουριστικού μοντέλου που θα βασίζεται στα ποιοτικά προϊόντα και δη τα τοπικά. Ταυτόχρονα, η διασύνδεση της τοπικής παραγωγής με τον τουριστικό κλάδο θα ενισχύσει ιδιαίτερα τις εγχώριες μικρές παραγωγικές μονάδες, προσφέροντας τη δυνατότητα για την ανάπτυξη συνεργειών και οικονομιών κλίμακας, την επίτευξη μεγαλύτερου εύρους παραγωγής και την αναβάθμιση των παραγωγικών δραστηριοτήτων. Ως ΓΣΕΒΕΕ, θεωρούμε διαχρονικά ότι η εν λόγω διασύνδεση απαιτείται να προωθηθεί με συστηματικό τρόπο σε πολλά διαφορετικά επίπεδα μέσω της εξάλειψης όλων των σχετικών εμποδίων που εντοπίζονται (π.χ. έλλειψη επαρκούς ποσότητας πιστοποιημένων προϊόντων, απουσία οργάνωσης σε επίπεδο εφοδιαστικής αλυσίδας, νέες τεχνολογίες και δεξιότητες οργάνωσης παραγωγής κ.α.) αλλά και την εκπλήρωση των απαραίτητων προϋποθέσεων. Προς αυτή την κατεύθυνση, η ΓΣΕΒΕΕ έχει λάβει την τελευταία δεκαετία μια σειρά πρωτοβουλιών για τη διασύνδεση τουρισμού, τοπικής παραγωγής, ιδιαίτερα όσον αφορά στον τομέα της αγροδιατροφής με σημαντικότερη την έμπρακτη υποστήριξη συνεργατικών σχημάτων σε διάφορες περιοχές της χώρας (π.χ. οινοτουρισμός, τοπικές γαστρονομικές διαδρομές). Αντιστοίχως, η ΓΣΕΒΕΕ συνεχίζει να συμβάλει στην αναβάθμιση όλων των κρίσιμων αυτών διαστάσεων που θα καταστήσουν εφικτή και βιώσιμη τη σύνδεση παραγωγής και τουρισμού με γνώμονα και μια επιπλέον διάσταση που αναδείχθηκε και μέσα στην πανδημία και η οποία αφορά στη διατροφική επάρκεια και διατροφική αυτάρκεια. Συνοπτικά, οι διαστάσεις αυ-

τές περιλαμβάνουν την οικοδόμηση μιας τοπικής παραγωγής βασισμένης στη γνώση, τη διατροφική αξία, την ποιότητα και την αειφορία. Επομένως, η αναβάθμιση της ποιότητας του αγροδιατροφικού τομέα της χώρας και η σύνδεση του με τον τουρισμό αναμένουμε, μέσα στα επόμενα έτη, να διαμορφώσει ένα νέο μοντέλο τουριστικής ανάπτυξης που θα δημιουργεί προστιθέμενη αξία για την τοπική παραγωγή και τις τοπικές οικονομίες. Η πιο σημαντική πρωτοβουλία που έχουμε προγραμματίσει για την επόμενη περίοδο αφορά στη διαμόρφωση ενός συνολικού συστήματος προώθησης του Γαστρονομικού Τουρισμού -σε συνεργασία και με άλλους φορείς και εμπειρογνώμονες και μέσω ειδικής τεχνικής ομάδας εργασίας που έχει εργαστεί επί αυτού-, υπό την αιγίδα του Υπουργείου Τουρισμού.

- Τι μπορούμε να κάνουμε για την ανάπτυξη της γαστρονομίας και του γαστρονομικού τουρισμού; Μπορεί μόνος του ο ιδιωτικός τομέας και οι φορείς του ή χρειάζεται να γίνουν κινήσεις και από το κράτος;

Η ενίσχυση του γαστρονομικού τουρισμού αποτελεί μια συνολική υπόθεση που απαιτεί συνέργειες και συμπράξεις μεταξύ Κράτους και ιδιωτικού τομέα

Η ενίσχυση του γαστρονομικού τουρισμού αποτελεί μια συνολική υπόθεση που απαιτεί συνέργειες και συμπράξεις μεταξύ Κράτους και ιδιωτικού τομέα. Ο ιδιωτικός τομέας έχει τον ρόλο του ως προς την παραγωγή ποιοτικών προϊόντων, τη διαμόρφωση επισκέψιμων μονάδων, την ανάδειξη της ιδιαίτερης ταυτότητας καλλιέργειας και μεταποίησης

της εγχώριας τοπικής παραγωγής, την ανάπτυξη ποιοτικών υπηρεσιών διάθεσης (π.χ. εστίαση, τουρισμός) καθώς και σύγχρονων επιχειρηματικών μοντέλων και διαδικασιών (π.χ. γαστρονομικές διαδρομές).

Από την πλευρά του, το Κράτος μπορεί να διαμορφώσει ένα οργανωμένο περιβάλλον συνεργειών που θα βασίζεται στον συντονισμό των δράσεων των επιμέρους φορέων, την υποστήριξη και διαμόρφωση των αναγκαίων σύγχρονων υλικών και ψηφιακών υποδομών (και ικανοτήτων) καθώς και την προώθηση μιας κοινής ταυτότητας για τον γαστρονομικό τουρισμό της χώρας στο εξωτερικό. Τα επόμενα βήματα απαιτούν, λοιπόν, τάχιστες πρωτοβουλίες προς την κατεύθυνση του τριπτύχου: συντονισμός, οικοδόμηση ικανοτήτων και ανάδειξη ταυτότητας. Υπό αυτή την πλευση, οι συνέργειες κατέχουν άμεσα τη δυνατότητα να μας οδηγήσουν μακρύτερα, δεδομένου ότι το σημαντικότερο απόθεμα που έχουμε ανάγκη βρίσκεται ήδη στα χέρια μας και δεν είναι άλλο από το γαστρονομικό θησαυρό της χώρας μας.

Τα απανωτά μέτρα που ακούγονται και που συνεχώς αλλάζουν σε συνάρτηση με το γενικότερο δύσκολο κλίμα που υπάρχει στην εστίαση λόγω της πανδημίας έχουν φέρει στα πρόθυρα νευρικής κρίσης τους επιχειρηματίες του κλάδου.

Η Πανελλήνια Ομοσπονδία Εστιατορίων και Συναφών Επαγγελματιών (ΠΟΕΣΣΕ) σε επιστολή που έστειλε στον πρωθυπουργό Κυριάκο Μητσοτάκη την περασμένη εβδομάδα κάνει λόγο για κατάφορη αδικία σε βάρος των επιχειρήσεων του κλάδου της εστίασης και άνιση αντιμετώπισή τους αναφορικά την επιβολή των προστίμων και τα όσα προβλέπει σχετική ΚΥΑ που δημοσιεύθηκε στο ΦΕΚ και αφορά στον τρόπο λειτουργίας των επιχειρήσεων του κλάδου με βάση τα νέα μέτρα που ανακοίνωσε πρόσφατα η κυβέρνηση.

Όπως αναφέρεται στην επιστολή «με κατάπληξη διαβάσαμε τη μεθόδευση στοχοποιητικής εξόντωσης του Κλάδου της Εστίασης, από την υπό στοιχεία Δ1α/ΓΠοικ.42640/7.7.2021 ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2979/7.7.21), και συγκεκριμένα την προσθήκη του σημείου 5 α, ως προς τις προβλεπόμενες παραβάσεις και κυρώσεις ειδικά και αποκλειστικά για τα Καταστήματα Υγειονομικού Ενδιαφέροντος. Απλή ανάγνωση τους οδηγεί στο ασφαλές συμπέρασμα της προκλητικής παραβίασης της αρχής της αναλογικότητας (πρόστιμα 2.000-10.000 ευρώ και αφαίρεση άδειας για 7, 15 ή 60 ημέρες) με σκοπό δια της στοχοποίησης του Κλάδου να μετακυλιστούν ευθύνες. Ειδικά δε το σημείο που αναφέρει «Είναι δυνατή η επιβολή κυρώσεων ακόμη και μετά την πραγματοποίηση οποιασδήποτε παράβασης βάσει αποδεικτικού υλικού από το οποίο προκύπτει η νέα παράβαση».

Σύμφωνα με την ΠΟΕΣΣΕ προκαλείται εύλογα αγανάκτηση στον Κλάδο της Εστίασης και συναφών επαγγελματιών, για την αρνητική διαφοροποίηση και δημόσια έκθεσή του, με υπερπροβολή μεμονωμένων περιπτώσεων έναντι της συντριπτικής πλειοψηφίας των επιχειρήσεων Εστίασης που έχει υποστεί τόσα, αλλά συνεχίζουν την προσπάθεια.

«Η στοχοποίηση του Κλάδου μας και η καταπάτηση της εκ του Συντάγματος υποχρέωσης της Κυβέρνησης να νομοθετεί με όρους ισονομίας και ισοπολιτείας, έναντι των πολιτών της, χωρίς αδικαιολόγητες αρνητικές εξαιρέσεις, είμαστε βέβαιοι ότι σας βρίσκει αντίθετους. Ζητούμε ίση μεταχείριση. Σας παρακαλούμε για την ανάκληση της παραπάνω διάταξης που υποτιμά την προσωπικότητα κάθε συναδέλφου ως πολίτη της χώρας μας» υπογραμμίζει στη επιστολή της η ΠΟΕΣΣΕ.

Ο Πρόεδρος της ΠΟΕΣΣΕ και της ΓΣΕΒΕΕ Γιώργος Καββαθάς επισημαίνει και στη συνέντευξη που παραχώρησε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός» στο τρέχον φύλλο πως δεν είναι δυνατόν η κυβέρνηση να

Οργή και απόγνωση στην εστίαση

Από τη μία άλλη πλευρά οι συνέπειες της πανδημίας και από την άλλη τα μέτρα της κυβέρνησης, έχουν δημιουργήσει ένα ζοφερό σκηνικό στον κλάδο. Σύλλογοι και σωματεία από όλη την Ελλάδα κρούουν των «κώδωνα του κινδύνου», στην κυβέρνηση και απαιτούν αλλαγή ρότας στη διαχείριση της πανδημίας

περιμένει πως οι επιχειρηματίες της εστίασης θα ελέγχουν τα προσωπικά δεδομένα των πελατών τους, ποιος είναι εμβολιασμένος και ποιος όχι.

Την ίδια ώρα μια σειρά από φορείς της εστίασης από όλη την Ελλάδα έστειλαν επιστολή στον υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας Ν. Χαρδαλιά όπου τον κατηγορούν ότι στοχοποιεί για ακόμη μία φορά τον κλάδο για την εξάπλωση του κορονοϊού. «Είναι οι ίδιες 82.400 επιχειρήσεις που μένουν κλειστές ή υπολειτουργούν για περισσότερους από 16 μήνες, οι οποίες πειθάρχησαν και πειθαρχούν σε υγειονομικά πρωτόκολλα και μέτρα που λάβατε χωρίς να τις ρωτήσετε ή να μιλήσετε μαζί τους για το κατά πόσο αυτά τα μέτρα είναι εφαρμόσιμα.

Είναι οι ίδιες 82.400 επιχειρήσεις που θέλετε να τις χρησιμοποιήσετε ως μοχλό πίεσης προς τους ανεμβολίαστους για να τους πείσετε να εμβολιαστούν, θέτοντας

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
Τριάντα σύλλογοι και σωματεία της εστίασης από όλη την Ελλάδα έστειλαν επιστολή στον υφυπουργό Πολιτικής Προστασίας Ν. Χαρδαλιά, όπου τον κατηγορούν ότι στοχοποιεί για ακόμη μία φορά τον κλάδο
● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

περιορισμούς και απαγορεύσεις στην είσοδο των επιχειρήσεών μας, κάτι το οποίο θέλετε να εφαρμοστεί μόνο στην δική μας επαγγελματική ομάδα», αναφέρουν μεταξύ άλλων στην επιστολή που υπογράφουν 30 στο σύνολο σύλλογοι και σωματεία της εστίασης και κατηγορούν ευθέως την κυβέρνηση πως θέλει να μετατρέψει σε «χωροφύλακες» τους καταστηματάρχες.

Επιπλέον θέτουν και το θέμα των παράνομων πάρτι είτε σε βίλες στη Μύκονο, είτε σε πανεπιστήμια στις μεγάλες πόλεις, όπου καταγράφονται ανεξέλεγκτες καταστάσεις και κατόπιν στοχοποιείται η εστίαση για την εξάπλωση της πανδημίας.

Καταληκτικά οι επαγγελματίες ζητούν «την θέσπιση βιώσιμων και εφαρμόσιμων υγειονομικών πρωτοκόλλων», ενώ δηλώνουν πως είναι, όπως πάντα, πρόθυμοι για διάλογο και έτοιμοι να συμβάλλουν σε λογικές λύσεις για την ανάσχεση της πανδημίας.

Λουτρά Πόζαρ... μια ιστορία κάτω από την φωτιά

Εδώ και δεκαετίες η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην Πέλλα έχει αξιοποιήσει με τουριστικά βιώσιμο τρόπο τις ιαματικές πηγές της περιοχής, γεγονός που έχει οδηγήσει στην ανάπτυξη της τοπικής επιχειρηματικότητας

Εναλλακτικός...
Προορισμός

Γράφει ο

Ευάγγελος

Κυριακού

Ειδικός Διαχείρισης
Προορισμών

«**Κ**άτω από την φωτιά» στην μακεδονίτικη ντοπιολαλιά σημαίνει η λέξη Πόζαρ. Υ(Πό) ... του (Ζαρ)εως, κατά λέ-

ξη, όπου ζάρι είναι μέχρι και σήμερα η φράση σε πολλές περιοχές της Μακεδονίας και της Ελλάδας, για το κατακόκκινο από την φωτιά, κάρβουνο. Οι γνωστές από την αρχαιότητα ιαματικές πηγές του Πόζαρ, κοντά στα χωριά Λουτράκι και Όρμα του Νομού Πέλλας, μόλις 30' από την Έδεσσα με τους πασίγνωστους καταρράκτες, αποτελούν έναν πυλώνα της τοπικής βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, με μοναδικά χαρακτηριστικά, που αποτελούν στοιχεία προστιθέμενης αξίας του Ελληνικού Τουρισμού της ενδοχώρας.

Λειτουργούν με ευθύνη της τοπικής Δημοτικής Επιχείρησης όλο το χρόνο με πισίνες, εξωτερικές και εσωτερικές, πισίνες μέσα και δίπλα στο ποτάμι, σε μια κατάφυτη κοιλάδα, η οποία στο πέρασμα του χρόνου, έχει διαμορφώσει και μια σειρά σπηλαίων μεγάλης γεωλογικής αξίας. Επίσημα ως λουτρά έχουν αναγνωριστεί από το 1920, ενώ έχουν παρελάσει χιλιάδες γιαγιάδες και παππούδες για τα ιαματικά τους μπάνια, μιας και η επί της ουσίας τουριστική ανάπτυξη με προσέλκυση επισκεπτών όλων των ηλικιών ξεκινά μετά το 1995 και την ίδρυση του Χιονοδρομικού Κέντρου του Καϊμακτσαλάν στην βάση του Τοπικού Αναπτυξιακού Προγράμματος το οποίο στηρίξε ο Δήμος Έδεσσας, μαζί με τις κοινότητες, στις τότε επαρχίες

Έδεσσας και Αλμωπίας. Ο τότε ρέκτης δήμαρχος Έδεσσας κ. Χ. Βοσνάκης στηρίξε τις πρωτοβουλίες μιας σειράς παρεμβάσεων, μέσω της τοπικής ομάδας δράσης της Αναπτυξιακής Πέλλας που μόχλευσαν πόρους από την ΕΕ και ιδιωτικά κεφάλαια και άλλαξαν τον τουριστικό χάρτη προσφοράς της περιοχής.

Η κοινότητα Λουτρακίου αρχικά και ο Δήμος Αλμωπίας στην συνέχεια, με αργά και σταθερά βήματα στηρίζαν το πλούσιο αγροτουριστικό προϊόν της περιοχής. Συνδέθηκαν με το Σύνδεσμο Ιαματικών Πηγών Ελλάδος και μαζί με τους υπόλοιπους τοπικούς φορείς, τους πολιτιστικούς

συνλόγους και τις ενώσεις στηρίζαν το πολιτιστικό, κοινωνικό και περιβαλλοντικό υπόβαθρο της περιοχής, το άνοιξαν στους επισκέπτες, προσελκύοντάς τους 365 μέρες το χρόνο, όλες τις εποχές σε ένα συνδυασμό δράσεων, εμπειριών και επιμέρους τοπικά δικτυωμένων προορισμών. Το 2005 ύστερα από πρόσκληση της Αναπτυξιακής Πέλλας, υπό την καθοδήγηση του καθηγητή ΑΠΘ κ. Μίντση, προσκλήθηκαν Αυστριακοί ειδικοί σε θέματα τουρισμού οι οποίοι τόνισαν την ανάγκη στήριξης του μοντέλου, με ένα ιαματικό κέντρο δημοσίου συμφέροντος, με βάση την τοπική αυτοδιοίκηση, για την τόνωση

της μικρής επιχειρηματικότητας. Σημειώνουμε ότι είχε προηγηθεί μελέτη του ... «Αυστριακού Οργανισμού Τουρισμού» για την Ορεινή Πέλλα(!) στην βάση της διασποράς τεχνογνωσίας και τεχνολογίας ιατρικού τουρισμού.

Παράλληλα, μια ενδιαφέρουσα ιστορία είναι ότι μόλις πριν από 20 χρόνια αποφασίστηκε στο πλαίσιο της Νομαρχιακής Επιτροπής Τουρισμού Πέλλας με Διευθυντή τότε τον κ. Αθανάσιο Δήμητση και με την σύμφωνη γνώμη του προέδρου της κοινότητας Λουτρακίου κ. Χρήστου Λιούγα, στο branding της περιοχής βασικό διακριτό στοιχείο να αποτελέσει η παλιά

ονομασία του χωριού. Το Πόζαρ. Έως τότε η προώθηση της περιοχής γινόταν με βάση την λογική της τοποθεσίας(;) «Λουτρά Λουτρακίου» στέλνοντας βέβαια τους δυνητικούς επισκέπτες απευθείας στο, ένα και μοναδικό, αναγνωρίσιμο Λουτράκι της Ελλάδας που δεν άλλο από το Λουτράκι της Κορινθίας. Στην αλλαγή αυτή, σημαντική ήταν η βοήθεια πολλών δημοσιογράφων της εναλλακτικής τουριστικής-ταξιδιωτικής δημοσιογραφίας προεξάρχοντος του Ντίνου Κιούση στην τότε «Καθημερινή» και μη εξαιρουμένου του Γιώργου Καραχρήστου όπου μέσω τουριστικών οδηγιών βοήθησαν σε αυτή την κατεύθυνση.

Εκτοτε κύλισε πολύ νερό στο φαράγγι του θερμοπόταμου, του ποταμού Τοπλίτσα που διαρρέει την κοιλάδα των Λουτρών, Ράμνο Μπορ (=Ισιο Πεύκο) και δημιούργησε μια σειρά επενδύσεων από επιχειρηματίες της περιοχής, και της χώρας συνδυάζοντας τις δραστηριότητες στο τρίπτυχο φύση-υγεία-ευεξία. Την βάση λοιπόν πάντα, αποτελούσε η ιαματική πηγή, η οποία και σύμφωνα με την διεθνή βιβλιογραφία πρέπει να είναι στο κέντρο της κοινότητας έτσι ώστε το νερό να είναι προσβάσιμο ισότιμα και δίκαια σε όλους τους επισκέπτες, σε όλα τα ενδιαφερόμε-

● ● ● ● ● ● ● ●

**Σήμερα επισκέπτες
από όλο τον κόσμο
έρχονται για την ευεξία
σώματος και πνεύμα-
τος. Λειτουργούν πάνω
από 200 επιχειρήσεις
φιλοξενίας, εστίασης
και εναλλακτικών
δραστηριοτήτων
στην περιοχή**

● ● ● ● ● ● ● ●

να μέρη του προορισμού τους stakeholders δηλαδή. Ταυτόχρονα την διαχείριση υπέρ του τοπικού συμφέροντος διασφάλιζε η τοπική αυτοδιοίκηση ως αναπτυξιακό πόρο της περιοχής, η οποία ως δημοκρατικά εκλεγμένη φρόντιζε και συνεχίζει να φροντίζει για το καλύτερο.

Με αυτό τον τρόπο οι Ξενοδοχοί και οι

Εστιάτορες, ασχολούνται αποκλειστικά με την ποιότητα και την εξέλιξη στις επιχειρήσεις τους και όχι με την απόκτηση προνομιακής πρόσβασης στο νερό. Η εξασφάλιση της λειτουργίας της πηγής μάλιστα με πρόσβαση στις υπηρεσίες... επί 24ωρο(!) δίνει στους επισκέπτες και την περιοχή μια νέα διάσταση. Επισκέπτες τόσο από το κοντινό Χιονοδρομικό Κέντρο του Καϊμακτσαλάν, όσο και από το ορεινό θέρετρο του Παραδοσιακού Οικισμού του Αγίου Αθανασίου αλλά και από την πόλη της Έδεσσας αλλά και της Θεσσαλονίκης δημιουργούν μια επιπλέον ημερήσια κινητικότητα. Με άλλα λόγια η τοπική αυτοδιοίκηση εξασφαλίζει την ανεξαρτησία του τοπικού αναπτυξιακού πόρου και δημιουργεί συνθήκες υγιούς ανταγωνισμού και κατ' επέκταση υγιούς επιχειρηματικότητας.

Σήμερα επισκέπτες από όλο τον κόσμο έρχονται για την ευεξία σώματος και πνεύματος. Λειτουργούν πάνω από 200 επιχειρήσεις φιλοξενίας, εστίασης και εναλλακτικών δραστηριοτήτων στην περιοχή, ενώ σημαντικό είναι και το πολιτιστικό καλεντάρι τοπικών πολιτιστικών συλλόγων που υποστηρίζουν τοπική κοινωνία και επισκέπτες. Πέρα από τις υπηρεσίες υγείας πολλοί δυτικοευρωπαίοι έρχονται

να μάθουν Ελληνικούς και Μακεδονικούς χορούς σε 15ήμερα σεμινάρια ενώ δεν είναι λίγοι οι επισκέπτες που έρχονται να δουν το Ντόμπρο Πόλε, το σημείο που ξεκίνησε η αρχή του τέλους του Α' Παγκοσμίου Πολέμου και τα σημεία των μαχών όπου έπεσαν χιλιάδες στρατιώτες, την περίοδο των αρχών του αιώνα στο διεθνώς αναγνωρισμένο «Μακεδονικό Μέτωπο». Επισκέπτες από την Γαλλία, την Σερβία, την Αγγλία, την Σκωτία, την Ρωσία, τον Καναδά, την Νέα Ζηλανδία, την Αλγερία, την Σενεγάλη, το Μαρόκο, την Ινδία, την Αίγυπτο, την Αλβανία, το Σουδάν, το Μαυροβούνιο, την Ιταλία, την Πορτογαλία αλλά και το μακρινό ... Θιβέτ και Βιετνάμ, όπως φυσικά και πολλοί Έλληνες που συμμετείχαν στην στρατιά της Ανατολής έρχονται μαζί με Γερμανούς, Αυστριακούς και Βούλγαρους, της «άλλης πλευράς» να δουν τους «άγνωστους ήρωες» του Βαλκανικού Μετώπου ... τους απλούς στρατιώτες που είχαν την δική τους μανούλα, τους δικούς τους ανθρώπους όπου σήμερα οι απόγονοι των οποίων, ψάχνουν τα σημεία των μαχών αλλά και των πολλών ειρηνικών έργων των δικών τους ανθρώπων που άλλαξαν την μορφή της περιοχής.

Συνέχεια στην επόμενη σελίδα

**Εναλλακτικός...
Προορισμός**

Γράφει ο

Ευάγγελος**Κυριακού**Ειδικός Διαχείρισης
Προορισμών

Διαταράσσει ισορροπίες η ΙΠΕ ΑΕ

Συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα

Το 2018 η υπουργός Τουρισμού κ. Έλενα Κουντουρά αναγνωρίζοντας της προσπάθειες εξωστρέφειας και διασύνδεσης δίνει οντότητα «Στα βήματα του

Χο Τσι Μινχ» στην Ελλάδα βάζοντας τα θεμέλια για την διασύνδεση με τις αγορές της Ασίας ενώ το 2019 υπογράφεται με διακρατική συμφωνία το συννοριακό σημείο στην περιοχή Προμάχων μεταξύ της Ελλάδας και της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας το οποίο θα βοηθήσει σημαντικά την όδευση χιλιάδων επισκεπτών στα παραπάνω σημεία και φυσικά στα Λουτρά Πόζαρ. Σημειώνουμε ότι η παγκόσμια προσωπικότητα του Χο Τσι Μινχ συνδέεται με την περιοχή της Μακεδονίας μιας και φέρεται να ήταν στην περιοχή την περίοδο που αναφέρουμε παραπάνω. Ένα πασίγνωστο μνημείο των μαχών είναι το εκκλησάκι του Προφήτη Ηλία στην κορυφή του Καιμάκτσαλάν που επισκέπτονται χιλιάδες ιδιαίτερα την χειμερινή περίοδο λόγω της λειτουργίας εκεί του ομώνυμου Χιονοδρομικού Κέντρου.

Παράλληλα η περιοχή διαθέτει μια ακόμη λουτροπηγή στην περιοχή της Σκύδρας, στο Λουτροχώρι, όνομα και μη χωριό που λένε, αλλά και μια μεγάλη ιστορία σχετικά με το τρενάκι της Καρατζόβας που μπορούν να αποτελέσουν σημαντικές συνδυαστικές πράσινες παρεμβάσεις στις εγκαταστάσεις και τις μετακινήσεις από την τοπική και περιφερειακή αυτοδιοίκηση που μπορούν να ενταχθούν στο ταμείο ανάκαμψης της ΕΕ ενισχύοντας τον τουρισμό, τον προορισμό και τις πράσινες επενδύσεις όπως άλλωστε κάτι ανάλογο μπορεί να γίνει σε κάθε περιοχή της Ελλάδας.

Η διασύνδεση των τομέων παραγωγής, της αγροδιατροφής, της μεταποίησης μικρής κλίμακας και του εμπορίου με τον τουρισμό μπορεί να προκαλέσει πολλά διαδοχικά θετικά σοκ στην τοπική, περιφερειακή και ως εκ τούτου και στην εθνική οικονομία. Οι ισορροπίες λοιπόν είναι ένα σημαντικό θέμα στην βιώσιμη τουριστική ανάπτυξη στο πλαίσιο της διαχεί-

Επί της ουσίας θα δοθεί η δυνατότητα προνομιακής πρόσβασης στα Λουτρά Πόζαρ σε κάποια ιδιωτικά συμφέροντα, αγνοώντας την κοινή τοπική προσπάθεια, των τοπικά εγκατεστημένων επιχειρήσεων, αλλά και της τοπικής κοινωνίας λειτουργώντας επί της ουσίας σε βάρος τους

**ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**

ρισης προορισμών με στόχο και την κοινή ωφέλεια στους κατοίκους της περιοχής παράλληλα με τις εμπειρίες προστιθεμένης αξίας των επισκεπτών.

Δυστυχώς η απόφαση της κυβέρνησης για εκχώρηση των πηγών σε μια Αναπτυξιακή Εταιρεία ΑΕ, με παράλληλη μεταφορά των περιουσιακών στοιχείων και του ακινήτου, θα προκαλέσει διατάραξη αυτής της ισορροπίας μιας και επί της ουσίας θα δίνει την δυνατότητα προνομιακής πρόσβασης σε κάποια ιδιωτικά συμφέροντα

αγνοώντας την κοινή τοπική προσπάθεια, των τοπικά εγκατεστημένων επιχειρήσεων αλλά και της τοπικής κοινωνίας λειτουργώντας επί της ουσίας σε βάρος τους. Συνεπώς η προσπάθεια σε αυτή την κατεύθυνση είναι μάλλον ... αντιαναπτυξιακή σε βάρος όχι μόνο των επιχειρήσεων αλλά και ολόκληρης της ευρύτερης περιοχής. Μην ξεχνάμε ότι ραχοκοκαλιά της Ελληνικής Οικονομίας είναι οι μικρές επιχειρήσεις οι οποίες είναι και το ζητούμενο την επόμενη ημέρα της μετά-covid εποχής

σε θέματα ασφάλειας αλλά και το ζητούμενο στα θέματα ποιότητας έτσι όπως τα αντιλαμβάνονται οι επισκέπτες. Δεν είναι τυχαίο ότι σύσσωμη η τοπική αυτοδιοίκηση και οι φορείς αντέδρασαν στην αντιαναπτυξιακή εκχώρηση των λουτρών αποικιακού τύπου σε κάθε περιοχή της χώρας και φυσικά και στην Πέλλα. Εάν αυτή η Αναπτυξιακή Εταιρεία ΑΕ ήθελε πραγματικά να βοηθήσει τις λουτροπηγές της Ελλάδας θα έπρεπε να φροντίσει την δικτύωση τους, την εκπαίδευση των στελε-

χών της αυτοδιοίκησης, την τουριστική προβολή και την τεχνολογική τους ωρίμανση διασυνδέοντας τον ιαματικό με τον ιατρικό τουρισμό, στην βάση της κοινής ωφέλειας και της τοπικής αγροτουριστικής παραγωγής αλλά και της ωφέλειας της ελληνικής βιομηχανικής ιατρικής τεχνολογίας και έρευνας στο όνομα της εξωστρεφούς ανταγωνιστικότητας μέσα από την συμπληρωματικότητα. Η Ελλάδα είναι το άθροισμα των μερών της.

Προς το παρόν φαίνεται σε κάποιους ιδεοληπτικά πάσχοντες εγκεφάλους, ότι τους ενδιαφέρει η άνευ όρων εκχώρηση σε συμφέροντα τρίτων που έχουν σκοπό τον θάνατο των χιλιάδων μικρών επιχειρήσεων στο όνομα ... άραγε ποιιάς ανάπτυξης;

Πρόσφατη για παράδειγμα είναι η επαναδημοτικοποίηση της λειτουργίας της δημοτικής πισίνας Στρασβούργου όπου οι κάτοικοι απαίτησαν την λειτουργία της δομής με ίση πρόσβαση σε όλους τους πολίτες με λογικό κόστος μιας και η ιδιωτικοποίηση λειτουργούσε σε βάρος των πολιτών παρέχοντας μειωμένες υπηρεσίες ανακόλουθες σε σχέση με τις τιμές έχοντας αναπτύξει μονοπωλιακές τακτικές που μόνο σχέση με την κοινή ωφέλεια δεν είχαν. Τα παραδείγματα από όλη την Ευ-

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

Η σύγχρονη διαχείριση προορισμών απαιτεί στην βάση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης την υιοθέτηση κριτηρίων που συνδυάζουν τους ανθρώπινους πόρους και την διαχείριση σε ένα συνδυασμό δημοσίου και ιδιωτικού μάνατζμεντ

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●

ρώπη είναι πάμπολλα και σημαντικό να τα λάβουμε υπόψη στα τελικά αναμενόμενα αποτελέσματα. Η βάση είναι η συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση με την στήριξη και την ανάπτυξη της υγιούς επιχειρηματικότητας και δικτύωσης σε συνθήκες ελεύθερης αγοράς. Οι μονοπω-

λιακές συνθήκες στο επίπεδο αυτό εκ μέρους της ιδιωτικής οικονομίας προκαλούν εκ των πραγμάτων πολλές φορές ασυδοσία με πολλά αρνητικά παραδείγματα δυστυχώς και στην Ελλάδα. Και οι μεν και οι δε πρέπει να βάλουν ... νερό στο κρασί τους με στόχο την κοινή ωφέλεια και όχι ιδεοληπτικά προτάγματα.

Δυστυχώς και με το νομοσχέδιο για την Διαχείριση Προορισμών επιχειρείται ένας εκφυλισμός εννοιών και ένας προσεταιρισμός μιας υποτιθέμενης ιδιωτικοποίησης που στην ουσία βλάπτει την ιδιωτική οικονομία και την υγιή μικρή επιχειρηματικότητα βλάπτοντας συνολικά όλο το τουριστικό οικοσύστημα και επί της ουσίας τον Ελληνικό Τουρισμό. Στο ίδιο μήκος κύματος απαιτείται να κινηθεί και κάθε περιφερειακή διοίκηση της χώρας. Δουλειά τους είναι η επιμέρους δικτύωση των προορισμών στην βάση της θεματικότητας διευκολύνοντας τους επισκέπτες και δημιουργώντας τουριστικά παρατηρητήρια σε συνεργασία με τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα.

Δυστυχώς πολλές φορές βλέπουμε οι περιφέρειες και οι διοικήσεις τους να αποτελούν παραμάγαζα της κεντρικής πολιτικής σκηνής αφαιρώντας από μόνοι τους την βιώσιμη αναπτυξιακή λογική

προς όφελος των τοπικών κοινωνιών και της χώρας. Το σημαντικό είναι δράσεις ουσιαστικής στήριξης της προσφοράς υπέρ των επισκεπτών και των πολιτών και όχι επιφανειακού τύπου επικοινωνία.

Η σύγχρονη διαχείριση προορισμών απαιτεί στην βάση της βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης την υιοθέτηση κριτηρίων που συνδυάζουν τους ανθρώπινους πόρους και την διαχείριση σε ένα συνδυασμό δημοσίου και ιδιωτικού μάνατζμεντ μαζί με τον σεβασμό στην φυσική κληρονομιά και τα φυσικά αξιοθέατα, την πολιτιστική κληρονομιά (άυλη και υλική) αλλά και την ωφέλεια στο κοινωνικό και οικονομικό περιβάλλον της περιοχής. Όλα αυτά με διάρκεια στο χρόνο και με διασπορά στο χώρο.

Μέχρι τότε απολαύστε μια βουτιά στα ζεστά νερά του Πόζαρ με 37C, ακριβώς δηλαδή την θερμοκρασία του νερού στο ανθρώπινο σώμα και ξεκουραστείτε απολαμβάνοντας ως παραθεριστές το βιβλίο «Ταξίδι στον Αρχαίο Κόσμο» του Lionel Casson όπου μνημονεύονται πολλές συνήθειες των αρχαίων ταξιδιωτών και φυσικά επισκεπτών των λουτρών από την αρχαιότητα, κάτι που συνεχίζεται μέχρι τις μέρες μας.

Καλό Καυτό Καλοκαίρι όπου κι αν είστε

Τοποθετήσεις τοπικών φορέων

ΦΑΚΕΛΟΣ:
ΙΑΜΑΤΙΚΟΣ
ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**MARIA ΠΑΣΩΗ** - ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΠΟΖΑΡ «ΟΙ ΦΙΛΟΞΕΝΟΙ»

Λάθος η ιδιωτικοποίηση

Ως προς το ερώτημα για δυνατότητα ανάπτυξης της περιοχής, είναι τεράστια.

- Οργανωμένο κομμάτι για τον ιαματικό τουρισμό, συνεπάγεται σύγχρονο υδροθεραπευτήριο εξοπλισμένο κατάλληλα με το ανθρώπινο δυναμικό.
- Κατασκευή μονοπατιών «υγείας» στην παραποτάμια διαδρομή.
- Επαναλειτουργία του σπηλαίου.
- Κατασκευή εξόδου διαφυγής σε περίπτωση κινδύνου.

κοινωνία. Αντιθέτως η μοναδική ανάπτυξη θα είναι υπέρ του ιδιώτη ο οποίος θα προσπαθήσει να καλύψει όλες τις ανάγκες των τουριστών μέσα στα σύνορα της λουτρόπολης. Οι μικρές επιχειρήσεις είναι η ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας. Η τοπική κοινωνία έχει δυσάρεστη εμπειρία από ιδιωτικοποίηση των λουτρών, αφού υπήρξε ιδιώτης για πολλές δεκαετίες και είχε απομονώσει τις επαγγελματικές δρα-

στηριότητες των κατοίκων της περιοχής από τον χώρο των λουτρών. Ως κάτοικοι της περιοχής δεν μπορούμε να παραχωρήσουμε την κληρονομιά των προγόνων μας. Είναι ο μοχλός της τουριστικής και πολιτιστικής μας ανάπτυξης. Το χρωστάμε στα παιδιά μας. Σας προσκαλούμε όλους να νιώσετε και να γευτείτε από κοντά την υπέροχη φιλοξενία των καταλυμάτων μας.

ΓΙΩΡΓΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗΣ
- ΑΡΧΟΝΤΙΚΟ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛΙΔΗ

Όχι στη μεταβίβαση περιουσίας

«Οι δυνατότητες για την ανάπτυξη των Ιαματικών πηγών των Λουτρών Πόζαρ είναι πολλές και ικανές να αλλάξουν μόνο προς το καλύτερο τόσο την περιοχή των Λουτρών όσο και των γύρω περιοχών. Το μόνο σίγουρο είναι πως η σύσταση της Ι.Π.Ε. Α.Ε. δεν αποσκοπεί προς αυτή την κατεύθυνση. Η σύσταση της, πλήττει άμεσα και πολυεπίπεδα τα συμφέροντα της τοπικής αυτοδιοίκησης. Οι ιαματικές πηγές ΠΡΕΠΕΙ να ανήκουν στην τοπική αυτοδιοίκηση. Λέμε ΝΑΙ στις συμβουλές, ΝΑΙ στην καθοδήγηση, ΝΑΙ στην εξέλιξη. Λέμε ΟΧΙ στην μεταβίβαση περιουσίας σε μια εταιρία με έδρα την ΑΘΗΝΑ που θα αδυνατεί να αφουγκραστεί τα προβλήματα κάθε τοπικής κοινωνίας».

ΜΟΣΧΑΚΗΣ ΦΩΤΗΣ - ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ ΕΝΩΣΗΣ
ΞΕΝΟΔΟΧΩΝ ΛΟΥΤΡΩΝ ΠΟΖΑΡ

Είμαστε αντίθετοι με την ΙΠΕ ΑΕ

Τα ιαματικά Λουτρά Πόζαρ είναι πόλος έλξης για 1.200.000 χιλιάδες επισκέπτες σχεδόν κάθε χρόνο! Αυτό δεν έγινε τυχαία αφού είμαστε οι πρώτοι στην Ελλάδα και από τους πρώτους στην Ευρώπη που πιστέψαμε ότι ο ιαματικός τουρισμός δεν είναι μόνο ο ιατρικός ή ο τουρισμός της λουτροθεραπείας μεγάλης ηλικίας, αλλά εάν συνδυαστεί με τον εναλλακτικό τουρισμό κάνει θαύματα! Δημιουργήσαμε υποδομές στα ξενοδοχεία μας που αναφέρονται σε υψηλού απαιτήσεως πελάτες, ενώ τα εστιατόρια προσφέρουν ποιοτικό τοπικό φαγητό σε χαμηλές τιμές! Επίσης η διασύνδεσή μας με το χιονοδρομικό Βόρας δίνει τον τέλειο συνδυασμό ΣΚΙ και μετά απόλαυση στην ανοιχτή πισίνα με νερό στους 37 βαθμούς. Όσον αφορά για την ΙΠΕ ΑΕ είμαστε τελείως αντίθετοι και δεν πρόκειται να το δεχτούμε! Υπάρχουν πολλές ασάφειες, πολλά ερωτήματα και γνωρίζουμε πολύ καλά ότι όταν κάτι γίνεται νόμος, πολύ εύκολα γίνονται και τροποποιήσεις! Τα Λουτρά Πόζαρ έγιναν αυτά που είναι χάρη στο μόχθο και το μεράκι των ανθρώπων της περιοχής, είτε είναι επαγγελματίες, είτε όχι που μόνο κοινό έχουν την αγάπη για τον τόπο τους και πολλές φορές αφιλοκερδώς εργάστηκαν για να φτάσουν τον τόπο μας πολύ ψηλά. Δεν θα δεχτούμε με τέτοιου είδους μεθοδεύσεις να μας τα υφαρπάξουν!

ΚΑΛΛΙΝΙΚΟΣ ΝΟΥΣΚΑΣ - ΞΕΝΟΔΟΧΟΣ

Υπάρχει κακό προηγούμενο

Τα Λουτρά είναι ένας επίγειος παράδεισος που με νύχια και με δόντια παλεύουμε να νικήσουμε την εγκατάλειψη. Κάποτε ο ιαματικός τουρισμός απευθυνόταν μόνο στους υπερήλικες. Σήμερα, το μεγαλύτερο μέρος των επισκεπτών είναι νέα ζευγάρια και οικογένειες με παιδιά. Σημαντική είναι η δημιουργία μιας σύγχρονης λουτρόπολης ευρωπαϊκών προδιαγραφών. Τα παλιά ξενοδοχεία που μοιάζουν με απολιθώματα μιας άλλης εποχής πρέπει να πάρουν άλλη μορφή. Το σπήλαιο να αξιοποιηθεί και να γίνει ξανά επισκέψιμο. Χώροι αναψυχής (αθλοπαιδιές, πάρκα και παιδικές χαρές με σύγχρονο χαρακτήρα). Η δημιουργία ενός κέντρου αποκατάστασης και υγείας.

Για πενήντα χρόνια τα Λουτρά ήταν στα χέρια ιδιώτη και οι εμπειρίες των ντόπιων είναι οι χειρότερες. Είχε απομονώσει και απομακρύνει τους κατοίκους της περιοχής από τον χώρο των λουτρών. Η οικονομική ζωή της τοπικής κοινωνίας είναι σήμερα άρρηκτα συνδεδεμένη με την αναπτυξιακή πορεία των λουτρών του Πόζαρ (ξενοδοχεία, εστιατόρια, οινοποιεία, οικοτεχνίες κ.α. τα οποία υπάρχουν έξω από τα σύνορα της λουτρόπολης). Ο ιδιώτης είχε τοποθετήσει καγκελόπορτα απόλυτα ελεγχόμενη. Οποιοσδήποτε ιδιώτης αναλάβει τη διαχείριση των λουτρών, θα κοιτάξει ικανοποιήσει τους επισκέπτες μέσα στα σύνορα της λουτρόπολης.

BROADCAST CANADIAN & INTERNATIONAL TV NETWORK

www.bci24news.com

info@bci24news.com

Αλαλούμ με τα τουριστικά γραφεία στο «Τουρισμός για Όλους»

Όροι που ετέθησαν εκ των υστέρων δημιούργησαν σοβαρά προβλήματα στα τουριστικά γραφεία, τα οποία -όσα έχουν παραμείνει πια στο πρόγραμμα- δεν γνωρίζουν αν και πότε θα αποζημιωθούν

Σοβαρά προβλήματα και δυσλειτούργειες έχουν δημιουργηθεί με την ένταξη των τουριστικών γραφείων στο πρόγραμμα Τουρισμός για Όλους του Υπουργείου Τουρισμού. Το τελευταίο διάστημα λαμβάναμε πολλές πληροφορίες για απόσυρση τουριστικών γραφείων από το πρόγραμμα, αλλά και παράπονα ανθρώπων που ήθελαν να χρησιμοποιήσουν τα voucher που έχουν στα χέρια τους και λάμβαναν αρνητικές απαντήσεις από τουριστικά γραφεία, τα οποία, πάντως, εμφανίζονται να συμμετέχουν στο πρόγραμμα.

Οι πληροφορίες αποτέλεσαν το έναυσμα για την διερεύνηση της υπόθεσης, καθώς ακουγόταν πολύ περίεργο το γεγονός πως κάποιες επιχειρήσεις, ενώ εντάχθηκαν στο πρόγραμμα, κατόπιν εμφανίζονταν να μην ανταποκρίνονται, ή να μη θέλουν

να ανταποκριθούν στις απαιτήσεις του προγράμματος. Σε επικοινωνία που είχε η «itn Ελληνικός Τουρισμός» με πολλά τουριστικά γραφεία κατάφερε να διαλευκάνει τα αίτια του προβλήματος που έχουν οδηγήσει σε αυτή την δυσάρεστη κατάσταση. Το κεντρικό ρεζουμέ είναι ότι τα τουριστικά γραφεία, εντάχθηκαν από το Υπουργείο στο «Τουρισμός για Όλους», ναι μεν με αρχική καλή πρόθεση, αλλά χωρίς να υπάρξει ο απαραίτητος σχεδιασμός και προεργασία.

Ας πάρουμε όμως τα πράγματα από την αρχή και να τα εξηγήσουμε, όπως τα περιέγραψαν και σε εμάς οι επαγγελματίες. Το πρόγραμμα «Τουρισμός για Όλους» υπόκειται στον κανόνα De Minimis της ΕΕ. Για τους μη γνώστες ο κανόνας αυτός ορίζει ότι μια επιχείρηση μπορεί να λάβει μέσα σε μια τριετία, συνολικές ενισχύσεις

έως 200.000 ευρώ και σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να υπερβεί αυτό το ποσό. Ο συγκεκριμένος κανόνας διέπει και το ΕΣΠΑ.

Μπερδέματα

Στην περίπτωση των ξενοδοχείων και των τουριστικών καταλυμάτων τα πράγματα είναι -θεωρητικά τουλάχιστον- απλά γιατί κάθε επιχείρηση γνωρίζει τι έχει λάβει ως ενίσχυση που διέπεται από τον κανόνα De Minimis και τι υπόλοιπο μπορεί να εκμεταλλευθεί. Για παράδειγμα αν μια τουριστική επιχείρηση μέσα στην τριετία έχει λάβει από το ΕΣΠΑ 100.000 ευρώ, ξέρει ότι μπορεί να εισπράξει voucher από το Τουρισμός για Όλους ή όποιο άλλο ενισχυτικό πρόγραμμα έως 100.000 ευρώ. Θα σκεφτόταν κανείς πως το ίδιο ισχύει για τα τουριστικά γραφεία

και άρα ουδέν πρόβλημα. Πράγματι αυτή ήταν η λογική στην αρχή και με αυτούς τους όρους προσκλήθηκαν να συμμετέχουν στο «Τουρισμός για Όλους» τα τουριστικά γραφεία.

Στην πορεία αποδείχθηκε ότι τα πράγματα δεν είναι καθόλου έτσι. Αφού πρώτα είχαν ενταχθεί τα τουριστικά γραφεία στο πρόγραμμα, κατόπιν προέκυψε η οδηγία από πλευράς Υπουργείου, ότι για να αποζημιωθούν από το πρόγραμμα θα πρέπει να μην υπερβαίνουν τον κανόνα De Minimis όχι μόνο τα ίδια σαν επιχειρήσεις, αλλά και οι συνεργάτες τους. Δηλαδή για να το εξηγήσουμε απλά, όποια επιχείρηση συμμετέχει σε ένα τουριστικό πακέτο θα πρέπει να είναι εντάξει με το συγκεκριμένο θέμα και αυτό μάλιστα να πιστοποιείται κατά την υποβολή αίτησης αποζημίωσης. Τα τουριστικά γραφεία, δηλαδή,

θα πρέπει να αποδείξουν εγγράφως ότι οι όποιοι συνεργάτες τους δεν έχουν εισπράξει παραπάνω ενισχύσεις από τις προβλεπόμενες, αλλιώς χρήματα δεν πρόκειται να λάβουν.

Ο κίνδυνος να αγοράσουν οι πελάτες τα πακέτα και κατόπιν τα γραφεία να μην εισπράξουν ποτέ τα ποσά από τα voucher είναι παραπάνω από προφανές. Αν δε, προσθέσουμε στο παζλ και το θέμα των λογιστικών εγγραφών, η εικόνα γίνεται απολύτως χασοτική. Αναφέραμε παραπάνω ότι στις μεμονωμένες επιχειρήσεις τα πράγματα είναι θεωρητικά πιο απλά με τα ποσά των ενισχύσεων, αλλά και εδώ υπάρχουν κάποιες «παγίδες». Μία από αυτές είναι η επιστρεπτέα προκαταβολή και αν έχει περαστεί λογιστικά μέσα από τον Κανονισμό Προσωρινού Πλαισίου, ή μέσα από τον κανόνα De Minimis. Στη δεύτερη περίπτωση το ποσό της επιστρεπτέας προστίθεται για το σύνολο των 200.000 ευρώ, στην πρώτη όχι. Λεπτομέρεια, όχι και τόσο μικρή, η οποία μπορεί να προκαλέσει δυσάρεστες εκπλήξεις για πολλές επιχειρήσεις του τουρισμού και όχι μόνο για τα τουριστικά γραφεία.

Αποτέλεσμα όλων των παραπάνω είναι πως τα τουριστικά γραφεία που εντάχθηκαν στο «Τουρισμός για Όλους» να βρεθούν μέσα στην χασοτική κατάσταση που περιγράψαμε. Κάποια επέλεξαν να αποσυρθούν, παρά τη ρήτρα που υπάρχει για τη μη συμμετοχή σε οποιοδήποτε πρόγραμμα ενίσχυσης για τα επόμενα χρόνια.

Τα τουριστικά γραφεία, εντάχθηκαν από το Υπουργείο στο «Τουρισμός για Όλους», ναι μεν με αρχική καλή πρόθεση, αλλά χωρίς να υπάρξει ο απαραίτητος σχεδιασμός και προεργασία

Κάποια άλλα τηρούν στάση αναμονής, εξηγούν στους πελάτες τους πως έχουν τα πράγματα με τα voucher και τα τουριστικά πακέτα και ευελπιστούν πως θα βρεθεί κάποια λύση.

Οι ίδιοι οι επαγγελματίες που μίλησαν στην «itn Ελληνικός Τουρισμός» έκαναν λόγο για απαράδεκτες καθυστερήσεις και δυσλειτουργίες στο πρόγραμμα και ομόφωνα δήλωσαν πως αν γνώριζαν από την αρχή που πήγαιναν να μπλέξουν δεν θα το έπρατταν. Για τα θέματα αυτά σαφώς υπάρχουν ευθύνες και εγείρονται και σο-

βαρά ερωτήματα για τη διαχείριση του προγράμματος. Όλοι γνωρίζαμε πως και φέτος η σεζόν θα είναι δύσκολη εξαιτίας της πανδημίας. Έχει γίνει σαφές πως ο εσωτερικός τουρισμός είναι εξαιρετικά κρίσιμος για την τόνωση της τουριστικής κίνησης. Λογικά σκεπτόμενος θα υπέθετε κανείς πως τα προγράμματα του Κοινωνικού Τουρισμού θα έπρεπε να έχουν προγραμματιστεί και διευθετηθεί από τον χειμώνα, ώστε όσα προβλήματα προέκυπταν στην πορεία να επιλύονταν και όχι να βρισκόμαστε τον Ιούλιο αντιμέτωποι με τέτοιες καταστάσεις.

Επίσης ένα ερώτημα είναι κατά πόσο θα μπορούσε να υπάρξει εντός ΕΕ μια προσπάθεια να μην ενταχθούν τα συγκεκριμένα προγράμματα στον κανόνα De Minimis, λόγω των έκτακτων συνθηκών της πανδημίας. Δεδομένου πως όλες οι χώρες επιθυμούν την τόνωση του εσωτερικού τους τουρισμού, δεν είναι καθόλου απίθανο μια τέτοια πρόταση να έβρισκε ευήκοα ώτα, ακόμη και από μεγάλες χώρες της Ένωσης.

Ωστόσο το ζητούμενο και επείγον τώρα δεν είναι να δοθούν απαντήσεις στο τι έγινε ή θα έπρεπε να γίνει, αλλά να υπάρξει κάποια λύση στα τρέχοντα προβλήματα και να διασφαλιστεί πως τα τουριστικά γραφεία που θα πουλήσουν πακέτα με voucher από το «Τουρισμός για Όλους», θα μπορέσουν να αποζημιωθούν, χωρίς προβλήματα, ταλαιπωρία και δυσάρεστες εκπλήξεις.

Βολές και από την αντιπολίτευση

Το πρόγραμμα «Τουρισμός για Όλους» έγινε αντικείμενο κριτικής και την αξιωματική αντιπολίτευση. Συγκεκριμένα η βουλευτής και τομεάρχης Τουρισμού του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ Κατερίνα Νοτοπούλου κατηγορήσε την κυβέρνηση πως «αντί να λαμβάνει γενναία και άμεσα μέτρα στήριξης του Τουρισμού, επιμένει στην τακτική των καθυστερήσεων και της ελαχιστοποίησης των ενισχύσεων».

«Έπρεπε να φτάσουμε αρχές Ιουλίου για να ξεκινήσουν οι αιτήσεις για το Τουρισμός για Όλους», αναφέρει, μεταξύ άλλων η κυρία Νοτοπούλου η οποία επιπλέον υποστηρίζει ότι ο αριθμός των δικαιούχων δεν είναι αυτός που χρειάζεται ο τουριστικός κλάδος για να ενισχυθεί, αλλά και οι πολίτες για να μπορέσουν να πάνε για λίγες μέρες διακοπές, μετά τα όσα έχουν συμβεί με την πανδημία. Η τομεάρχης του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ τονίζει ότι το πρόγραμμα είναι σχεδιασμένο έξω από τις πραγματικές ανάγκες της τουριστικής οικονομίας. «Τα 100 εκατ. ευρώ και οι 100.000 δικαιούχοι, ακόμα και αν συνυπολογιστούν τα προγράμματα του κοινωνικού τουρισμού, είναι σταγόνα στον ωκεανό», σημειώνει η κυρία Νοτοπούλου, η οποία επανέφερε την πρόταση του κόμματός της για ένα πρόγραμμα εσωτερικού τουρισμού άνω των 700 εκατομμυρίων ευρώ, συμπεριλαμβανομένου και του μεταφορικού ισοδύναμου, με στόχο 3 εκ. συμπολίτες μας να μετακινηθούν δωρεάν και να έχουν πενήνήμερη διαμονή.

Η ίδια υποστήριξε ότι η παραπάνω πρόταση εναρμονίζεται και με το αίτημα των παραγωγικών φορέων, όπως διατυπώθηκε από τον πρόεδρο του ΕΒΕΑ κ. Μίχαλο.

«Ο ελληνικός Τουρισμός χρειάζεται πολυεπίπεδη στήριξη, ταχύτητα στη λήψη των μέτρων και ουσιαστική χρηματοδότηση. Όσο η Κυβέρνηση καθυστερεί και εθελοτυφλεί απέναντι στις πραγματικές ανάγκες, τόσο επιτείνει την αγωνία, βάζοντας εμπόδια στην ανάκαμψη του τουρισμού και της ελληνικής οικονομίας», κατέληξε στην τοποθέτησή της για το θέμα η κυρία Νοτοπούλου.

*Πρόεδρος Συνδέσμου Ελλήνων
Επαγγελματιών Οργανωτών
Συνεδρίων - HAPCO

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Μακροχρόνια στρατηγική για τον Συνεδριακό Τουρισμό

Πτώση πάνω από 80% έχει υποστεί ο κλάδος MICE λόγω της πανδημίας, όπως τονίζει η πρόεδρος του HAPCO, όμως επισημαίνει ότι τα συνέδρια με τις κατάλληλες κινήσεις, μπορούν να αποτελέσουν «ατμομηχανή» για την ελληνική οικονομία και να συμβάλλουν καταλυτικά στην αύξηση των θέσεων εργασίας

Σημαντικές προτάσεις για τη στήριξη των επιχειρήσεων, αλλά και την ανάπτυξη του Συνεδριακού Τουρισμού στην Ελλάδα καταθέτει η πρόεδρος του HAPCO κυρία Ειρήνη Τόλη, ενώ σημειώνει την ανοδική πορεία που είχε η χώρα μας το 2019 στον κλάδο, την οποία ανέκοψε δυστυχώς η πανδημία. Αναλυτικά η συνέντευξη της κυρίας Τόλη έχει ως εξής:

- Κυρία Τόλη είναι χαρά μας που σας φιλοξενούμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Ο κλάδος των συνεδρίων και εκδηλώσεων έχει υποστεί τις μεγαλύτερες απώλειες, από κάθε άλλο κλάδο του τουρισμού, λόγω της πανδημίας. Υπάρχει συνολική εκτίμηση για το μέγεθος της ζημιάς που έχει γίνει;

Η βιομηχανία των συνεδρίων και εκδηλώσεων δέχτηκε ισχυρό πλήγμα, σημειώνοντας «κατακόρυφη» πτώση 80%+ για το έτος 2020 & 2021. Πραγματοποιήθηκαν σημαντικές ακυρώσεις αλλά και επαναλαμβανόμενες μετακινήσεις διεθνών συνεδρίων από το 2020 & 2021 ακόμα και σε βάθος τριετίας (2023-2025), με την αβεβαιότητα να κυριαρχεί στην αγορά.

Σύμφωνα με τα στοιχεία που εξέδωσε ο Διεθνής Οργανισμός IAPCO (International Association of Professional Congress Organizers) το έτος 2019, η διεθνής Βιομηχανία Συνεδρίων και Εκδηλώσεων (Global Meetings Industry) βρισκόταν σε τροχιά ανόδου, συμβάλλοντας σημαντικά στην παγκόσμια οικονομία.

Πάνω από 100 από τις top εταιρίες οργάνωσης συνεδρίων διεθνώς συνέβαλλαν συνολικά στην παγκόσμια οικονομία με τζίρο 12,8 Δισεκατομμύρια Ευρώ. Οι επαγγελματίες οργανωτές συνεδρίων τα δύο αυτά χρόνια βρέθηκαν και βρίσκονται αντιμέτωποι με μία ιδιαίτερα δύσκολη κατάσταση και καλούνται να αντιμετωπίσουν πολλαπλά μέτωπα, τόσο σε επίπεδο βιωσιμότητας, διαχείρισης της οικονομικής ζημιάς και απώλειας σημαντικών έργων, πολυπλοκότητας στη μετακίνηση

σημαντικών διοργανώσεων, αλλά και σε αυτό της εμπύχωσης του ανθρώπινου δυναμικού.

- Ποια είναι η προοπτική σήμερα; Τι θα χρειαστεί για να μπορέσει να μπει ξανά ο κλάδος σε πλήρη λειτουργία; Έχουν υπάρξει πρωτοβουλίες από την Πολιτεία για την επανέναρξη των συνεδρίων;

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αποκτήσουμε συνεδριακή κουλτούρα και η κατάλληλη περίοδος να βγει η Ελληνική Βιομηχανία Συνεδρίων και Εκδηλώσεων στο προσκήνιο ως ο κλάδος που μπορεί επαγγελματικά και με ασφάλεια να συμβάλει στην ανάκαμψη και ανάπτυξη. Το αίτημα αυτό είναι καθολικό σε διεθνές επίπεδο και υποστηρίζεται πιο πολύ από ποτέ στους διεθνείς οργανισμούς που μας εκπροσωπούν.

• Η Στρατηγική του Υπουργείου Τουρισμού πρέπει να είναι μακροχρόνια και βασισμένη σε σταθερά πρωτόκολλα και διαδικασίες, καλύπτοντας όλο το φάσμα του Του-

ρισμού και παράλληλα όλες τις μορφές του.

• Άμεση ανακοίνωση των υγειονομικών πρωτόκολλων λειτουργίας, ακόμα και σε περιόδους Πανδημίας, με ισχύ τουλάχιστον 6 μηνών, για να μπορέσει η Ελλάδα να προσελκύσει έναντι ανταγωνιστικών χωρών (όπως Ιταλία, Γαλλία, Ισπανία, Πορτογαλία, Τουρκία κλπ.), συνέδρια και Εκδηλώσεις (μεγάλων Εταιρειών, ή Παγκόσμιες Εμπορικές, Πολιτιστικές ή/και Επιστημονικές Εκδηλώσεις).

• Ανακοίνωση πρωτοκόλλων για συνέδρια στην αγγλική γλώσσα.

• Πρόσκληση Επαγγελματιών Διοργανωτών Συνεδρίων και Εκδηλώσεων σε συμμετοχή σε κοινή σύσκεψη με την Υγειονομική Επιτροπή και τα Υπουργεία Τουρισμού, Ανάπτυξης, Υγείας, Οικονομικών, Εκπαίδευσης & Πολιτισμού για εμπεριστατωμένη και επαγγελματική ενημέρωση. Δεν έχουμε άλλο χρόνο για απώλεια πολύτιμου εδάφους σε σχέση με ανταγωνιστικές χώρες όσο δεν προβάλλεται η ασφάλεια και η ετοιμότητα του προορισμού σε αυτό το επίπεδο, άμεσα.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να αποκτήσουμε συνεδριακή κουλτούρα και η κατάλληλη περίοδος να βγει η Ελληνική Βιομηχανία Συνεδρίων και Εκδηλώσεων στο προσκήνιο ως ο κλάδος που μπορεί επαγγελματικά και με ασφάλεια να συμβάλει στην ανάκαμψη και ανάπτυξη

• Πρέπει να υπάρχει κοινή στρατηγική με όλα τα εμπλεκόμενα Υπουργεία και Φορείς (Υπουργείο Τουρισμού, ΕΟΤ, Περιφέρειες, ΠΟΕ, ΣΕΤΕ, HATTA κ.α.), όχι μόνο προβάλλοντας τον Τουρισμό «Ηλιος και Θάλασσα» αλλά να δημιουργηθεί κοινό video, το οποίο θα έχει παραρτήματα για τις ιδιαιτερότητες και τις μορφές του Τουρισμού.

• Αναβάθμιση των εκθεσιακών περιπτέρων του ΕΟΤ, σε όλες τις Παγκόσμιες Τουριστικές Εκθέσεις, με δωρεάν χώρους όλων των Συνδέσμων του Τουρισμού & οργάνωση special events, κατά την διάρκεια των εκθέσεων.

• Μείωση του ΦΠΑ για το υπόλοιπο 2021 και όλο το 2022 σε όλες τις υπηρεσίες.

• Συμμετοχή σε εκθέσεις και προετοιμασία Ambassadors Programs, Πρεσβευτών της Ελλάδας ανά τον κόσμο, ώστε να συμμετέχουν σε καλά προετοιμασμένα ταξίδια στην χώρα μας, για να είναι οι Παγκόσμιοι Αγγελιοφόροι/ Κ/ Πρεσβευτές, για την προσέλκυση Συνεδρίων ή άλλων μεγάλων εκδηλώσεων στη χώρα μας.

- Η πανδημία έφερε τη βίαιη ψηφιοποίηση πολλών κλάδων μεταξύ των οποίων και του MICE. Πολλοί λένε πως τα υβριδικά events, που συνδυάζουν ψηφιακή και φυσική παρουσία ήρθαν για να μείνουν. Συμφωνείτε με αυτή την εκτίμηση;

Ο κλάδος του MICE κλήθηκε, σε πολύ μικρό χρονικό διάστημα, να αναπτύξει μία νέα πραγματικότητα, αυτή των διαδικτυακών συνεδρίων και εκδηλώσεων, που ξετυλίχθηκε με γοργούς ρυθμούς, μεταμορφώνοντας σε πολύ μεγάλο βαθμό το αντικείμενο του επαγγέλματος. Νέο λεξιλόγιο, αυτό του διαδικτυακού κόσμου, ατελείωτες εργατώρες εκπαίδευσης σε νέες πλατφόρμες και τεχνολογίες αλλά και διεθνείς πρακτικές. Ανάπτυξη νέων τεχνικών δεξιοτήτων, χρήση ειδικά εξοπλισμένων τηλεοπτικών στούντιο, πολλαπλά τεχνικά τεστ και σημαντική επένδυση σε τεχνικό εξοπλισμό, είναι μόνο λίγα από τα νέα στοιχεία που επικράτησαν για να υποστηρίξουν το δύσκολο έργο της μετατροπής των φυσικών συνεδρίων σε διαδικτυακά. Τίποτα δεν μπορεί να αντικαταστήσει τη μαγεία και ενέργεια των F2F συνεδρίων, τη συμβολή τους στη μετάδοση της γνώσης και την εκπαίδευση αλλά και τη διάδραση των συμμετεχόντων- networking.

- Υπάρχουν εκθέσεις που το διαζώσης είναι δύσκολο να αντικατασταθεί, για μια σειρά από λόγους. Τι συνέπειες έχει για αυτούς τους επαγγελματικούς κλάδους η μη δυνατότητα πραγματοποίησης εκδηλώσεων;

Οι εκθέσεις και επαγγελματικές συναντήσεις δεν έχουν σε καμία περίπτωση το ίδιο αποτέλεσμα ούτε και το ίδιο εκτόπισμα της διαζώσης συμμετοχής. Συνεπώς πολλοί επαγγελματικοί κλάδοι και οργανισμοί προτιμούν για αυτούς τους λόγους να μην προχωρήσουν στη μετατροπή τους σε διαδικτυακή μορφή αλλά να τις αναβάλλουν ή και να τις ακυρώσουν. Είναι σημαντικό να επανέλθουν οι διαζώσης εκδηλώσεις, συνέδρια και εκθέσεις,

καθώς με την απουσία τους αδρανοποιείται η συνεδριακή επαγγελματική αγορά και προκαλείται η μείωση του ΑΕΠ της κάθε χώρας.

- Η Αθήνα, τουλάχιστον προ πανδημίας, είχε συνεχή άνοδο, ως συνεδριακός προορισμός. Λείπει, ωστόσο, μέχρι και σήμερα ένα μεγάλο συνεδριακό κέντρο. Στο παρελθόν έχει επιχειρηθεί να καλύψει αυτό το κενό το ΤΑΕ ΚΒΟ ΝΤΟ στο Φάληρο. Υπάρχει κάποια εξέλιξη σε σχέση με αυτό το ζήτημα;

Ο επαγγελματικός & συνεδριακός τουρισμός στην Ελλάδα, κατέγραψε ανοδική πορεία το 2019 στην ευρωπαϊκή αλλά και παγκόσμια κατάταξη. Η χώρα ξεκινούσε να διεκδικεί τη θέση που της αρμόζει. Η Ελλάδα στον ευρωπαϊκό χάρτη Συνεδριακού Τουρισμού βρέθηκε στη 13η θέση, ενώ στον παγκόσμιο στην 21η θέση. Η Αθήνα κέρδισε την καλύτερη διάκριση που έχει πετύχει ποτέ στη διεθνή κατάταξη του Συνεδριακού Τουρισμού για το 2019, ανεβαίνοντας στη 17η θέση, από την 24η στην οποία βρισκόταν το 2018. Η Θεσσαλονίκη κατατάχθηκε πλέον σε ευρωπαϊκό επίπεδο, στην 39η θέση από την 53η στην οποία βρισκόταν το 2018 και σε παγκόσμιο επίπεδο στην 70η θέση. Η ανοδική αυτή πορεία κατεγράφη σε συνέντευξη εντατικών προσπαθειών των επαγγελματιών οργανωτών συνεδρίων να διεκδικήσουν και να κερδίσουν διεθνή συνέδρια για τη χώρα μας, μία καθαρά ιδιωτική πρωτοβουλία. Είναι απαραίτητη η Δημιουργία Συνεδριακού Κέντρου ικανού να φιλοξενήσει πάνω από 10.000 συνέδρους – αμφιθέατρο 5.000 ατόμων με αίθουσες πολλαπλών χρήσεων και εκθεσιακό χώρο αντίστοιχης επιφάνειας για την προσέλκυση μεγάλων Συνεδρίων & Εκδηλώσεων που επαναλαμβάνονται ετησίως ή κάθε δυο ή τρία χρόνια σε άλλους προορισμούς.

- Τι μπορεί να αποδώσει στους προορισμούς ο Συνεδριακός Τουρισμός; Ποια είναι τα οφέλη που μπορούν να υπάρξουν για τις περιοχές;

ΠΡΟΒΟΛΗ – ΚΟΙΝΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ -2022-2030

Είναι απαραίτητο να ενωθούν όλες οι δυνάμεις των Υπουργείων Ανάπτυξης, Τουρισμού, Υγείας, Οικονομικών, Εκπαίδευσης & Πολιτισμού και των Τουριστικών Φορέων, ΣΕΤΕ, ΕΟΤ, ACVB, TCB, HATTA, FEDHATTA, MARKETING GREECE, ΕΞΑΑ, ΠΟΞ κλπ., μαζί με τις Περιφέρειες, ώστε να συμπεριληφθεί ο MICE Τουρισμός στο video του ΕΟΤ «All you want is Greece» προκειμένου να προβληθεί η Ελλάδα σε όλες τις εκθέσεις, F2F ή Διαδικτυακές, με κοινή στρατηγική και όραμα. Γιατί μόνο «όλοι μαζί μπορούμε να κάνουμε θαύματα».

- Ο συνεδριακός κλάδος ενισχύει και απασχολεί πάνω από 50 επαγγέλματα.
- Ο συμμετέχων σε Συνέδριο ή σε επαγγελματική εκδήλωση μπορεί να ξοδέψει έως και 70% φορές περισσότερο από τον απλό τουρίστα.
- Είναι πελάτης υψηλού εισοδήματος και επιπέδου και μπορεί να αποτελέσει τον καλύτερο Ambassador (πρεσβευτή) της χώρας μας στο εξωτερικό.
- Αποτελεί πηγή εσόδων από άμεσους και έμμεσους φόρους για το κράτος και τις τοπικές αρχές.
- Η συνεδριακή δραστηριότητα συμβάλει θετικά στην ενίσχυση των υποδομών και κατά συνέπεια στην ανάπτυξη με την κατασκευή ή/και ανακαίνιση συνεδριακών χώρων και ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων, ενισχύει την απασχόληση και διαφημίζει την χώρα διεθνώς.
- Συμβάλλει στην αύξηση θέσεων εργασίας, αφού στην οργάνωση συνεδρίων εμπλέκονται 50 τουλάχιστον επαγγέλματα.
- Τα συνέδρια δημιουργούν και αυξάνουν την ζήτηση ταξιδιωτικών και τουριστικών υπηρεσιών (διαμονές, διακινήσεις, ξεναγήσεις, εκδρομές, δείπνα, γεύματα κλπ.) ενισχύοντας την εθνική οικονομία.
- Επέκταση της τουριστικής περιόδου και καταπολέμηση της εποχικότητας του Ελληνικού Τουρισμού, σε όλη τη χώρα.
- Η χώρα μας αποκτά μεγάλη προβολή και φήμη σε ένα υψηλού επιπέδου κοινό και κατακτά σημαντική θέση στον παγκόσμιο τουριστικό και συνεδριακό χάρτη.
- Ο Συνεδριακός και Επαγγελματικός Τουρισμός μπορεί να συμβάλει στην ανάκαμψη και έξοδο από την παγκόσμια κρίση και να αναδείξει το σύγχρονο πρόσωπο του προορισμού.

- Είναι επαρκή τα μέτρα που έχουν ληφθεί για την στήριξη των επιχειρήσεων του Συνδέσμου σας;

Είναι πολύ σημαντικά τα μέτρα στήριξης για τις τουριστικές επιχειρήσεις και η Ελλάδα σίγουρα αποτελεί θετικό παράδειγμα σε αυτό το πλαίσιο. Είναι πολύ σημαντικό όμως αυτά να συνεχιστούν αλλά και να δοθεί προσοχή στο άνοιγμα της συνεδριακής αγοράς και την περαιτέρω ενεργοποίηση των συνεδρίων, ώστε να μην «κλείσει» ο κλάδος. Η Βιομη-

χανία των Συνεδρίων και Εκδηλώσεων και τα άνω των 40 επαγγελάτων που συνδέονται με αυτήν δεν μπορούν να επιβιώσουν με τα διαδικτυακά συνέδρια. Είναι ευκαιρία το θετικό παράδειγμα να περάσει και σε αυτό τον τομέα.

- Δυστυχώς διαφαίνεται πως παρά τον συνεχιζόμενο εμβολιασμό το τέταρτο κύμα της πανδημίας είναι προ των πυλών. Μακάρι βεβαίως να το αποφύγουμε, αλλά στην αντίθετη περίπτωση τι παρεμβάσεις θα απαιτηθούν για να μπορέσουν να επιβιώσουν οι επιχειρήσεις;

Πρέπει να γίνει συνείδηση η ανάγκη του εμβολιασμού σε κάθε Ελληνίδα & Έλληνα ανεξαρτήτου ηλικίας. Εάν δεν χτιστεί αυτή η ανοσία του πληθυσμού, η ανθρωπότητα θα γίνει υποχείριο των μεταλλάξεων του κορονοϊού.

Η πραγματοποίηση των συνεδρίων, εξαρτάται από τα υγειονομικά πρωτόκολλα, αλλά είναι η μόνη οργανωμένη συνάντηση ανθρώπων και όχι άτακτη συνάθροιση ατόμων όπως συμβαίνει στα εστιατόρια, τους κινηματογράφους, θέατρα ή στα σουπερ μάρκετ. Η συμμετοχή στα συνέδρια διεξάγεται με εγγραφή, και οι συμμετέχοντες, είτε είναι εμβολιασμένοι, είτε έχουν υποβληθεί σε τεστ (μοριακό, rapid ή self) πριν την είσοδό τους συνεδριακούς χώρους. Ακολουθούν συγκεκριμένο πρόγραμμα και έχουν συγκεκριμένες δραστηριότητες.

Επιπλέον, οι επαγγελματίες οργανωτές διαθέτουν την εμπειρία σχεδιασμού και οργάνωσης με στόχο την ασφάλει συμμετοχής. Είναι σημαντικό, οι υπεύθυνοι να δώσουν έμφαση στον κλάδο των Συνεδρίων και Εκδηλώσεων, ώστε στα εκάστοτε ΦΕΚ, που δημοσιεύουν, να έχουν την ευαισθησία να τον διαχωρίζουν, από «συναθροίσεις, κοινωνικές εκδηλώσεις, θεάματα και λαϊκές αγορές».

Έχουν κατατεθεί προτεινόμενα πρωτόκολλα, από τις 23 Μαρτίου 2021, τα οποία δεν τα έχουν λάβει σοβαρά υπόψη τους, ενώ δεν έχουν σφαιρική γνώση του Συνεδριακού τουρισμού και μάλιστα του Επισημονικού Συνεδριακού Τουρισμού, που είναι ο μόνος που απόμεινε στην εκπνοή του 2021.

*Πρόεδρος Πανελλήνιας
Ομοσπονδίας Ξεναγών

Σε δεινή θέση οι ξεναγοί

«Το 2021 είναι άλλη μια πολλή δύσκολη, για να μην πω καταστροφική, χρονιά για το επάγγελμά μας», τονίζει ο κύριος Πιπέρας, ενώ περιγράφει τα προβλήματα με τα υγειονομικά πρωτόκολλα που συνεχώς μεταβάλλονται και δεν είναι ενιαία σε όλους τους αρχαιολογικούς χώρους

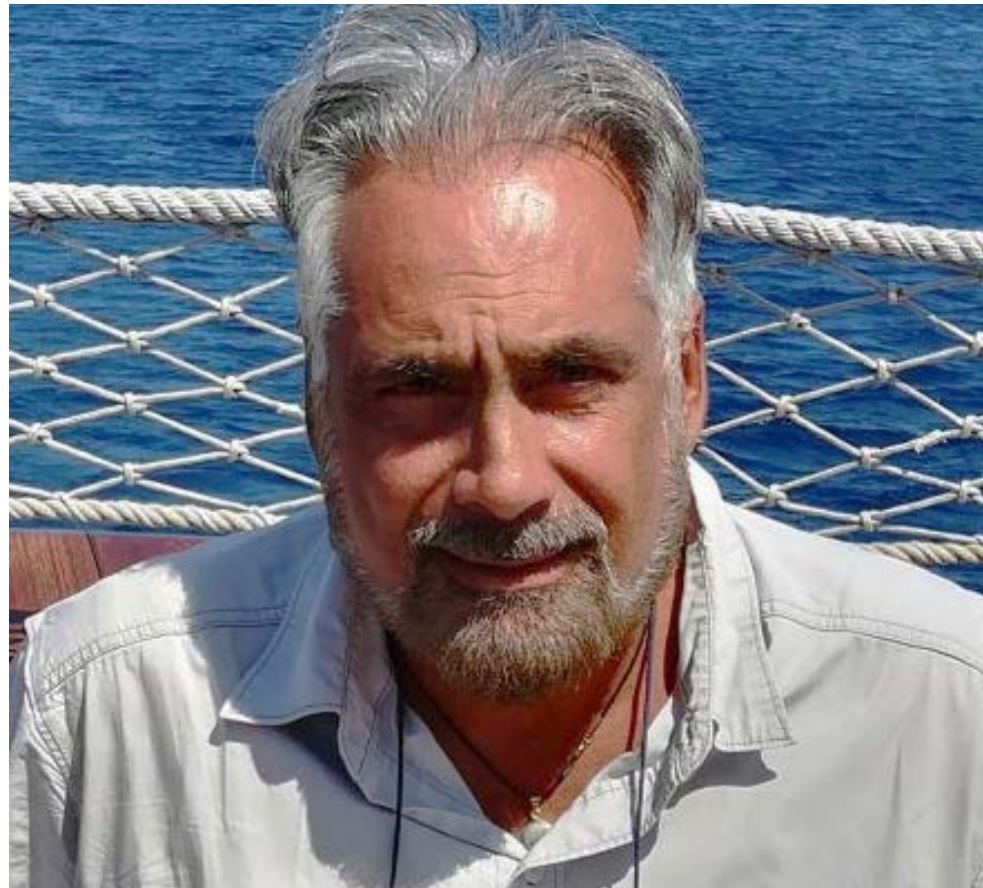

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Την πολλή δύσκολη θέση στην οποία έχουν βρεθεί οι ξεναγοί εξαιτίας της πανδημίας, περιγράφει ο Κρίτων Πιπέρας Πρόεδρος της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Ξεναγών. Σημαντικά προβλήματα δημιουργούνται από τις συνεχείς αλλαγές στα υγειονομικά πρωτόκολλα, τα οποία δεν είναι καν ενιαία για όλους τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία και οι επαγγελματίες καλούνται να γνωρίζουν τι ισχύει σε κάθε περίπτωση. Την ίδια ώρα παραμένει το διαχρονικό πρόβλημα με τις παράνομες ξεναγήσεις, για τις οποίες, όπως υπογραμμίζει ο κύριος Πιπέρας δεν έχει αναληφθεί καμία πρωτοβουλία από το Υπουργείο Τουρισμού. Αναλυτικά η συνέντευξη του κυρίου Πιπέρα έχει ως εξής:

- Κύριε Πιπέρα χαρά μας που σας φιλοξενούμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Οι ξεναγοί έχουν αντιμετωπίσει πολλά προβλήματα με την πανδημία. Έχει βελτιωθεί η κατάσταση στην τρέχουσα σεζόν;

Η κατάσταση μπορεί να θεωρηθεί βελτιωμένη μόνο σε σύγκριση με την 100% ανεργία του 2020. Τα υγειονομικά πρωτόκολλα εξακολουθούν να είναι στις περισσότερες περιπτώσεις ακόμα και ανεφάρμοστα, μια που αλλάζουν από εβδομάδα, σε εβδομάδα και από αρχαιολογικό χώρο, σε αρχαιολογικό χώρο. Δεν εφαρμόζονται ενιαία πρωτόκολλα για όλους τους χώρους και τα μουσεία, με αποτέλεσμα να είναι πολύ δύσκολο να λειτουργήσει ο περιηγητικός τουρισμός, δηλαδή πολυήμερα τουρ ανά την Ελλάδα, που είναι ουσιαστικά το αντικείμενό μας. Αυ-

τό σημαίνει υποαπασχόληση, που δείχνει ότι το 2021 είναι άλλη μια πολλή δύσκολη, για να μην πω καταστροφική, χρονιά για το επάγγελμά μας, μια που ήδη βρισκόμαστε στο μέσον της τουριστικής περιόδου, με ελάχιστες μέρες εργασίας μέχρι τώρα, και με τον κίνδυνο λόγω μεταλλάξεων, η τουριστική περίοδος να λήξει άδοξα τον Σεπτέμβριο. Τα τελευταία μέτρα από τις 5/7 και με ισχύ μέχρι τουλάχιστον τις 12/7, περιπλέκουν τα πράγματα, μια που απαιτούν ο ξεναγός να είναι πλήρως εμβολιασμένος ή να έχει νοσήσει, για να επιτρέπεται να συνοδεύσει γκρουπ μέχρι 40 άτομα, τα οποία επίσης θα είναι πλήρως εμβολιασμένα, ή θα έχουν νοσήσει, ή θα έχουν κάνει PCR τεστ. Δεν δίνει όμως το δικαίωμα στον ξεναγό να δουλέψει έχοντας κάνει PCR τεστ, παρόλο που ο εμβολιασμός μέχρι στιγμής καλύπτει μόνο 40%

του πληθυσμού, και παρόλο που δεν δόθηκε προτεραιότητα εμβολιασμού στους ανθρώπους του τουρισμού. Στερεί επομένως δουλειά από συναδέλφους που ακόμα δεν έχουν πλήρως εμβολιαστεί χωρίς να είναι δική τους ευθύνη. Επιπλέον, η νέα ΚΥΑ (ΦΕΚ Β 2879) δεν διευκρινίζει ποιοι θα είναι υπεύθυνοι για να ελέγχουν τον κόσμο και με ποιο τρόπο.

- Για πολύ μεγάλο διάστημα οι εργαζόμενοι του κλάδου σας δεν συμπεριλαμβάνονταν στα μέτρα στήριξης. Σήμερα έχει λυθεί αυτό το πρόβλημα;

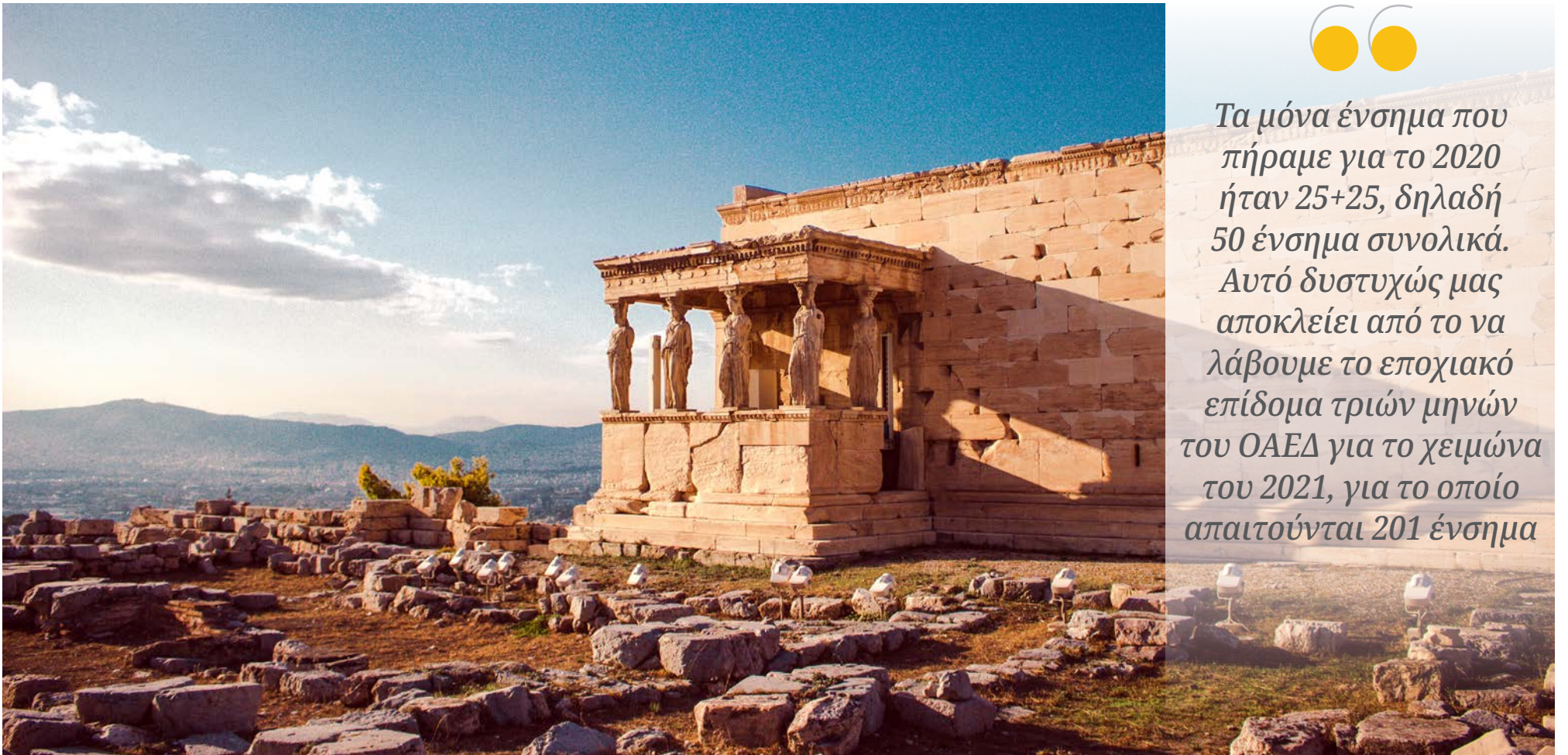
Μόλις σήμερα (σ.σ. στις 7 Ιουλίου), μετά την δημοσίευση της ΚΥΑ, άνοιξε η πλατφόρμα για να καταθέσουμε τις αιτήσεις για την αποζημίωση ειδικού σκοπού για τους μήνες Μάρτιο, Απρίλιο και Μάιο του

2021. Ακόμα περιμένουμε το υπουργείο Εργασίας να λύσει το πρόβλημα των ενσήμων για το 2020. Υπενθυμίζουμε ότι για όλο το 2020 πήραμε συνολικά μόνο 1800 ευρώ οικονομική βοήθεια (800 ευρώ για τον μισό Μάρτιο και για τον Απρίλιο-χωρίς ένσημα- και από 534 ευρώ για τους μήνες Σεπτέμβριο και Οκτώβριο -με ένσημα-) παρόλο που η ανεργία του κλάδου ήταν στο 100%. Δε μας δόθηκε κανένα επίδομα για τους μήνες Μάιο, Ιούνιο, Ιούλιο, Αύγουστο και Νοέμβριο, Δεκέμβριο, πράγμα που σημαίνει ότι τα μόνα ένσημα που πήραμε για το 2020 ήταν 25+25, δηλαδή 50 ένσημα συνολικά. Αυτό δυστυχώς μας αποκλείει από το να λάβουμε το εποχιακό επίδομα τριών μηνών του ΟΑΕΔ για το χειμώνα του 2021, για το οποίο απαιτούνται 201 ένσημα. Εκκρεμεί ακόμα και το αίτημά μας προς το Υπουργείο Οικονομικών για ένταξη των διπλωματούχων ξεναγών στους κλάδους που επλήγησαν από τον κορονοϊό (κορονοϊόπληκτοι), το οποίο σημαίνει ότι θα φορολογηθούμε βάσει τεκμηρίων για το 2020, παρόλο που είχαμε μηδενικό εισόδημα.

- Τον περασμένο Απρίλιο επισημαίνατε τα προβλήματα που υπάρχουν με τα υγειονομικά πρωτόκολλα. Ξεπεράστηκαν τα εμπόδια; Μπορεί κάποιος να ξεναγήσει ένα μικρό γκρουπ τουριστών στη Ακρόπολη;

Μέχρι στιγμής με τα υπάρχοντα πρωτόκολλα, επιτρέπεται να ξεναγήσουμε μέχρι 19 άτομα.

- Μιας και αναφέραμε την Ακρόπολη θα θέλαμε την άποψή σας για τις εργασίες που έγιναν στον μνημείο. Το Υπουργείο Πολιτισμού υποστηρίζει ότι το τσιμέντο μπήκε για να εξυπηρετήσει τους ανθρώπους με ειδικές ανάγκες, ωστόσο το αποτέλεσμα έχει προκαλέσει πολλά σχόλια εντός και κυρίως εκτός συνόρων. Τελικά βοήθησε ή όχι;

Τα μόνα ένσημα που πήραμε για το 2020 ήταν 25+25, δηλαδή 50 ένσημα συνολικά. Αυτό δυστυχώς μας αποκλείει από το να λάβουμε το εποχιακό επίδομα τριών μηνών του ΟΑΕΔ για το χειμώνα του 2021, για το οποίο απαιτούνται 201 ένσημα

Είναι δύσκολο να εκτιμήσει κάποιος το κατά πόσο ο νέος διάδρομος θα εξυπηρετεί άτομα ΑμΕΑ, μια που ακόμα το αναβατόριο δεν έχει λειτουργήσει για να δούμε στην πράξη πόσο λειτουργικό είναι για αναπηρικά αμαξίδια.

- Έχετε επισημάνει κατά το παρελθόν το πρόβλημα με τις παράνομες ξεναγήσεις. Έχει αναλάβει το Υπουργείο Τουρισμού κάποια πρωτοβουλία;

Δυστυχώς δεν έχει υπάρξει καμιά πρωτοβουλία από το ΥΠΙΟΤ, παρόλο που έχουμε ζητήσει συνάντηση για το θέμα και με τον Υπουργό κύριο Θεοχάρη και με την Υφυπουργό κυρία Ζαχαράκη.

- Ποια είναι τα προβλήματα που δημιουργούν οι παράνομες ξεναγήσεις; Τι σημαίνει πρακτικά να μην γίνεται η ξεναγήση από κάποιον πιστοποιημένο επαγγελματία;

Ο πολιτισμός της Ελλάδας και η Ιστορία της οδήγησε το κράτος από τη δεκαετία του 30 και τον ΕΟΤ αργότερα, στη δημιουργία των σχολών Ξεναγών, αναγνωρίζοντας την ανάγκη της σωστής παρουσίας της χώρας από εκπαιδευμένους και πιστοποιημένους ξεναγούς. Είναι ένα επάγγελμα νομοθετημένο και πιστοποιημένο, που προστατεύεται από τους νόμους του Ελληνικού κράτους (Νόμος 710/77). Αυτό πολύ απλά σημαίνει, ότι, όπως δεν μπορεί κάποιος αυθαίρετα να ασκήσει για παράδειγμα το επάγγελμα

του Φαρμακοποιού, του δικηγόρου κλπ, έτσι δεν μπορεί να ασκήσει και το επάγγελμα του ξεναγού, χωρίς την απαραίτητη εκπαίδευση και πιστοποίηση του Ελληνικού κράτους. Αν το κάνει, μιλάμε πια για αντιποίηση επαγγέλματος. Τα προβλήματα που δημιουργούνται από έναν παράνομο ξεναγό είναι πάρα πολλά. Από εξαπάτηση του καταναλωτή, μιας και παρουσιάζονται στους τουρίστες ως εκπαιδευμένοι, εξουσιοδοτημένοι επαγγελματίες, μέχρι εισφοροδιαφυγή και φοροδιαφυγή διότι βέβαια τα εισοδήματά τους είναι αδήλωτα.

Αντίστοιχα, το κράτος χάνει έσοδα από τα χαμένα μεροκάματα των επαγγελματιών ξεναγών που πληρώνουν τις εισφορές τους στο κράτος. Το κράτος επίσης χάνει από τα έσοδα των εισιτηρίων αρχαιολογικών χώρων και μουσείων, μια που τις όποιες πληροφορίες οι παράνομοι τις δίνουν εκτός των χώρων αυτών. Οι διπλωματούχοι ξεναγοί είναι εκπαιδευμένοι σε πολλούς τομείς, όπως για παράδειγμα διαχείριση κρίσεων, πρώτες βοήθειες ψυχολογία ομάδων και λοιπά, για να μπορούν να ανταπεξέλθουν ακόμα και σε πολλές δύσκολες καταστάσεις. Οι παράνομοι ξεναγοί, δεν έχουν τις γνώσεις να παρουσιάσουν την τεράστια ιστορία και τον πολιτισμό της χώρας, με αποτέλεσμα παραπληροφόρηση, κάκιση παρουσίασης της χώρας, ακόμα και αρνητική προπαγάνδα σε πολύ σοβαρά εθνικά θέματα, όπως το Μακεδονικό, και τα Ελληνοτουρκικά, την οικονομική κατάσταση της χώρας και πολλά άλλα.

- Τα τελευταία χρόνια έχουν λειτουργήσει σχολές ξεναγών σε διάφορες περιοχές. Δίνει ώθηση αυτό στον κλάδο; Ενδιαφέρονται οι νέοι να μουν στο επάγγελμα;

Μακάρι το κράτος να επενδύσει στην εκπαίδευση των ξεναγών, μακάρι να υπάρχουν και άλλες σχολές ξεναγών πέραν των 5 που υπάρχουν αυτή τη στιγμή. Να υπενθυμίσω ότι παρόλο που οι σχολές ξεναγών έχουν βραβευτεί ως οι καλύτερες επαγγελματικές σχολές στην Ευρώπη, παρέμειναν κλειστές για πολλά χρόνια, δίνοντας αφορμή στον κάθε παράνομο να παραοικονομεί ως ξεναγός. Χρειάζεται σωστή οργάνωση των σχολών ξεναγών για να διατηρηθεί το υψηλό επίπεδο των ξεναγών της Ελλάδας, που συγκαταλέγονται ανάμεσα στους καλύτερους της Ευρώπης και όχι μόνο.

- Έχουν επιχειρηθεί να διασυνδεθούν οι ξεναγήσεις με άλλες μορφές θεματικού τουρισμού και ποιες είναι αυτές;

Οι σχολές ξεναγών, εδώ και δεκαετίες, εκπαιδεύουν τους ξεναγούς σε πολλές διαφορετικές μορφές τουρισμού. Η δουλειά του ξεναγού δεν είναι μια στείρα παρουσίαση ενός μουσείου ή αρχαιολογικού χώρου. Είναι η παρουσίαση ολόκληρης της χώρας και γι' αυτό ο κορμός της δουλειάς μας είναι ο περιηγητικός τουρισμός, με ταξίδια ανά την Ελλάδα, παρουσίαση διαφορετικών ειδών τουρισμού, από τον θρησκευτικό τουρισμό, τον ιαμα-

τικό, προγράμματα αρχιτεκτονικής, βοτανολογίας, bird watching, επισκέψεις παραδοσιακών οικισμών, αγροτικών συνεταιρισμών, παραδοσιακών επαγγελμάτων, προγράμματα αρχαίων θεάτρων και πολλών άλλων, μια που ο πλούτος της χώρας είναι τέτοιος, που οι επιλογές είναι άπειρες.

- Προαναφέραμε πως οι ξεναγοί έχουν βρεθεί σε δεινή θέση λόγω της πανδημίας. Η φετινή σεζόν και καλύτερη να είναι από πέρυσι, σίγουρα δεν θα είναι αυτή που θα θέλαμε. Τι μέτρα θα χρειαστούν από εδώ και εμπρός; Έχετε καταθέσει εσείς κάποιες προτάσεις στο Υπουργείο Εργασίας;

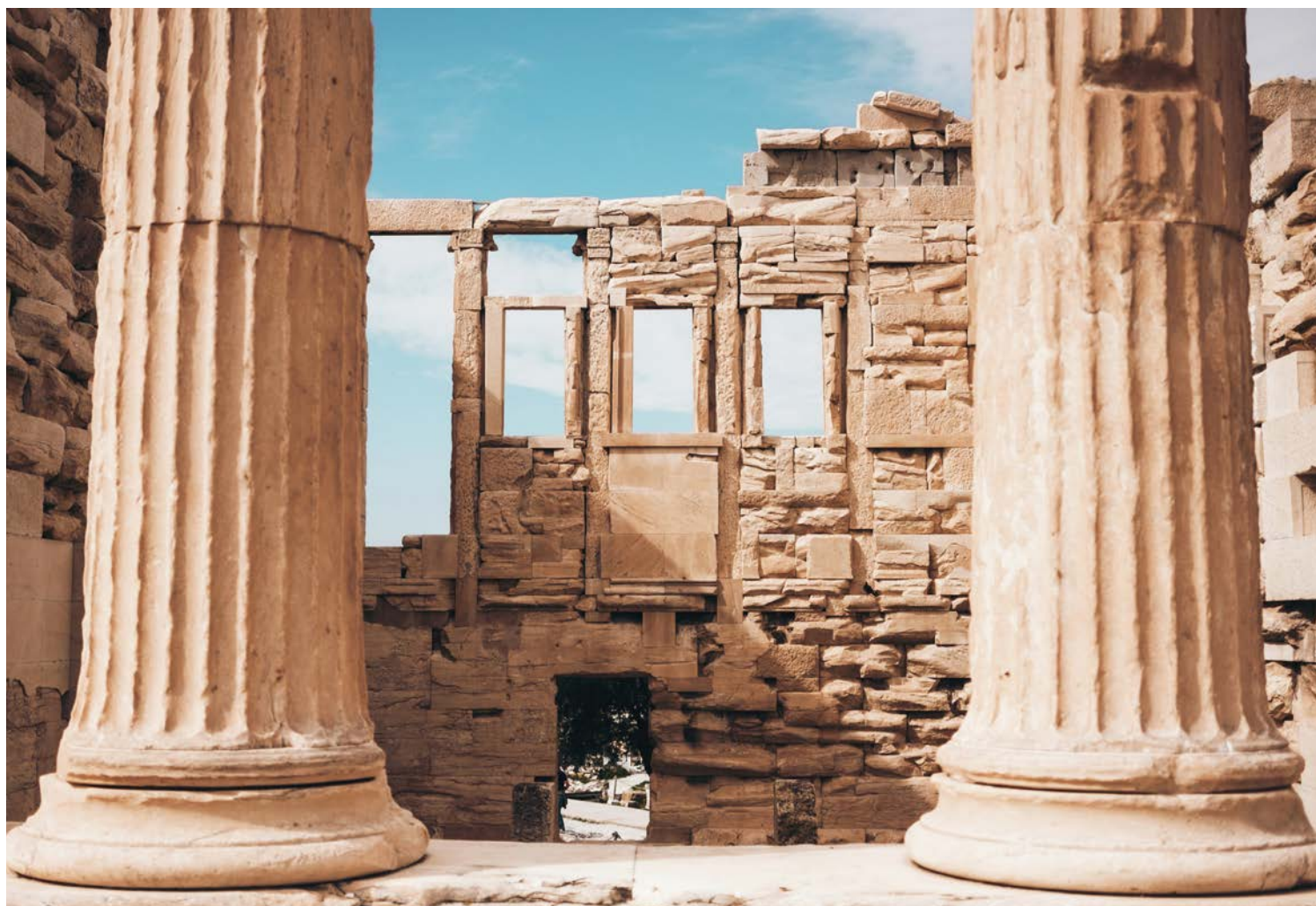
Προτάσεις έχουμε καταθέσει και συνεχίζουμε να καταθέτουμε, και για την στήριξη του επαγγέλματος, την προστασία του απ' τις παρανομίες, τα υγειονομικά πρωτόκολλα, την σωστή προβολή της χώρας, έχουμε προτείνει ακόμα και να συνοδεύουν διπλωματούχοι ξεναγοί αποστολές προώθησης της χώρας από το Υπουργείο Τουρισμού και τον ΕΟΤ, μια που οι ξεναγοί καλύπτουμε 26 διαφορετικές γλώσσες και μπορούμε να βοηθήσουμε στη διαφήμιση της χώρας. Δυστυχώς όμως δεν έχει υπάρξει ανταπόκριση από τους αντίστοιχους φορείς. Είμαστε ένα ανεκμετάλλετο υλικό που μπορεί να προσφέρει πολλά στον Ελληνικό τουρισμό. Ελπίζω σύντομα, το υλικό αυτό να αποφασίσει το κράτος να το χρησιμοποιήσει.

Σε απόγνωση βρίσκονται οι τελειόφοιτοι σπουδαστές της Σχολής Ξεναγών Αθήνας, καθώς δεν γνωρίζουν πότε θα καταφέρουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους και να πάρουν τα διπλώματά τους για να ξεκινήσουν να εργάζονται. Ο λόγος αυτής της αβεβαιότητας είναι ότι δεν πραγματοποιήθηκαν οι εκπαιδευτικές επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία που αποτελούν προαπαιτούμενο για το πτυχίο τους. Για το θέμα απευθύνθηκαν επανειλημμένα το προηγούμενο διάστημα στη Διοίκηση της Σχολής και στο Τμήμα Εκπαίδευσης του Υπουργείου Τουρισμού, χωρίς να έχουν λάβει απάντηση μέχρι στιγμής, παρά μόνο μια αόριστη υπόσχεση του τύπου «από Οκτώβριο βλέπουμε...».

Οι μελλοντικοί ξεναγοί διερωτώνται για ποιο λόγο δεν προχωρούν οι διαδικασίες για τις επισκέψεις, από τη στιγμή που ο τουρισμός είναι ανοιχτός και αρχαιολογικοί χώροι και μουσεία είναι σε λειτουργία. Σε μια ύστατη προσπάθεια και έχοντας εξαντλήσει τις προσπάθειες απεύθυνσης προς τους αρμόδιους φορείς -ακόμη και με νομικά μέσα- χωρίς να βρεθεί λύση, η συντριπτική πλειονότητα των σπουδαστών έστειλε ενημερωτική επιστολή στις Κοινοβουλευτικές Ομάδες της αντιπολίτευσης με την ελπίδα να υπάρξει πίεση προς την κυβέρνηση και εντός της Βουλής.

Στην επιστολή τους οι σπουδαστές της Σχολής Ξεναγών Αθήνας αναφέρουν τα εξής: «Είμαστε τελειόφοιτοι σπουδαστές της Σχολής Ξεναγών Αθήνας*, γνώστες πολλών ξένων και σπάνιων γλωσσών, απόφοιτοι της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και στην πλειοψηφία μας κάτοχοι μεταπτυχιακών, ακόμα και διδακτορικών τίτλων σπουδών, που θελήσαμε να γίνουμε ξεναγοί προκειμένου να μεταλαμπαδεύσουμε τις αξίες του ελληνικού πολιτισμού μέσα από την ιστορία και τα αξιοθέατα του τόπου μας.

Ωστόσο, ως εκκολαπτόμενοι ξεναγοί βρισκόμαστε εγκλωβισμένοι σε έναν κυκλώνα ανευθυνότητας, ανοργανωσιάς και αδιαφορίας, με κύριους συντονιστές το αρμόδιο Υπουργείο Τουρισμού και κάθε διοικητικό υπάλληλο που εμπλέκεται θεσμικά στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων για το ΜΕΛΛΟΝ ΜΑΣ. Η φοίτηση και η λειτουργία όλων των Σχολών Ξεναγών της χώρας διέπονται από έναν συγκεκριμένο κανονισμό, τον οποίο οφείλουμε όλοι -σπουδαστές, καθηγητές και διοίκηση- να τηρούμε. Δυστυχώς, καθ' όλη τη διάρκεια της φοίτησής μας έχει κατ' επανάληψη καταπατηθεί ο εν λόγω κανονισμός από τους υπευθύνους. Ειδικότερα, οι υποχρεωτικές, απαραίτητες για την έκδοση του διπλώματος του ξεναγού, επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία εντός και εκτός έδρας έχουν ανασταλεί επ' αόριστον, χωρίς καμία ρητή δέσμευση της διοίκησης της Σχολής για το εάν και

Μελλοντικοί ξεναγοί σε καθεστώς... ομηρίας!

Άγνωστο παραμένει για τους τελειόφοιτους της Σχολής Ξεναγών Αθήνας το πότε θα καταφέρουν να ολοκληρώσουν τις σπουδές τους, καθώς έχουν ανασταλεί επ' αόριστον οι υποχρεωτικές εκπαιδευτικές επισκέψεις σε αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία, που αποτελούν προαπαιτούμενο για το πτυχίο

πότε θα πραγματοποιηθούν. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα να μη γνωρίζουμε πότε τελικά θα αποφοιτήσουμε, με το ιδιότυπο αυτό καθεστώς ομηρίας στο οποίο βρισκόμαστε να τινάζει στον αέρα οποιονδήποτε προγραμματισμό στη ζωή μας. Η πρόφαση της επιδημιολογικής κατάστασης της χώρας, που χρησιμοποιείται κατά κόρον από τη διοίκηση της Σχολής, προσκρούει στην πραγματικότητα που επικρατεί γύρω μας και στα τρέχοντα υγειονομικά πρωτόκολλα: άνοιγμα του τουρισμού και της εστίασης, απελευθέρωση των μετακινήσεων από νομό σε νομό, αύξηση της πληρότητας σε τουριστικά

πούλμαν και πλοία σε ποσοστό 85% και αύξηση των ξεναγουμένων σε ανοιχτούς και κλειστούς αρχαιολογικούς χώρους και μουσεία (40 και 20 άτομα ανά ξεναγό αντίστοιχα).

Συγχρόνως, η διοίκηση δε μας έχει απαντήσει πειστικά και επίσημα για ποιο λόγο δεν υπέγραψε εντός του προβλεπόμενου χρονικού πλαισίου τη σύμβαση με τον ανάδοχο έργου που θα αναλάμβανε τη διοργάνωση των εκπαιδευτικών εκδρομών.

Καλούμε την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Τουρισμού, που έχει την πολιτική ευθύνη της διαχείρισης των ζητημάτων

μας, να δώσει άμεσα λύση στο αδιέξοδό μας, για να διαπιστώσουμε εάν οι προτεραιότητες της στον τομέα του τουρισμού εστιάζουν στην ουσία ή αποτελούν απλώς επικοινωνιακά πυροτεχνήματα.

Δηλώνουμε ότι δε θα ανεχθούμε να αντιμετωπιζόμαστε πλέον με απαξίωση σαν να είμαστε ο τελευταίος τροχός της αμάξης στην υποτιθέμενη «βαριά βιομηχανία» της χώρας.

► Το παρόν κείμενο υπογράφεται από 32 σπουδάστριες/ές του β' έτους της Σχολής Ξεναγών Αθήνας σε σύνολο 37», καταλήγει η επιστολή των μελλοντικών ξεναγών.

Την στιγμή που παρατείνονται οι οδηγίες για τα αεροπορικά ταξίδια στους νησιωτικούς προορισμούς, οι ελληνικές αεροπορικές εταιρείες δείχνουν κάποια σημάδια ανάκαμψης.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση της Πολιτικής Αεροπορίας, παρατείνονται από τις 15 Ιουλίου τα μέτρα που θέλουν τους επιβάτες που ταξιδεύουν από την ηπειρωτική χώρα σε νησιωτικούς προορισμούς να επιδεικνύουν το πιστοποιητικό εμβολιασμού, ή αρνητικό τεστ (PCR/RAPID), ή βεβαίωση νόσησης.

Παρόλα αυτά Aegean και Sky Express δειλά δειλά πραγματοποιούν ενέργειες προκειμένου να αρχίσουν να ανεβάζουν τη ζήτηση και συνεπώς τα έσοδά τους, μετά από μια δύσκολη χρονιά για τις αερομεταφορές και όχι μόνο.

Συγκεκριμένα η Aegean, αν και το πρώτο τρίμηνο του έτους είχε μεγάλες απώλειες ύψους €44,3 εκ., παρουσιάζοντας πτώση 70% συγκριτικά με το αντίστοιχο τρίμηνο του 2020, προσπαθεί να συνεχίσει τα δρομολόγια και τις πτήσεις με ολοένα περισσότερες προσθήκες.

Η πιο δημοφιλής εταιρεία αερομεταφορών αναμένεται να ενισχύσει την παρουσία της στις περιφερειακές της βάσεις -παράλληλα με τον κεντρικό κόμβο της στην Αθήνα-, επιδιώκοντας να αποκαταστήσει έως και το 80% του δικτύου της πριν από το τρίτο τρίμηνο, καθώς οι συνθήκες φαίνεται πως βελτιώνονται στην «ασταθή αγορά».

Αυτή τη στιγμή, η Aegean έχει 2,2 εκατομμύρια διαθέσιμες θέσεις αναχώρησης που έχουν προγραμματιστεί για το τρίτο τρίμηνο του 2021, από 766.635 το δεύτερο τρίμηνο. Από τις διαθέσιμες θέσεις Q3, περίπου οι 763.822 θα αναχωρήσουν από την Αθήνα, οι 137.599 από το Ηράκλειο και 124.526 από τη Θεσσαλονίκη.

Συνεργασία Aegean-Volotea

Μάλιστα η Aegean σε συνεργασία με τη Volotea δημιουργούν 100 νέα δρομολόγια από και προς την Ελλάδα και δημοφιλείς πόλεις της Ισπανίας, της Ιταλίας και της Γαλλίας, ύστερα από την εμπορική συνεργασία για πτήσεις με χρήση κοινών κωδικών (code-share).

Ενδεικτικά, οι πτήσεις αφορούν δρομο-

Βήματα «ανάκαμψης» για Aegean και Sky Express

Οι δύο αεροπορικές εταιρείες πραγματοποιούν ενέργειες για να δώσουν ώθηση στη ζήτηση, με επέκταση δρομολογίων και αγορές νέων αεροσκαφών

λόγια από και προς Βενετία, Βερόνα, Νάπολη, Γένοβα και άλλες πόλεις της Ιταλίας, από και προς Λυών, Μπορντό και Μασσαλία στη Γαλλία, από και προς Μαδρίτη και Βαρκελώνη στην Ισπανία, αλλά και δημοφιλείς τουριστικούς προορισμούς στην Ελλάδα, όπως Αθήνα, Ηράκλειο, Κέρκυρα, Μύκονος, Σαντορίνη, διευρύνοντας σημαντικά τις διαθέσιμες επιλογές στο επιβατικό τους κοινό.

Από την δική της πλευρά, σε μια επένδυση ύψους 200 εκατ. ευρώ για την απόκτηση 6 νέων αεροσκαφών ATR 72-600 προχώρησε η Sky Express, υπογράφοντας συμφωνία με την ATR (Aerei da Trasporto Regionale), τον Γαλλο-Ιταλικό κατασκευαστικό όμιλο αεροσκαφών.

Μετά την απόκτηση 6 Airbus το φθινόπωρο 2020, η ταχύτερα αναπτυσσόμενη ελληνική αεροπορική εταιρεία, κάνει μια τεράστια επενδυτική κίνηση, δίνοντας έτσι ψήφο εμπιστοσύνης στον ελληνικό Τουρισμό και αλλάζοντας το τοπίο των

● ● ● ● ● ● ● ●
**Η πορεία
της πανδημίας και
η συγκράτησή της μέσω
του ρυθμού εμβολια-
σμού, θα διαδραματίσει
ζωτικό ρόλο
στην τάση της ζήτησης**
● ● ● ● ● ● ● ●

αερομεταφορών στη χώρα μας.

Η συγκεκριμένη στρατηγική και τη συστηματική επένδυση εμπλουτίζει τον ήδη πράσινο στόλο της Sky Express, με την εταιρεία -μετά την παραλαβή των καινούργιων ATR 72-600- να διαθέτει τον

νεότερο και πιο φιλικό προσκείμενο στο περιβάλλον στόλο στην Ελλάδα και την Ευρώπη.

Όλες αυτές οι -ίσως παράτολμες για την εποχή- επενδύσεις, γίνονται μάλιστα σε μια περίοδο όπου πλέον και το Ηνωμένο Βασίλειο αναθεώρησε την ταξιδιωτική του συμβουλή για όσους πολίτες επιστρέφουν από την Ελλάδα πως από την Πέμπτη 19 Ιουλίου δεν θα χρειαστεί να απομονωθούν.

Με αυτόν τον τρόπο Aegean και Sky Express βοηθούν στο να υπάρχουν συνεχώς νέες καινοτομίες στο χώρο των μεταφορών σε μια δύσκολη περίοδο και να αυξήσουν τη ζήτηση που θα οδηγήσει σε ανάκαμψη όλου του κλάδου στην Ελλάδα.

Η πορεία της πανδημίας και η συγκράτησή της μέσω του ρυθμού εμβολιασμού, θα διαδραματίσει ζωτικό ρόλο στην τάση της ζήτησης και στα αποτελέσματα κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους, με τον χώρο των αερομεταφορών να αισιοδοχεί.

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Τα κάμπινγκ λειτουργούν φέτος στο σύνολό τους

«Από την εικόνα των τελευταίων ημερών οι εγχώριες διανυκτερεύσεις δείχνουν σύμφωνα με τις μέχρι τώρα κρατήσεις να παραμένουν στα περσινά επίπεδα, σε αντίθεση με τις διανυκτερεύσεις από το εξωτερικό που παρουσιάζουν πτωτική τάση λόγω των συνεχών ακυρώσεων», λέει ο κύριος Δεληδημητρίου

«**Η** εμφάνιση των μεταλλάξεων και η ταχύτητα με την οποία εξαπλώνονται δημιουργεί ανησυχία και αβεβαιότητα για την εξέλιξη της σεζόν» μας λέει ο Αντώνης Δεληδημητρίου πρόεδρος της Ένωσης Ιδιοκτητών Επιχειρηματιών Κάμπινγκ και τονίζει ότι οι διανυκτερεύσεις από το εξωτερικό παρουσιάζουν πτωτική τάση σε σχέση με πέρυσι. Παράλληλα σημειώνει ότι τα κάμπινγκ τροφοδοτούνται κατά 90% από τον οδικό τουρισμό και η εικόνα που επικρατεί στους συννοριακούς σταθμούς με τις ουρές χιλιομέτρων δεν βοηθάει καθόλου. Αναλυτικά η συνέντευξη του κυρίου Δεληδημητρίου έχει ως εξής:

- Κύριε Δεληδημητρίου είναι χαρά μας που σας έχουμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Πείτε μας καταρχάς τώρα που έχει ξεκινήσει η σεζόν πως είναι η εικόνα της τουριστικής κίνησης; Είναι καλύτερα από πέρυσι;

Αν και η φετινή σεζόν ξεκίνησε με σαφώς καλύτερες προοπτικές, η εμφάνιση των μεταλλάξεων και η ταχύτητα με την οποία εξαπλώνονται δημιουργεί ανησυχία και αβεβαιότητα για την εξέλιξη της. Από την εικόνα των τελευταίων ημερών οι εγχώριες διανυκτερεύσεις δείχνουν σύμφωνα με τις μέχρι τώρα κρατήσεις να παραμένουν στα περσινά επίπεδα, σε αντίθεση με τις διανυκτερεύσεις από το εξωτερικό που παρουσιάζουν πτωτική τάση λόγω των συνεχών ακυρώσεων.

- Ο κατασκηνωτικός τουρισμός έχει

τις δικές του ιδιαιτερότητες σε σχέση με τις υπόλοιπες τουριστικές επιχειρήσεις. Έχουν λυθεί τα προβλήματα με τα υγειονομικά πρωτόκολλα; Πέρυσι θυμόμαστε υπήρχαν αρκετά ζητήματα και καθυστερήσεις...

Ο κατασκηνωτικός τουρισμός δεν έχει δικές του ιδιαιτερότητες σε σχέση με τις

υπόλοιπες τουριστικές επιχειρήσεις. Οι ταξιδιωτικοί περιορισμοί λόγω της πανδημίας είχαν και έχουν τον ίδιο αντίκτυπο σε όλες τις τουριστικές επιχειρήσεις. Το γεγονός ότι μέχρι τα τέλη Μαΐου του 2020 δεν γνωρίζαμε ποια μέτρα έπρεπε να πάρουμε και το πως ακριβώς θα λειτουργούσαμε σε συνδυασμό με την όλη κατάσταση που βιώναμε είχε προκαλέσει αναστάτωση σύγχυση και ανασφάλεια

στους επιχειρηματίες. Η καθυστερημένη δε, δημοσιοποίηση των υγειονομικών πρωτοκόλλων περιορίσε σημαντικά τον χρόνο που απαιτούσε η οργάνωση και προσαρμογή των μονάδων σ' αυτά, κυρίως αναφορικά με τις οριζόμενες αποστάσεις μεταξύ των κατασκηνωτικών μέσων με αποτέλεσμα αρκετοί επιχειρηματίες είτε να καθυστερήσουν να ανοίξουν είτε να επιλέξουν να μην λειτουργήσουν.

Με τις τελευταίες όμως τροποποιήσεις διευθετήθηκαν αρκετά θέματα και τα κάμπινγκ θα λειτουργήσουν φέτος στο σύνολό τους.

Γενικότερα από πλευράς συνεπειών της πανδημίας θα λέγατε πως ο δικός σας επαγγελματικός χώρος επλήγη περισσότερο ή το ίδιο με τις υπόλοιπες τουριστικές επιχειρήσεις;

Οι συνέπειες της πανδημίας επηρέασαν εξίσου το σύνολο των τουριστικών επιχειρήσεων, αν και θεωρώ ότι τα Κάμπινγκ θα μπορούσαν να έχουν καλύτερο κύκλο εργασιών το 2020.

Η επιβολή όμως εν μέσω της σεζόν του test των 72 ωρών οδήγησε σε ακυρώσεις και απέτρεψε σημαντικό αριθμό Βορειοευρωπαίων αλλά και Βαλκάνιων τουριστών να επισκεφθούν την χώρα. Οι μεν γιατί το test έληγε πριν φθάσουν στην Ελλάδα, οι δε λόγω του κόστους του.

- Προτού ακόμη ξεσπάσει η πανδημία στο χώρο του κάμπινγκ υπήρχαν προβλήματα με το ρυθμιστικό πλαίσιο λειτουργίας. Έχουν αντιμετωπιστεί αυτά τα ζητήματα και ποιες είναι οι δικές σας προτάσεις;

Το γεγονός ότι μέχρι τα τέλη Μαΐου του 2020 δεν γνωρίζαμε ποια μέτρα έπρεπε να πάρουμε και το πως ακριβώς θα λειτουργούσαμε σε συνδυασμό με την όλη κατάσταση που βιώναμε είχε προκαλέσει αναστάτωση σύγχυση και ανασφάλεια στους επιχειρηματίες

Κάποια από αυτά έχουν λυθεί ή βελτιωθεί. Παραμένει το βασικότερο πρόβλημα των όρων δόμησης και ειδικότερα του περιορισμού που θέτει ο νομοθέτης αναφορικά με την μέγιστη συνολική εκμετάλλευση των 4000 τ.μ. και το μέγιστο επιτρεπόμενο ύψος. Παράγοντες που λειτουργούν απαγορευτικά στην περαιτέρω ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό των υφιστάμενων μονάδων, αδρανοποιούν αρκετές διατάξεις των τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών, στερούν την δυνατότητα αναβάθμισης και κατάταξης σε ανώτερη κατηγορία αστέρων. Αποτρέπουν την δημιουργία εφάμιλλων μονάδων από άποψη υπηρεσιών και μεγέθους, με αυτές που λειτουργούν ανταγωνιστικούς Ευρωπαϊκούς προορισμούς.

- Τα κάμπινγκ στη Βόρεια Ελλάδα, αλλά και όχι μόνο, τροφοδοτούνται σε μεγάλο βαθμό από τον οδικό τουρισμό. Στα σύνορα είδαμε και φέτος να υπάρχουν ουρές χιλιομέτρων και ταλαιπωρία των επισκεπτών. Τι φταίει, κατά τη γνώμη σας, για το δυσάρεστο αυτό φαινόμενο; Πάρθηκαν μέτρα για να βελτιωθούν οι χρόνοι εισόδου των τουριστών;

Τα κάμπινγκ στην Ελλάδα τροφοδοτού-

Η κατάσταση που επικρατεί στους χερσαίους συνοριακούς σταθμούς δεν είναι τωρινή και την έχουμε επισημάνει επανειλημμένα. Κάθε σεζόν γινόμαστε αποδέκτες παραπόνων για τις ατελείωτες ουρές

νται σε ποσοστό 90% από τον οδικό τουρισμό και μόνο το υπόλοιπο 10% εισέρχεται στην χώρα αεροπορικώς. Η κατάσταση που επικρατεί στους χερσαίους συνοριακούς σταθμούς δεν είναι τωρινή και την έχουμε επισημάνει επανειλημμένα. Κάθε σεζόν γινόμαστε αποδέκτες παραπόνων για τις ατελείωτες ουρές, την έλλειψη οργάνωσης την υποστελέχωση, τις υποβαθμισμένες υποδομές, την καθα-

ριότητα και συχνά την συμπεριφορά του προσωπικού. Δυστυχώς η πολιτεία δεν δείχνει να αντιλαμβάνεται τη συνεισφορά του οδικού τουρισμού στο τουριστικό γίγνεσθαι της χώρας και συνεπώς δεν ασχολείται.

- Δεν είναι πολύς καιρός που θεσμοθετήθηκε το σήμα glamping, η πιστοποίηση για την πολυτελή διαβίωση στη φύση. Πόσο έχει ανταποκριθεί ο χώρος του κάμπινγκ σε αυτό το νέο σήμα; Δημιουργεί προοπτικές για ανάπτυξη και νέες υπηρεσίες;

Από εξαιτίας και ειδικά μετά την κατάρτιση των νέων τεχνικών και λειτουργικών προδιαγραφών και ποιοτικών κριτηρίων το 2015, αρκετοί επιχειρηματίες κάμπινγκ, ακολουθώντας την πρακτική των Ευρωπαίων επιχειρηματιών και απαντώντας στην νέα τάση της αγοράς εντάσσουν στις παρεχόμενες μορφές διαμονής των καταλυμάτων τους και την Glamping διαμονή. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο το Glamping εντάσσεται στο πλαίσιο εμπλουτισμού και εξέλιξης των μορφών διαμονής των υπαίθριων ξενοδοχειακών καταλυμάτων δηλαδή των Κάμπινγκ. Συνιστά την νεότερη τάση της αγοράς, εστιάζει σε αναβαθμισμένες

και ποιοτικές υπηρεσίες και δεν εξαντλείται στην απλή τοποθέτηση κατασκηνωτικών μέσων ή ημιμόνιμων δομών σε υπαίθριους χώρους ανεξάρτητα με το αν λειτουργεί αυτοτελώς ή σε συνδυασμό με τις παραδοσιακές μορφές διαμονής των Κάμπινγκ.

- Οι επισκέπτες που επιλέγουν την κατασκήνωση, σαν κοινό φέρονται να έχουν και αυξημένο ενδιαφέρον για δραστηριότητες στη φύση. Το έχουν εκμεταλλευτεί αυτό οι επιχειρήσεις; Υπάρχουν προτάσεις για θεματικές μορφές τουρισμού σήμερα στα κάμπινγκ;

Οι οπαδοί του κατασκηνωτικού τουρισμού έλκονται κυρίως από την διαμονή στην φύση και αυτό αποδεικνύεται από την αγορά ή μίσθωση συρόμενων και αυτοκινούμενων τροχόσπιτων, σκηνών και του λοιπού εξοπλισμού που απαιτεί η διαμονή στα υπαίθρια καταλύματα. Οι δραστηριότητες στην φύση εμπλουτίζουν το προϊόν των Κάμπινγκ και παρέχουν στους κατασκηνωτές πιο ολοκληρωμένο πακέτο υπηρεσιών και εμπειριών που αυξάνει τον χρόνο διαμονής τους σ' αυτά. Δεν συνιστούν όμως κίνητρο για να επιλέξει κάποιος να μείνει σε Κάμπινγκ.

Γράφει η **ANNA ΝΙΚΟΛΑΟΥ**

Μόνο στο άκουσμα της λέξης «Ελλάδα» το πρώτο πράγμα που έρχεται στο μυαλό όλων είναι νησιά, θάλασσα, βουνά, απέραντο γαλάζιο, πράσινο. Η χώρα μας είναι συνυφασμένη με την ομορφιά της φύσης, διαθέτοντας ένα μωσαϊκό τοπίων με μοναδική βιοποικιλότητα και οικολογική αξία.

Σε μια τόσο μικρή χώρα, κρύβεται ένας τεράστιος πλούτος από εθνικά πάρκα, καταρράκτες, ορμητικά ποτάμια, λίμνες, υδροβιότοπους, οροσειρές, αλλά και ηφαίστεια, όπως των νησιών της Σαντορίνης, της Νισύρου και της Μήλου.

Όλα αυτά τα μικρά «θαύματα» της φύσης, σε συνδυασμό με το κλίμα έχουν αναπτύξει στην χώρα μας τον Τουρισμό της Υπαίθρου, μια ειδική μορφή βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης που έχει ως σκοπό την επαφή του επισκέπτη-τουρίστα με το φυσικό, παραγωγικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον.

Ιδιαίτερα δημοφιλής στην χώρα μας, ο Τουρισμός της Υπαίθρου περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα κατηγοριών όπως αγροτουρισμός, οινοτουρισμός, οικοτουρισμός/πράσινος τουρισμός, περιηγητικές διαδρομές, γεωτουρισμός και αλιευτικός τουρισμός. Όσοι τουρίστες επισκέπτονται την Ελλάδα με σκοπό να απολαύσουν την φύση, τον ήλιο, τη θάλασσα, να ανακαλύψουν τις απέραντες ομορφιές των τόπων μας, έχουν επίσης την ευκαιρία να επιδοθούν σε δραστηριότητες, όπως περπάτημα, ιππασία, οδήγηση offroad, ράφτινγκ, καγιάκ, κατάδυση, αναρρίχηση, ορειβασία ή canyoning.

Οικοτουρισμός- Πράσινος Τουρισμός

Μια μοναδική μορφή του εναλλακτικού τουρισμού, όπου αφορά ταξίδια σε φυσικές περιοχές με υπευθυνότητα και ευαισθησία απέναντι στη προστασία του φυσικού περιβάλλοντος αλλά και τη διατήρηση της ευημερίας των τοπικών πληθυσμών.

Ουσιαστικά ο Οικοτουρισμός απευθύνεται σε μια αναπτυσσόμενη, συγκεκριμένη αγορά υψηλών απαιτήσεων για ποιοτικά προϊόντα και υπηρεσίες, καθώς είναι σε θέση να δαπανήσει υψηλά ποσά.

Θεωρείται ποιοτικός Τουρισμός, καθώς

Χαρίζοντας αυθεντικές εμπειρίες στη Φύση

Τα μικρά «θαύματα» της φύσης, σε συνδυασμό με το κλίμα έχουν αναπτύξει στην χώρα μας τον Τουρισμό της Υπαίθρου, μια ειδική μορφή βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης που έχει ως σκοπό την επαφή του επισκέπτη-τουρίστα με το φυσικό, παραγωγικό, κοινωνικό και πολιτισμικό περιβάλλον

οι επιχειρήσεις που προσφέρουν οικοτουριστικές δραστηριότητες, πρέπει πάνω από όλα να σκέφτονται και να δρουν με βάση το περιβάλλον, με διαχείριση απορριμμάτων, μείωση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ενώ συγχρόνως θα πρέπει να προτρέπουν τους πελάτες τους να δρουν κατ' αυτόν τον τρόπο. Ο επισκέπτης προχωρά σε δραστηριότητες, όπως παρατήρηση της φύσης, γνωριμία με μια προστατευόμενη περιοχή μέσω περιπατητικών διαδρομών, διακοπές με εθελοντική εργασία σε προστατευόμενη περιοχή.

Αγροτουρισμός

Ο Αγροτουρισμός είναι μια διαφορετική προσέγγιση διακοπών, πολύ δημοφιλής εδώ και χρόνια, ειδικά στο εξωτερικό, ο οποίος περιλαμβάνει επισκέψεις και δια-

μονή σε ανοιχτές, φιλόξενες φάρμες και καταλύματα που προσφέρουν πλήθος από εναλλακτικές δραστηριότητες.

Μπορεί στην Ελλάδα να μην είναι στις βασικές κατηγορίες Τουρισμού, όμως το μεσογειακό κλίμα, η κουλτούρα, η γεωργία και η κτηνοτροφία είναι τέτοια που μπορούν να τον εντάξουν στο ελληνικό «χαρτοφυλάκιο».

Χαρακτηρίζεται ως μια βιωματική μορφή τουρισμού με επίκεντρο τον άνθρωπο της υπαίθρου, αξιοποιώντας την αγροτική καλλιέργεια, τα πολιτιστικά στοιχεία, τη φύση, την τοπική γαστρονομία και φιλοξενία ως πόλο έλξης για τον τουρίστα.

Όσοι επιλέγουν τον Αγροτουρισμό διαμένουν σε παραδοσιακά καταλύματα και μικρά ξενοδοχεία, ενώ συμμετέχουν σε διάφορες παραδοσιακές και άλλες εμπλου-

τιστικές δραστηριότητες αξιοποιώντας τα πολιτιστικά, περιβαλλοντικά και κοινωνικά στοιχεία της περιοχής ώστε να υπάρξει μία διαδραστική εμπειρία μέσα από την επαφή με το φυσικό και ανθρώπινο περιβάλλον των αγροτικών περιοχών.

Αν λοιπόν θέλετε να συμμετέχετε σε αγροτικές και κτηνοτροφικές εργασίες, όπως είναι η διαδικασία του τρύγου ή το άρμεγμα της αγελάδας, να παρατηρήσετε το οικοσύστημα, δηλαδή τα πουλιά και την πανίδα, να πάρετε μέρος σε δραστήρια αθλήματα, όπως είναι το ράφτινγκ ή να κάνετε μαθήματα ντόπιας κουζίνας, τότε μη διστάσετε να βιώσετε την εμπειρία του νέου αυτού ταξιδιωτικού trend.

Οινοτουρισμός

Μπορεί να χαρακτηριστεί ως παρακλά-

δι του Αγροτουρισμού, αλλά με σημαντικές διαφοροποιήσεις, καθώς εστιάζει σε μια συγκεκριμένη δραστηριότητα που είναι η παραγωγή κρασιού. Πρόκειται δηλαδή για ένα ταξίδι στον κόσμο του κρασιού το οποίο το απολαμβάνουν οι επισκέπτες συνδυάζοντας το παράλληλα με τις διακοπές τους.

Σκοπός του Οινοτουρισμού είναι η επαφή των ξένων επισκεπτών με την οινοπαραγωγή, καθώς επιθυμούν να γίνουν μελλοντικοί καταναλωτές πραγματοποιώντας αγορές κρασιού από τις συγκεκριμένες περιοχές.

Έτσι, πραγματοποιούνται επισκέψεις σε αμπελώνες, όπου καλλιεργούνται διάφορες ποικιλίες σταφυλιών και σε οινοποιεία στα οποία γίνεται η παραγωγή του κρασιού, μαθαίνει ο κόσμος πως φθάνει στο μπουκάλι και στο τέλος στο τραπέζι του. Ο τουρίστας παρακολουθεί την διαδικασία και δοκιμάζει τη γεύση των κρασιών, αλλά αν θέλει μπορεί να λάβει μέρος και στην διαδικασία της συγκομιδής των σταφυλιών για να έχει μια πλήρη εικόνα.

Στην Ελλάδα υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες και ευκαιρίες ανάπτυξης του Οινοτουρισμού, καθώς συνεχώς βλέπουμε να αξιοποιούνται κτήματα και να δημιουργούνται σύγχρονα οινοποιεία, από τα οποία πολλά είναι επισκέψιμα για την αποτελεσματικότερη προβολή της διαδικασίας παραγωγής του κρασιού στους οινόφιλους επισκέπτες της χώρας μας.

Οι ποικιλίες σταφυλιών που διαθέτει η ελληνική γη, το κλίμα και η ηλιοφάνεια, συνδυαζόμενα με τις γνώσεις και το μεράκι των οινοπαραγωγών κάνουν τα ελ-

Ο Τουρισμός της Υπαίθρου περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα κατηγοριών θεματικού τουρισμού

ληνικά κρασιά να ξεχωρίζουν στον κόσμο και να λαμβάνουν διεθνώς αναγνωρισμένα βραβεία.

Περιηγητικές διαδρομές

Απευθύνεται στους λάτρεις της φύσης, πεζοπόρους, δρομείς, κατασκηνωτές κλπ, καθώς είναι ένα είδος Τουρισμού που προσφέρει τη δυνατότητα στον επισκέπτη να πραγματοποιήσει περιπατητική εκδρομή σε περιοχές αξιόλογης αισθητικής, περιβαλλοντικής και πολιτιστικής αξίας.

Ο άνθρωπος έρχεται πιο κοντά από ποτέ με τη φύση, ανακαλύπτοντας μυστικά τοπία σε βουνά, δάση, ποτάμια λίμνες, και νιώθει τον παλμό της χλωρίδας, αλλά και της πανίδας της εκάστοτε περιοχής.

Οι τουρίστες που επιλέγουν να έρθουν στη χώρα μας για περιηγητικές διαδρομές, ουσιαστικά ασχολούνται με δραστηριότητες που σχετίζονται με τη δασική αναψυχή, τον ορεινό τουρισμό και γενικότερα προ-

σπαθούν να προσεγγίσουν δύσβατες περιοχές ή σημεία στην ύπαιθρο, παραδοσιακών οικισμών.

Ειδικότερα, περιλαμβάνει δραστηριότητες όπως η πεζοπορία, η ορειβασία, αναρρίχηση, η πρόσβαση περιπατητών σε φυσικά περιβάλλοντα, αξιοθέατα (φυσικά ή πολιτιστικά) που επιτρέπουν την γνωριμία και επαφή του ανθρώπου με τη φύση, την ιστορία και τον πολιτισμό του κάθε τόπου. Οι ορειβατικές και περιπατητικές διαδρομές σε ορισμένες περιπτώσεις περιλαμβάνουν την πρόσβαση ορεινών δασικών περιοχών, παραδοσιακών οικισμών καθώς και δύσβατων, δυσπρόσιτων περιοχών χαμηλού υψομέτρου. Υπογραμμίζεται ότι σε αυτές τις μορφές εναλλακτικού τουρισμού απαγορεύονται τα μηχανοκίνητα μέσα μεταφοράς.

Παρόλα αυτά στις δραστηριότητες αναψυχής μπορούν να συμπεριλαμβάνονται οι αθλητικές που αναπτύσσονται στη θάλασσα, σε λίμνες – ποτάμια, όπως rafting, καγιάκ, κατάδυση, αλλά και οι δραστηριότητες υγείας όπως λουτρά. Οι περιηγητικές διαδρομές είναι ένα είδος Τουρισμού αρκετά δημοφιλές στην Ελλάδα, ενώ υπάρχουν και καταλύματα που θα πιστοποιούνται και θα δραστηριοποιούνται στον Περιπατητικό – Περιηγητικό Τουρισμό από τη ΣΕΤΚΕ, προσφέροντας στους επισκέπτες τους χρήσιμες πληροφορίες, χάρτες, εξοπλισμό και υπηρεσίες που αφορούν στην περιήγησή τους σε δημοφιλή μονοπάτια και αξιοθέατα της περιοχής τους.

Γεωτουρισμός

Το μεγαλύτερο κίνητρο του επισκέπτη

που επιλέγει το συγκεκριμένο είδος Τουρισμού είναι η εμπειρία, η γνώση και η απόλαυση της γεωποικιλότητας και της γεωκληρονομιάς.

Αφορά στην περιήγηση, σε περιοχές ιδιαίτερου γεωλογικού ενδιαφέροντος, όπως σε θέσεις γεωλογικών και γεωμορφολογικών μνημείων και σχηματισμών, απολιθωματοφόρες θέσεις, απολιθωμένα δάση, γεωμορφές, καρστικές δομές, σπήλαια και φαράγγια, αμμοθίνες, ακτές καθώς και σε κάθε άλλη μορφή γεώτοπου.

Ο Γεωτουρισμός προωθείται στις περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί από την ΟΥΝΕΣΚΟ ως Παγκόσμια Γεωπάρκα, ενώ περιλαμβάνει δραστηριότητες που έχουν κυρίως επιστημονικό, εκπαιδευτικό και ερμηνευτικό χαρακτήρα.

Ταυτόχρονα προωθεί την ενημέρωση και την εκπαίδευση για τις επιπτώσεις, αλλά και τα μέτρα αντιμετώπισης των φυσικών καταστροφών και της κλιματικής αλλαγής. Βέβαια υπάρχει αναψυχή, άθληση και απόλαυση της καλής ποιότητας ζωής σε ορεινές και αγροτικές περιοχές.

Αλιευτικός Τουρισμός

Ο επισκέπτης ή ο τουρίστας μιας περιοχής αποκτά τη δυνατότητα να μπει σε ένα επαγγελματικό σκάφος, είτε για αναψυχή και επίδειξη τρόπων ψαρέματος, είτε για ψάρεμα, και μάλιστα υπάρχει μεγάλη ανταπόκριση όχι μόνο από οικογένειες, αλλά και από λάτρεις της θάλασσας.

Σε αυτή τη μορφή Τουρισμού, ο επισκέπτης είχε τη δυνατότητα να ενημερώνεται καθημερινά για τους τρόπους αλιείας, τις τεχνικές, την αλιευτική παράδοση, να δοκιμάζει επιτόπου παραδοσιακά προϊόντα αλιείας, να επισκεφτεί παραλίες, υποθαλάσσια σπήλαια και να ταξιδεύει με το σκάφος, ενώ να διαμένει και να τρώει σε σπίτια ψαράδων ή άλλων εγκαταστάσεων με «ψαράδικο στυλ». Όπως και να έχει, ο Τουρισμός της Υπαίθρου, σαν ήπια μορφή βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, επιβαρύνει ελάχιστα το περιβάλλον, αφού οι εγκαταστάσεις είναι μικρής κλίμακας και έτσι ο χαρακτήρας της υπαίθρου παραμένει αναλλοίωτος, ενώ κατά βάση καλλιεργεί την περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση και εκπαίδευση, ανοίγοντας τους ορίζοντες για μια αειφόρο ανάπτυξη.

Από την άλλη, ο επισκέπτης μπορεί να χαρεί την ανθρώπινη φιλοξενία και την αυθόρμητη καλοσυνάτη συμπεριφορά των κατοίκων του τόπου προορισμού, καθώς έρχεται σε γνωριμία με τα τοπικά ήθη και έθιμα, τα πολιτισμικά στοιχεία και τα αυθεντικά χαρακτηριστικά του τόπου που επισκέπτεται.

Ένα σημαντικό χαρακτηριστικό είναι ότι έρχεται σε άμεση επαφή με το περιβάλλον και τις δραστηριότητες στις οποίες μπορεί να συμμετέχει, να αθληθεί και να νιώσει τη χαρά της περιήγησης, της γνώσης και της ανακάλυψης.

*Πρόεδρος Ένωσης Αγροτουρισμού Κρήτης

Ο τουρισμός υπαίθρου σημαδεύεται από το τοπίο

«Έχει ως κύριο και ουσιώδες τον άνθρωπο, που, προσφέρει αυθεντικότητα, που επηρεάζει και επηρεάζεται άμεσα από τις ιδιαιτερότητες και παραδόσεις των περιοχών», λέει η κυρία Μηλιαράκη και σημειώνει πως τα τελευταία χρόνια έχουν δημιουργηθεί στην Ελλάδα υποδειγματικές τουριστικές μονάδες

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Τις δυνατότητες ανάπτυξης του τουρισμού υπαίθρου και του αγροτουρισμού, αλλά και τα νέα χαρακτηριστικά που φέρνει στο τουριστικό προϊόν μας περιγράφει η κυρία Κορίνα Μηλιαράκη, πρόεδρος της Ένωσης Αγροτουρισμού Κρήτης. Αναλυτικά η συνέντευξη της κυρίας Μηλιαράκη έχει ως εξής:

- Κυρία Μηλιαράκη είναι χαρά μας που σας έχουμε ξανά στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Ο αγροτουρισμός και ο τουρισμός υπαίθρου εισάγει μια νέα αντίληψη στο τουριστικό προϊόν. Θέλετε να μας μιλήσετε κατ'αρχάς για αυτό;

Τουρισμός υπαίθρου είναι κάθε μορφή οργανωμένης βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, που έχει στόχο την επαφή του επισκέπτη με τη φύση και τις δραστηριότητες στην ύπαιθρο και που ενισχύει οικονομικά και κοινωνικά την ύπαιθρο, χωρίς να αλλοιώνει το περιβάλλον και τα ιδιαίτερα πολιτισμικά στοιχεία του κάθε τόπου.

Αγροτουρισμός δε, είναι η ειδική μορφή τουρισμού υπαίθρου η οποία αφορά την παροχή υπηρεσιών υποδοχής και φιλοξενίας ή και εστίασης σε χώρους λειτουργικά ενοποιημένους με αγροτικές εγκαταστάσεις, οι οποίες προσφέρονται συνδυαστικά με δραστηριότητες που σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή, όπως και με την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς αγροτικού τοπίου. Η δραστηριότητα του αγροτουρισμού συνδυάζεται με την παραγωγή αγροτικών προϊόντων.

- Τι δυνατότητες υπάρχουν στην Ελλάδα για την ανάπτυξη του τουρισμού υπαίθρου και που διαφοροποιείται από το κυρίαρχο τουριστικό μοντέλο;

Η ελληνική γεωργία και η ύπαιθρος, γενικότερα, έχουν τεράστια οικονομική, κοινωνική και πολιτισμική αξία. Αρκεί να αναφερθεί ότι στην ύπαιθρο ανήκει περισσότερο από το 85% της γεωγραφικής έκτασης της χώρας και σ' αυτήν κατοικεί ο μισός περίπου πληθυσμός. Η γεωργική δραστηριότητα υπήρξε ανέκαθεν η «ατμομηχανή» της οικονομίας της υπαίθρου, αν και τα τελευταία χρόνια η γεωργική οικονομία έχει παραχωρήσει την πρωτοκαθεδρία της στον τριτογενή τομέα των υπηρεσιών, σε πολλές περιοχές της υπαίθρου. Η ελληνική ύπαιθρος περιλαμ-

βάνει εξάλλου, περιοχές εξάισιου φυσικού κάλλους με τεράστια οικολογική αξία. Αποτελεί ένα από τα πιο όμορφα κομμάτια του πλανήτη: πηγή ζωής και περηφάνιας και η βάση για έναν από τους σημαντικότερους τομείς οικονομικής δραστηριότητας, τον τουρισμό.

Συνεπώς αυτά που διαφοροποιούν την ελληνική ύπαιθρο είναι η ποιότητα και η ομορφιά του φυσικού περιβάλλοντος, ο μοναδικός κοινωνικός ιστός που επικρατεί στις κοινωνίες της ελληνικής υπαίθρου, γεμάτος από τα ιδιαίτερα ήθη και έθιμα, τις παραδόσεις και τα μνημεία της πολιτιστικής κληρονομιάς και οπωσδήποτε ο διατροφικός πολιτισμός με την περίφημη μεσογειακή διατροφή, που είναι χαρακτηριστικό ολόκληρης της ελληνικής υπαίθρου.

- Πόσο έχει αναπτυχθεί ο τουρισμός υπαίθρου στην Ελλάδα και τι κοινό προσελκύει περισσότερο; Διαπιστώνεται κάποιο «μοτίβο» ως το πούμε στους επισκέπτες; Μπορεί να απευθυνθεί σε ευρύ κοινό;

Η ύπαιθρος σήμερα αποτελεί ένα χώρο σημαντικών αλλαγών, καθώς επηρεάζεται και διαμορφώνεται τόσο από κάποιες παγκόσμιες τάσεις όπως ότι οι αγροτικές περιοχές αποτελούν περισσότερο χώρο παροχής αναψυχής, περιβαλλοντικών αξιών και διαμονής παρά χώρο παραγωγής, όσο και από κάποιες τάσεις που αφορούν αποκλειστικά τις τοπικές κοινωνίες. Ο όρος 'ύπαιθρος χώρος' ως έννοια καλείται να «ενσωματώσει και εκφράσει τις αλλαγές που εκδηλώνονται στο εσωτερικό της υπαίθρου και ξεπερνούν το γεωργικό φαινόμενο γιατί αφορούν όλο και περισσότερο το σύνολο της κοινωνίας. Ο αστικός τρόπος ζωής έγινε πλέον πειστικός και οδηγεί ένα ευρύ κοινό σε αναζήτηση της ισορροπημένης ζωής της υπαίθρου, με υποδομές μικρής κλίμακας με ποιοτική διατροφή και ησυχία, μακριά από το καθημερινό στρες των μεγαλουπόλεων. Στο επίκεντρο του ενδιαφέροντος του ταξιδιώτη, επίσης έρχονται πλέον και τα γεωργικά προϊόντα υψηλής ποιότητας που παράγονται σε συγκεκριμένες περιοχές, και τα οποία διαθέτουν ιδιαίτερα ποιοτικά χαρακτηριστικά ενώ κατά την παραγωγή τους χρησιμοποιούνται ειδικές μέθοδοι παραγωγής. Η σημαντική ποιοτική υποβάθμιση των προϊόντων συμβατικής γεωργίας οδηγεί σε μεταβολή των διατροφικών προτύπων και σε αύξηση της ζήτησης για βιολογικά προϊόντα και προϊόντα ιδιοτυπίας.

- Στην Κρήτη που είναι και ο τόπος που δραστηριοποιείστε πως έχει εξελιχθεί ο τουρισμός υπαίθρου στην πάροδο του χρόνου;

Η Κρήτη υπήρξε αγαπημένος προορισμός τουριστών προερχόμενων από τις λεγόμενες προηγμένες βιομηχανικές κοινωνίες, που πρώτες «γεύτηκαν» τους πικρούς

καρπούς των αστικών κοινωνιών. Εδώ συνάντησαν της αυθεντικότητας του τοπίου της ιστορίας και των καλύτερων διατροφικών παραδόσεων της μεσογείου. Έτσι ήταν επόμενο μέσα από αυτή την αλληλεπίδραση να αναπτυχθούν στην Κρήτη υποδειγματικές επιχειρήσεις τουρισμού υπαίθρου και αγροτουρισμού.

- Έχουμε δει αγροτουριστικά παραδείγματα και σε άλλες χώρες. Είναι σοφό να παραδειγματιζόμαστε από το εξωτερικό ή υπάρχουν αντικειμενικοί παράγοντες που περιορίζουν το τι μπορούμε να προσφέρουμε ως τουρισμό υπαίθρου εδώ στην Ελλάδα;

Ιστορικά η πρώτη εμφάνιση του τουρισμού υπαίθρου και του αγροτουρισμού τοποθετείται τον 19ο αιώνα, όταν ο τότε αστικός πληθυσμός πραγματοποιούσε εκδρομές με τους ατμοκίνητους σιδηρόδρομους. Όμως ο αγροτουρισμός ως συγκροτημένη εναλλακτική μορφή τουρισμού, εμφανίζεται για πρώτη φορά τη δεκαετία του '60 στις Η.Π.Α. (Farm / ranch tourism). Στη χώρα μας, οι πρώτες μορφές αγροτουριστικής δραστηριότητας έλαβαν χώρα το 1984, με την ίδρυση των πρώτων γυναικείων αγροτουριστικών συνεταιρισμών (Πέτρα Λέσβου, Αμπελάκια, Αράχοβα, Μαστιχοχώρια Χίου).

Η αγροτουριστική ανάπτυξη στον ελληνικό χώρο περιορίστηκε στο παρελθόν στη δημιουργία μιας πλειάδας «αγροτουριστικών» καταλυμάτων, συγκεντρωμένα στις παραθαλάσσιες ζώνες ή διάσπαρτα στο χώρο, ασύνδετα συνήθως με τη γεωργική παραγωγή και το τοπικό αγροτικό στοιχείο γενικότερα και χωρίς να προσφέρονται παράλληλα οι υπηρεσίες, τα αγαθά και οι δραστηριότητες που θα

Απαιτείται η οργάνωση όλων των επιχειρήσεων τουρισμού υπαίθρου σε ενιαίο πανελλαδικό όργανο εκπροσώπησης προς την κυβέρνηση και την τοπική αυτοδιοίκηση, ώστε να προβληθούν τα αιτήματα του χώρου

αναμενόταν από ένα τέτοιου είδους κατάλυμα. Ωστόσο η σημερινή τάση είναι η παροχή ολοκληρωμένων αγροτουριστικών υπηρεσιών και άλλων δραστηριοτήτων υπαίθρου και εναλλακτικών μορφών τουρισμού. Έχουν δημιουργηθεί εκατοντάδες ποιοτικές μονάδες που όχι μόνο δεν έχουν κάτι να ζητήσουν από το εξωτερικό σε πολλές περιπτώσεις είναι μοναδικές και παραδείγματα προς μίμηση.

- Η αυθεντική εμπειρία είναι μια γενικότερη ταξιδιωτική τάση που δείχνει να διευρύνεται συνεχώς. Εντάσσεται σε αυτή την τάση ο τουρισμός υπαίθρου και με ποιο τρόπο;

Ο τουρισμός υπαίθρου και ο αγροτουρισμός δεν είναι απλώς μια δραστηριότητα που αναπτύσσεται στην ύπαιθρο, αλλά το είδος του τουρισμού που σημαδεύεται από το τοπικό τοπίο, που έχει ως κύριο και ου-

σιώδες τον άνθρωπο, που προσφέρει αυθεντικότητα, που επηρεάζει και επηρεάζεται άμεσα από τις ιδιαιτερότητες και παραδόσεις των περιοχών, αλλά και που δένει αρμονικά με την κύρια απασχόληση των κατοίκων δρώντας συμπληρωματικά με αυτήν δίχως να δημιουργεί ανταγωνισμό σε ό,τι αφορά τους φυσικούς πόρους και το ανθρώπινο δυναμικό. Επιπλέον ο αγροτουρισμός συμβάλλει στη σύσφιξη των σχέσεων μεταξύ πόλης και υπαίθρου και κάτω από ορισμένες προϋποθέσεις στην κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και κυρίως των ορεινών και μειονεκτικών, διαφυλάττοντας και προωθώντας συγχρόνως την πολιτιστική και αρχιτεκτονική κληρονομιά.

- Είναι ολοκληρωμένο το Νομοθετικό πλαίσιο για τον τουρισμό υπαίθρου και αν όχι τι πρέπει να γίνει;

Δεν είναι ολοκληρωμένο το θεσμικό πλαίσιο, δεν υπάρχουν ειδικές ποιοτικές προδιαγραφές για όλες τις μορφές τουρισμού υπαίθρου ούτε σήματα ποιότητας και διακρίσης ανάμεσα στις επιχειρήσεις. Η έρευνα αγοράς, η προβολή και η διαφήμιση είναι δύσκολο να γίνουν από τους ίδιους τους αγρότες. Δεν υπάρχει κεντρικός φορέας συντονισμού-πληροφόρησης-προώθησης και προβολής του αγροτουρισμού στην Ελλάδα. Σε καμία περίπτωση δεν συναντάται συνεργασία μεταξύ ιδιοκτητών των καταλυμάτων, ούτε υπάρχει κάποια τοπική ή κρατική υπηρεσία υποστήριξης και παρακολούθησης, η οποία θα μπορούσε να αναλάβει την προώθηση-διαφήμιση του αγροτουριστικού προϊόντος, την ταξινόμηση-κατανομή των αγροτουριστικών μονάδων, την απευθείας σύνδεση με τα γραφεία ταξιδιών του

εξωτερικού, την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών και την εκπαίδευση-επιμόρφωση αγροτών σε θέματα εξυπηρέτησης τουριστών και διαχείρισης των αγροτουριστικών μονάδων.

Γίνεται αρκετός λόγος το τελευταίο διάστημα για τις συνέργειες που απαιτούνται στον τουρισμό. Στο χώρο του αγροτουρισμού και του τουρισμού υπαίθρου υπάρχουν κινήσεις που θα μπορούσαν να γίνουν προς αυτή την κατεύθυνση;

Σε πρώτη φάση απαιτείται η οργάνωση όλων των επιχειρήσεων τουρισμού υπαίθρου σε ενιαίο πανελλαδικό όργανο εκπροσώπησης προς την κυβέρνηση και την τοπική αυτοδιοίκηση, ώστε να προβληθούν τα αιτήματα του χώρου και να προωθηθεί το νομοθετικό έργο και να απαιτηθούν οι αναγκαίοι οικονομικοί πόροι για την ισχυροποίηση του τουρισμού υπαίθρου και την ανάδειξη του ως του μοναδικού μοντέλου τουρισμού που εγγυάται την ποιοτική διαμονή, τις μοναδικές εμπειρίες του επισκέπτη μέσα σε ένα ασφαλές περιβάλλον. Φυσικά χρειάζεται εξειδικευμένη μελέτη για κάθε αγροτική περιφέρεια και συνολικός σχεδιασμός σε επίπεδο περιοχής, με την κινητοποίηση των υπαρχόντων αγροτουριστικών και τοπικών πόρων (ανθρώπινων, φυσικών, χρηματικών), την δικτύωση τους και την διάρθρωση μιας ποικίλης προσφοράς, στην οργάνωση της παραγωγής και στην προετοιμασία των οικοδεσποτών, αλλά και των φιλοξενούμενων. Έτσι θα τεθεί σε λειτουργία ένας μηχανισμός ενδογενούς ανάπτυξης και θα εξασφαλιστεί η επιτυχία της εφαρμογής του αειφόρου τουρισμού υπαίθρου - αγροτουρισμού.

ART FARM

Glamping στην Καλαμάτα

Το Art Farm - Αγρόκτημα Μαρίνη είναι ένα πρότυπο πολιτιστικό αγρόκτημα στην Καλαμάτα. Σε μια έκταση 5.500τ.μ. το Art Farm συνδυάζει την μοναδικότητα της φύσης και την

ανθρώπινη έμπνευση, προσφέροντας εμπειρίες σε μικρούς και μεγάλους.

Γράφει ο
**Θοδωρής
Βασιλείου**

- Ποιά είναι κύριε Μαρίνη η κεντρική ιδέα της επιχείρησής σας;

«Το αγρόκτημα αποτελεί την υλοποίηση ενός παιδικού μου ονείρου. Βασίστηκε σε μνήμες της παλιάς αγροτικής ζωής στην περιοχή, με την προσωρινή διαμονή των κατοίκων της υπαίθρου στα αγροκτήματα, με σκοπό την καλλιέργεια - συγκομιδή της Ελιάς και άλλων τοπικών προϊόντων.

Αυτόν τον ιδιαίτερο τρόπο ζωής αναδεικνύουμε στο αγρόκτημά μας, με παραστατικό τρόπο διατηρώντας ένα απόθεμα χρηστικών εργαλείων και μεθόδων εκείνης της εποχής, που αναδεικνύει την αγροτική και πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής και σαν στόχο έχει την ενημέρωση, εκπαίδευση και την ψυχαγωγία των επισκεπτών.»

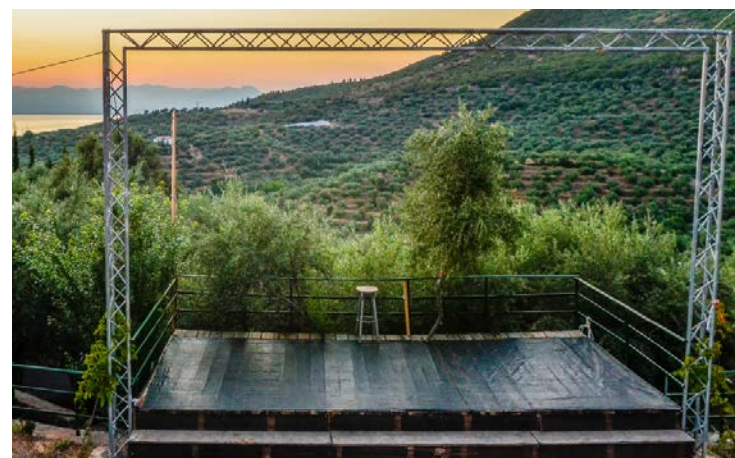
- Ποιές δραστηριότητες προσφέρετε στους επισκέπτες;

«Ο επισκέπτης μας μπορεί να απολαύσει την επαφή με την φύση με οργανωμένες εκδρομές, να διαμείνει στα δένδρoσπιτα μας που αναβιώνουν τα πρόχειρα καταλύματα των παραδοσιακών γεωργών της περιοχής, να γνωρίσει τα εργαλεία και τον εξοπλισμό εκείνης της εποχής, αλλά και να απολαύσει τα παραδοσιακά και ποιοτικά προϊόντα μας σε δείπνα μνήμης και πολιτισμού. Θεωρούμε ότι η τέχνη και ο πολιτισμός πρέπει να μετουσιώνονται σε κάθε μας δραστηριότητα, άλλωστε μη ξεχνάμε ότι ο διατροφικός πολιτισμός είναι σημαντικό και αναπόσπαστο τμήμα του συνολικού πολιτιστικού αποθέματος ενός Λαού.»

- Πείτε μας λίγα περισσότερα για τα δένδρoσπιτα σας

«Τα χειροποίητα δένδρoσπιτα βασίζονται στην ιδέα του «glamping». Δηλαδή

«Ο επισκέπτης μας μπορεί να απολαύσει την επαφή με την φύση, να διαμείνει στα δένδρoσπιτά μας που αναβιώνουν τα πρόχειρα καταλύματα των παραδοσιακών γεωργών της περιοχής, να γνωρίσει τα εργαλεία και τον εξοπλισμό, αλλά και να απολαύσει τα παραδοσιακά και ποιοτικά προϊόντα μας»

στην εμπειρία πολυτελούς διαμονής στη φύση, σε τουριστικά καταλύματα στην ύπαιθρο που ανεγείρονται σε εκτός σχεδίου περιοχές και περιλαμβάνουν διαφορετικοποιημένους τύπους διαμονής σε δομές ήπια εναρμονισμένες στο φυσικό περιβάλλον, Δενδρόσπιτα, σκηνές, ησυχαστήρια στην πλαγιά ενός βουνού, κτίρια που άλλαξαν χρήση, οτιδήποτε που δεν μοιάζει με ξενοδοχείο αλλά έχει τις παροχές και τις υπηρεσίες ενός ξενοδοχείου.»

- Πώς συνδυάζετε την διαμονή με

**τις υγειονομικές απαιτήσεις της με-
τα covid εποχής;**

«Η προστασία της υγείας, η ιδιωτικότητα, η τήρηση των αποστάσεων και οι υγειονομικοί κανόνες, διαπνέουν κάθε δραστηριότητα μας και είναι φυσικά για εμάς εύκολο να προσφερθούν χάρις στη ευρυχωρία ενός μεγάλου αγροκτήματος και την ευσυνειδησία του προσωπικού μας. Άλλωστε αυτό επιβεβαιώνεται από την εμπιστοσύνη που μας δείχνει ένα ευρύ φάσμα επισκεπτών, από σχολεία και τουριστικές σχολές, έως οικογένειες με

παιδιά και νεαρά ζευγάρια. Βέβαια όλοι έχουν ένα κοινό χαρακτηριστικό είναι λάτρεις της μουσικής και του πολιτισμού και προσέρχονται φανατικά στις μουσικές βραδιές μας, που διεξάγονται σε ένα ειδυλλιακό περιβάλλον αγάπης τέχνης και πολιτισμού.»

Ευχαριστούμε κύριε Μαρίνη για την υποδειγματική σας προσπάθεια. Ελπίζουμε να εμπνεύσετε και άλλους στην αναγκαία στροφή που χρειάζεται ο Ελληνικός τουρισμός προς τον τουρισμό υπαίθρου και τον αγροτουρισμό.

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

Στροφή σε τοπικές πρώτες ύλες

«Απαραίτητο είναι το κατάλληλο marketing και η πολιτική εξωστρέφεια», λέει ο κύριος Πρωτοψάλτης για τη διάδοση της ελληνικής γαστρονομίας

Την στροφή σε τοπικές πρώτες ύλες που απογειώνουν τις συνταγές περιγράφει ο πρόεδρος της Λέσχης Αρχιμαγείρων Τάσος Πρωτοψάλτης, ενώ καταθέτει και τις πρωτοβουλίες που έχουν αναλάβει για την ελληνική γαστρονομία. Αναλυτικά η συνέντευξη έχει ως εξής:

- Κύριε Πρωτοψάλτη είναι χαρά μας που σας φιλοξενούμε στην «itn Ελληνικός Τουρισμός». Θα θέλατε πρώτα να μας μιλήσετε για τις δραστηριότητες και τις κινήσεις της Λέσχης Αρχιμαγείρων αυτήν την περίοδο;

Οι δράσεις της λέσχης είναι πολλές με τη συμμετοχή μας στις μεγαλύτερες εκθέσεις του χώρου (XENIA, ARTOZA, HORECA) αλλά και τη διοργάνωση του 2ου Μεσογειακού Διαγωνισμού Μαγειρικής και Ζαχαροπλαστικής τέχνης. Επίσης συμμετέχουμε σε πολλές δράσεις σε τοπικό επίπεδο και συγκεκριμένα με τους δήμους Αλίμου, Μαραθώνα, Αθηνών, Πύργου κ.α

Η εστίαση είναι ξανά σε λειτουργία από τον Μάιο έπειτα από μια αναγκαστική παύση αρκετών μηνών. Ποια είναι η εικόνα σήμερα; Ανακάμπτει ο κλάδος;

Αυτό που παρατηρούμε είναι σίγουρα μία ανάκαμψη του κλάδου, με θετικά στοιχεία από όλες τις πλευρές, παρουσιάζοντας όμως και έντονα τοπικιστικά γνωρίσματα, διαφοροποιώντας έτσι την γενικότερη εικόνα.

-Πρόσφατα ανακοινώθηκαν τα μέτρα για τα εστιατόρια με χώρους εμβολιασμένων και μη κλπ. Είναι εφικτό να εφαρμοστούν αυτά τα μέτρα τα καταστήματα;

Τα πάντα είναι δυνατόν να εφαρμοστούν, εφόσον υπάρχει αρκετός χρόνος για να προετοιμαστούν οι ιδιοκτήτες για να εφαρμόσουν τα μέτρα. Σίγουρα θα δημιουργήσουν μία αρχική δυσφορία στην αγορά, κάτι το οποίο δεν είναι πρωτόγνωρο, αφού

το ξαναζήσαμε με την εφαρμογή των μέτρων για το κάπνισμα, αλλά πιστεύω ότι στη συνέχεια θα βρεθούν οι απαραίτητες ισορροπίες.

- Η ελληνική γαστρονομία δείχνει να κερδίζει έδαφος. Ποια είναι τα βήματα που θα την «απογειώσουν»; Έχετε πάρει εσείς πρωτοβουλίες;

Πιστεύω ακράδαντα ότι αυτό που χρειαζόμαστε είναι η στροφή μας σε τοπικές πρώτες ύλες, οι οποίες με την φρεσκάδα τους και τα γευστικά χαρακτηριστικά του τόπου μας, θα απογειώσουν τις συνταγές μας. Φυσικά πέραν αυτού, απαραίτητο είναι το κατάλληλο marketing και η πολιτική εξωστρέφεια. Η Λέσχη Αρχιμαγείρων Ελλάδος επί σειρά ετών λειτουργεί το project GReat Kouzina το οποίο πρεσβεύει όλες αυτές τις αρχές.

- Ο διαγωνισμός μαγειρικής που διοργανώσατε στο παρελθόν είχε βοηθήσει προς αυτή την κατεύθυνση; Σκέφτεστε να τον επαναλάβετε, εφόσον το επιτρέψουν οι υγειονομικές συνθήκες;

Όπως και ήδη προανήγγειλα είναι ανάμεσα τις επερχόμενες δράσεις μας. Ο πρώτος διαγωνισμός, στέφθηκε με πολύ μεγάλη επιτυχία και μας συνεχάρησαν όλες οι αποστολές από το εξωτερικό για την εξαιρετική διοργάνωση. Μέσα από αυτόν μπορέσαμε να παρουσιάσουμε τις νέες γαστρονομικές τάσεις της μεσογείου, αλλά και προτάσεις από τους νέους chef μας! Ελπίζουμε ότι οι υγειονομικές συνθήκες θα είναι τέτοιες που θα μας επιτρέψουν να υλοποιηθεί όπως τον οραματιζόμαστε.

- Η πανδημία δείχνει να μεταβάλλει και τις διατροφικές συνήθειες. Στο εξωτερικό είδαμε να εκτοξεύονται οι προτιμήσεις για vegan γεύματα, αλλά και γενικά να επικεντρώνεται πολύς κόσμος στην υγιεινή διατροφή. Στην Ελλάδα υπάρχει ανταπόκριση σε αυτή την τάση; Τόσο από την πλευρά των καταναλωτών, όσο και των επαγγελματιών.

Η τάση προς την υγιεινή διατροφή, αλλά και το veganισμό έχει έρθει πολύ πριν την πανδημία. Είναι μία τάση ων καιρών μας,

Παρατηρούμε ανάκαμψη του κλάδου της εστίασης, με θετικά στοιχεία από όλες τις πλευρές

την οποία μας ζητούν πολύ. Οφείλουμε όλοι εμείς οι επαγγελματίες να τη στηρίξουμε και να προσφέρουμε ό,τι πιο υγιεινό στους καταναλωτές.

- Η γαστρονομία αφορά και τα υλικά. Η ποιότητα των πρώτων υλών είναι κρίσιμη για το αποτέλεσμα. Έχουν γίνει προσπάθειες για την διασύνδεση των παραγωγών με την γαστρονομία; Για τη διασφάλιση και πιστοποίηση της ποιότητας;

Τα τελευταία χρόνια παρατηρούμε μία πολύ συντονισμένη προσπάθεια για να γίνει η διασύνδεση αυτή με τρόπο που να διασφαλίζει την ποιότητα, αλλά και τη σταθερότητα σε παραδόσεις και χρόνους. Βλέπουμε τους Έλληνες παραγωγούς να έρχονται πιο κοντά σε εμάς τους επαγγελματίες, αλλά επίσης και μία πιο επαγγελματική παρουσία τους σε εκθέσεις.

- Η διείσδυση της ελληνικής κουζίνας στο εξωτερικό είναι κάτι που αφορά αποκλειστικά τον κλάδο της γαστρονομίας ή χρειάζονται πρωτοβουλίες και από την πολιτεία;

Το θέμα αυτό έχει απασχολήσει πολλούς φορείς, ανάμεσα τους και εμάς. Πιστεύω ότι για να μπορέσουμε να το πραγματοποιήσουμε θα πρέπει να ενωθούν πολλές δυνάμεις από διαφορετικούς χώρους και όχι μόνο τους εφαιπόμενους στη γαστρονομία για να μπορέσουν να βγάλουν μία στρατηγική δράσεως, ώστε η ελληνική κουζίνα να επικρατήσει στο εξωτερικό.

Κάθετη πτώση μαζί με αύξηση

Σύμφωνα με την μελέτη του INSETE για το 2020 οι επισκέψεις στη χώρα μας ελέω πανδημίας μειώθηκαν 77,4% σε σύγκριση με το 2019, όμως την ίδια ώρα αυξήθηκαν η μέση διάρκεια παραμονής και η μέση τουριστική δαπάνη

Αύξηση της μέσης διάρκειας παραμονής ανά επίσκεψη, αλλά μείωση των επισκέψεων κατά 77,4% στην Ελλάδα σε σχέση με το 2019, ανέδειξε η μελέτη INSETE με τίτλο «Ποιος πάει πού; Πόσο μένει; Πόσα ξοδεύει;».

Σύμφωνα με τα στοιχεία του ταξιδιωτικού ισοζυγίου ανά Περιφέρεια και ανά χώρα προέλευσης των επισκεπτών που συγκεντρώνονται από την Τράπεζα της Ελλάδος, το 2020 πραγματοποιήθηκαν στη χώρα μας συνολικά 8.288.000 επισκέψεις στις 13 Περιφέρειες, ποσοστό μείωμένο κατά 77,4% από τα αντίστοιχα της προηγούμενης χρονιάς και αυτό έπειτα μάλιστα από μια τριετία (2016 έως 2019) σημαντικής ανόδου σε όλες τις Περιφέρειες πλην Δυτικής Μακεδονίας. Αιτία της κάθετης πτώσης ήταν φυσικά η πανδημία και τα περιοριστικά μέτρα για τον έλεγχο μετάδοσης του κορονοϊού.

Ωστόσο η μείωση αυτή των επισκέψεων στις Περιφέρειες, οδήγησε στην κατά 21,8% αύξηση της μέσης διάρκειας παραμονής ανά επίσκεψη, δηλαδή στην παραμονή των τουριστών σε ένα μόνο μέρος.

Η συγκεκριμένη μελέτη που συγκεντρώ-

νει τα στοιχεία από κάθε περιφέρεια ξεχωριστά, περιλαμβάνει τις αφίξεις σε κάθε μία από αυτές, τις διανυκτερεύσεις, τις εισπράξεις, καθώς και δαπάνες ανά επίσκεψη, ανά διανυκτέρευση και τη μέση διάρκεια παραμονής.

Από τα στατιστικά της έρευνας INSETE, φαίνεται πως οι Γερμανοί βρίσκονται στην κορυφή της λίστας με τους τουρίστες που επέλεξαν να επισκεφτούν την Ελλάδα.

Μεγαλύτερος αριθμός Βρετανών επέλεξε τη χώρα μας το 2020 απ' ό,τι το 2019, σκαρφαλώνοντας στην 2η θέση, ενώ μειώθηκαν οι Βούλγαροι τουρίστες που «έπεσαν» στην 3η θέση.

Πρώτη σε τουρίστες οι Αττική

Την πρωτιά κατέκτησε για τους τουρίστες η Περιφέρεια Αττικής, σκαρφαλώνοντας από την 3η θέση (2019) με το ποσοστό των επισκέψεων να ανέρχεται στο 19,6%, ενώ από την περσινή 1η θέση «γκρεμίστηκε» το Νότιο Αιγαίο (19,0%). Στην τρίτη θέση υποχώρησε και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας παρουσιάζοντας μείωση -81,1% με 1.282 χιλ. επισκέψεις. Ωστόσο σταθερά στην τέταρτη θέση παρέμεινε η Περιφέρεια Κρήτης,

καταγράφοντας 1.236 χιλ. επισκέψεις σημειώνοντας μείωση -76,6%.

Όσον αφορά τις διανυκτερεύσεις συνολικά καταγράφηκαν 64.053.000, ένα ποσοστό που δείχνει μείωση κατά 72,4% απ' ό,τι το 2019. Με βάση τις διανυκτερεύσεις για την καλοκαιρινή σεζόν του 2020, οι Γερμανοί βρίσκονται και πάλι στην 1η θέση της λίστας, ακολουθεί το Ηνωμένο Βασίλειο, ενώ στην 3η θέση δεσπόζει η Γαλλία.

Στο κομμάτι των διανυκτερεύσεων το 82,3% μοιράζεται σε 5 Περιφέρειες, με την πρωτιά να αλλάζει χέρια, πηγαίνοντας στο Νότιο Αιγαίο με 21,3%. Στην Αττική το 19,5% των επισκεπτών διανυκτέρευσαν, ακολουθεί η Κρήτη (16,4%), η Κεντρική Μακεδονία (14,3%) και η Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (10,8%).

Μεγαλύτερη ζημία -σύμφωνα με την έρευνα- διαπιστώθηκε στις ταξιδιωτικές εισπράξεις όπου έφτασαν τα 4,3 εκατ. €, παρουσιάζοντας μείωση 75,6%, με Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο και Γαλλία να χαρίζουν την μεγαλύτερη οικονομική ανάσα στην χώρα μας.

Συγκεκριμένα, το 86,7% των εισπράξεων κατανεμήθηκε σε πέντε Περιφέρειες, με το Νότιο Αιγαίο να συγκεντρώνει τη

συντριπτική πλειοψηφία με 29,2%. Ακολουθεί η Κρήτη με εισπράξεις που αγγίζουν το 20%, η Αττική με 17,7%, τα Ιόνια Νησιά (10,4%) και η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (9,6%).

Αυτά τα στοιχεία των Περιφερειών, μας δίνουν να καταλάβουμε πως οι τουρίστες δεν μετακινήθηκαν προς πολλούς προορισμούς, όπως αντίστοιχα έκαναν το 2019. Έτσι συνολικά βλέπουμε πως η μέση διάρκεια παραμονής ανά επίσκεψη στις Περιφέρειες της Ελλάδας ήταν 6,7 διανυκτερεύσεις παρουσιάζοντας αύξηση της τάξης του 6,8%.

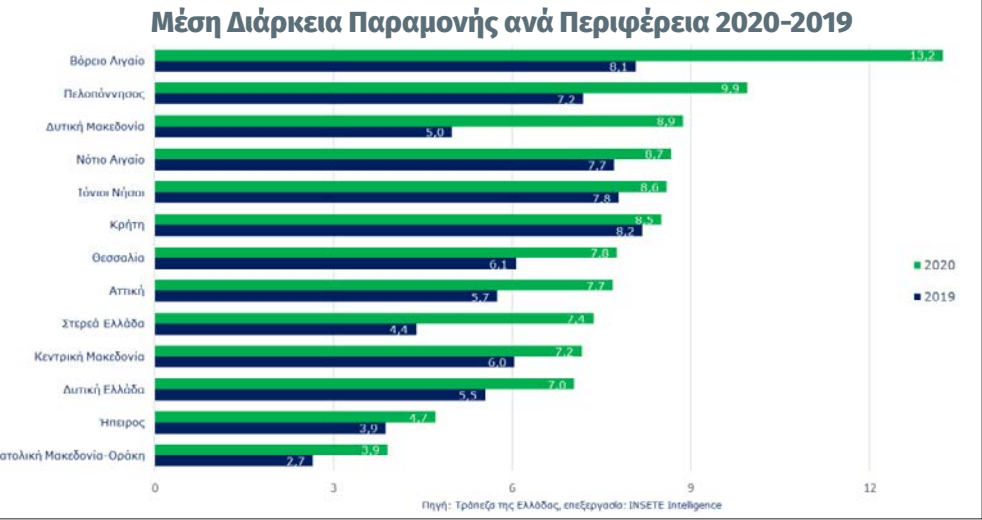
Αισιοδοξία στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου

Συγκεκριμένα, η μέγιστη διάρκεια παραμονής είναι 13,2 διανυκτερεύσεις και καταγράφηκε στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου παρουσιάζοντας αύξηση +63,8%, ενώ η ελάχιστη διάρκεια παραμονής ανά επίσκεψη το 2020, ήταν 3,9 διανυκτερεύσεις και σημειώθηκε στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης καταγράφοντας αύξηση +47,3%.

Με τη σειρά της, αυτή η αύξηση του μέσου όρου διανυκτερεύσεων σε μια περιφέρεια υποδηλώνει πως ο επισκέπτης

ΠΙΝΑΚΑΣ: TOP-15 ΕΠΙΣΚΕΨΕΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΩΝ 2020-2019										
Θέση Κατάταξης 2020	Μεταβολή Θέσης Κατάταξης 2020-2019	Χώρες	ΕΠΙΣΚΕΨΕΙΣ			ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ			Αναλογία Επισκέψεων ανά Επισκέπτη	
			2020	2019	% Διαφορά 2020-2019	2020	2019	% Διαφορά 2020-2019	2020	2019
1	▲	Γερμανία	1.655	4.436	-62,7%	1.526	4.026	-62,1%	1,08	1,10
2	▲	Ηνωμένο Βασίλειο	1.164	3.809	-69,4%	1.069	3.499	-69,5%	1,09	1,09
3	▼	Βουλγαρία	691	3.951	-82,5%	663	3.883	-82,9%	1,04	1,02
4	▲	Γαλλία	585	1.913	-69,4%	469	1.542	-69,6%	1,25	1,24
5	▲	Ιταλία	441	1.856	-76,2%	373	1.553	-76,0%	1,18	1,19
6	▲	Κύπρος	315	896	-64,9%	291	801	-63,7%	1,08	1,12
7	▲	Τουρκία	313	1.292	-75,8%	232	1.093	-78,8%	1,35	1,18
8	▲	Πολωνία	311	900	-65,4%	296	852	-65,2%	1,05	1,06
9	▲	Αλβανία	301	1.061	-71,6%	266	944	-71,8%	1,13	1,12
10	▲	Ολλανδία	282	916	-69,3%	257	818	-68,6%	1,10	1,12
11	▼	Ρουμανία	218	1.452	-85,0%	205	1.378	-85,2%	1,07	1,05
12	▼	Βόρεια Μακεδονία	216	962	-77,5%	215	948	-77,3%	1,01	1,02
13	▲	Ελβετία	210	688	-69,5%	176	540	-67,5%	1,19	1,27
14	▲	Αυστρία	175	671	-73,9%	161	583	-72,4%	1,09	1,15
15	▼	ΗΠΑ	154	2.183	-92,9%	107	1.179	-91,0%	1,45	1,85
Top-15 χωρών			7.031	26.986	-73,9%	6.305	23.640	-73,3%	1,12	1,14
Σύνολο			8.288	36.643	-77,4%	7.374	31.348	-76,5%	1,12	1,17

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδας - Επεξεργασία: INSETE Intelligence

αφιερώνει περισσότερο χρόνο και επιδιέδεται σε περισσότερες δραστηριότητες σε ένα και μόνο μέρος. Συνέπεια αυτού είναι πως δαπάνησε -εκτός από χρόνο- και περισσότερο χρήμα ανά ημέρα και ακόμη περισσότερο ανά επίσκεψη.

Ειδικότερα η δαπάνη συνολικά ανά επίσκεψη στις 13 Περιφέρειες της χώρας το 2020 διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στα 520 € παρουσιάζοντας αύξηση +7,8% σε σχέση με το 2019, που το συγκεκριμένο ποσό ήταν γύρω στα 482 €.

Στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου καταγράφηκε και η υψηλότερη δαπάνη ανά επίσκεψη κατά την περσινή σεζόν με 799€ συνολικά, παρουσιάζοντας αύξηση +6,5%, τη στιγμή που η χαμηλότερη σημειώθηκε στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, με μόλις 152 €, παρουσιάζοντας αύξηση 32,2% απ’ ότι το 2019.

Παρόλα αυτά, όσον αφορά τον μέσο όρο δαπανών ανά διανυκτέρευση στις 13 Περιφέρειες της χώρας, παρουσιάζεται μείωση -11,5% το 2020, καθώς από τα 76€ το 2019, έπεσε στα 67€.

Αυτό σημαίνει πως ο τουρίστας, μπορεί να αυξάνει τις μέρες παραμονής του σε ένα τόπο και συγχρόνως να αυξάνονται και οι συνολικές δαπάνες, ωστόσο προ-

σπαθεί να τα αντισταθμίσει, ξοδεύοντας όσο λιγότερα γίνεται ανά μέρα σε καταλύματα.

Η υψηλότερη δαπάνη ανά διανυκτέρευση το 2020 καταγράφηκε στην Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με 92€ παρουσιάζοντας μείωση -5,3%. Αντίθετα, η χαμηλότερη καταγράφηκε στην Περιφέρεια Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης με 39€, παρουσιάζοντας μείωση -10,3%.

Γενικότερα, αν και κάποιοι λαοί δείχνουν να συνεχίζουν να επιλέγουν την Ελλάδα για τις καλοκαιρινές τους διακοπές, παρόλα αυτά το 2020 καταγράφηκαν τεράστιες πτώσεις επισκέψεων για συγκεκριμένους τουρίστες και σημειώθηκαν πολλές ανακατατάξεις στους πίνακες προτιμήσεων.

Η Ελλάδα ψηλά στις προτιμήσεις και για τους Γερμανούς

Την περσινή σεζόν, η χώρα μας διατηρήθηκε ως ιδιαίτερα δημοφιλής προορισμός για τους Γερμανούς τουρίστες, καθώς αφίχθησαν περίπου 1.655.000 παρόλο που καταγράφηκε μείωση -62,7% από το 2019. Όσον αφορά την δεύτερη θέση, την κατέλαβε το Ηνωμένο Βασίλειο με 1.164.000 επισκέψεις ανέβηκε το Ηνωμένο Βασίλειο

Στην πρώτη θέση από πλευράς αριθμού αφίξεων βρέθηκε την περυσινή χρονιά η Γερμανία και στη δεύτερη η Βρετανία

παρά τη μείωση -69,4%, καθώς η -μέχρι πρότινος- δεύτερη Βουλγαρία κατέγραψε πτώση -82,5% (691 χιλ. επισκέψεις), υποχωρώντας στην 3η θέση.

Η Γαλλία με 585.000 επισκέψεις ανέβηκε στην τέταρτη θέση του πίνακα κατάταξης καταγράφοντας μείωση -69,4%, ενώ η πρώτη πεντάδα των χωρών συμπληρώνεται από την Ιταλία με 441.000 επισκέψεις (-76,2%).

Σχεδόν δέκα θέσεις στον πίνακα σκαρφάλωσε η Κύπρος, η οποία από την 14η θέση το 2019 ανέβηκε στην έκτη θέση το 2020 με 315.000 επισκέψεις, παρά τη μείωση του 64,9%.

Μία θέση στον πίνακα κατάταξης κέρδισε η Τουρκία με 313.000 επισκέψεις (-75,8%), αλλά και η Πολωνία, καθώς αναρριχήθηκε στην 8η με τον αριθμό των επισκέψεων να φτάνει τις 311.000 (-65,4%).

Η Αλβανία διατηρήθηκε στην ένατη θέση με 301.000 επισκέψεις παρουσιάζοντας παρά τη μείωση 71,6%, ενώ η δεκάδα συμπληρώνεται με την Ολλανδία (282.000 επισκέψεις και μείωση -69,3%).

Αξιοσημείωτη, είναι η πτώση της Ρουμανίας από την 7η θέση το 2019 στην 11η το 2020, παρουσιάζοντας εξωφρενική μείωση (-85%), καταγράφοντας μόλις

218.000 επισκέψεις. Μεγάλη πτώση (-77,5%) στον αριθμό των επισκέψεων καταγράφηκε και από τη Βόρεια Μακεδονία (μόλις 216.000) για τη 12η θέση, ακολουθεί η Ελβετία με 210.000 επισκέπτες το 2020 (-69,5%) και η Αυστρία που ανέβηκε τέσσερις θέσεις με 175.000 επισκέψεις (-73,9%).

Το top-15, συμπληρώνεται με τις ΗΠΑ, που από την 4η θέση το 2019 υποχώρησαν στην 15η θέση το 2020, καταγράφοντας μείωση κατά -92,9%. Ειδικότερα, το 2019 καταγράφηκαν από τις ΗΠΑ 2.183.000 επισκέψεις, ενώ το 2020 μόλις 154.000 επισκέψεις. Για την συντριπτική πτώση ευθύνεται φυσικά η απαγόρευση των διατλαντικών πτήσεων από πλευράς των ΗΠΑ για μακρύ χρονικό διάστημα.

Πάντως Βρετανοί (200 χιλ.), Γερμανοί (181 χιλ.) και Κύπριοι (180 χιλ.). ήταν οι τουρίστες που προτίμησαν περισσότερο την Αττική κατά την περσινή σεζόν, ενώ τα Νότιο Αιγαίο ήταν δημοφιλές εξίσου σε Γερμανούς (441 χιλ), Βρετανούς (313 χιλ.), αλλά και Γάλλους (154 χιλ.).

Όσον αφορά τις επισκέψεις για την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας ανέρχονται προέρχονται κυρίως από την Γερμανία (249 χιλ.), την Βόρεια Μακεδονία (209 χιλ.) και την Βουλγαρία (205 χιλ.).

Πρωτιά διανυκτερεύσεων για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου

Την πρώτη θέση στις διανυκτερεύσεις - ανάμεσα στις 13 Περιφέρειες της χώρας - κατέχει η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με 13.628.000 διανυκτερεύσεις.

Το μεγαλύτερο μέρος των διανυκτερεύσεων προέρχεται από τη Γερμανία (3.987.000) και ακολουθούν οι διανυκτερεύσεις των ταξιδιωτών από το Ην. Βασίλειο (2.648.000) και την Ιταλία (804.000).

Η Περιφέρεια Αττικής βρίσκεται στη δεύτερη θέση κατάταξης των διανυκτερεύσεων με 12.466.000 διανυκτερεύσεις έχοντας ως κύριες πηγές το Ην. Βασίλειο (1.802 χιλ.), την Κύπρο (1.757 χιλ.) και τις Η.Π.Α. (754 χιλ.).

Όσον αφορά την πηγή οικονομικών εσόδων, στην πρώτη θέση στις εισπράξεις βρίσκεται η Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου με 1.275 εκατ. €, με το μεγαλύτερο μέρος να προέρχεται από τη Γερμανία (385 εκατ. €), το Ην. Βασίλειο (225 εκατ. €) και τις Η.Π.Α. (μόλις 18 εκατ. €).

Οι ταξιδιωτικές εισπράξεις για την Περιφέρεια Κρήτης ανέρχονται σε 861 εκατ. €, ανεβάζοντας την στην 2η θέση, ενώ το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων, προέρχεται από τη Γερμανία (330 εκατ. €), το Ην. Βασίλειο (115 εκατ. €) και τη Γαλλία (110 εκατ. €).

Στην 3η θέση βρίσκεται η Περιφέρεια Αττικής με 761 εκατ. € και κύριες πηγές την Κύπρο (105 εκατ. €), το Ην. Βασίλειο (97 εκατ. €) και τις ΗΠΑ (47 εκατ. €).

*Περιφερειακός Διευθυντής στο WTTC

Στον
ΓΙΩΡΓΟ ΚΑΡΑΧΡΗΣΤΟ

«Η Ελλάδα μετράει πλέον σε παγκόσμιο επίπεδο στον τουρισμό»

Στις θετικές ειδήσεις των ημερών η ανάληψη από τον Γιώργο Τζιάλλα της θέσης του Περιφερειακού Διευθυντή του WTTC. Πρόκειται για τον πρώτο Έλληνα που αναλαμβάνει μια τόσο υψηλή θέση στο Συμβούλιο. «Είναι ιδιαίτερη τιμή και βεβαίως αναγνώριση της δουλειάς μου και των επιτυχών αποτελεσμάτων για τον τουρισμό της χώρας μας», τονίζει ο ίδιος και περιγράφει ποιες θα είναι οι προτεραιότητες από τη νέα του θέση για τη μετα-Covid περίοδο

Χαρά και ικανοποίηση προκάλεσε την περασμένη εβδομάδα η είδηση ότι ο Γιώργος Τζιάλλας αναλαμβάνει καθήκοντα Περιφερειακού Διευθυντή για την Ευρώπη και την Β. Αφρική στο Παγκόσμιο Συμβούλιο Ταξιδιών και Τουρισμού (World Travel & Tourism Council – WTTC) συνεχίζοντας να προσφέρει την εμπειρία του στον τουρισμό σε διεθνές επίπεδο. Η εξέλιξη προκάλεσε ικανοποίηση, όχι μόνο γιατί είναι ο πρώτος Έλληνας που αναλαμβάνει ανάλογη θέση στο WTTC, αλλά γιατί επιπλέον αποτελεί αναγνώριση του σημαντικού έργου που έχει προσφέρει στον τουρισμό ο κ. Τζιάλλας στην Ελλάδα, αλλά και διεθνώς.

Τα τελευταία χρόνια, ο Γ. Τζιάλλας μετά τη θητεία του ως Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Τουρισμού και ως Εμπειρογνώμονας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Τουρισμού εργάζεται ως Freelance Tourism Expert, στην Ελλάδα και το εξωτερικό, και ως Τεχνικός Σύμβουλος Τουρισμού στην Περιφέρεια Βορείου Αιγαίου, συμμετέχει δε σε διεθνή συνέδρια και φόρουμ τουρισμού με σημαντικό ενδιαφέρον, ενώ μοιράζεται τη γνώση και την εμπειρία του μέσα και από τις σελίδες της «itn Ελληνικός Τουρισμός».

«Με μεγάλη χαρά αποδέχθηκα την τιμητική πρόταση συνεργασίας της απελθούσας Προέδρου του WTTC, Gloria Guevara και της ασκούσας χρέη Προέδρου, Maribel Rodriguez, να αναλάβω το ρόλο του Περιφερειακού Διευθυντή στο WTTC και μάλιστα για μια ευρύτατη γεωγραφική περιοχή (Ευρώπη και Β. Αφρική). Αποτελεί ιδιαίτερη τιμή για εμένα η ανάληψη αυτής της θέσης και ταυτόχρονα αναγνώριση της δουλειάς μου κατά τη διάρκεια της επαγγελματικής μου ενασχόλησης με τον του-

ρισμό. Βεβαίως, η διεθνής αναγνώριση της χώρας μας από όλους τους διεθνείς τουριστικούς οργανισμούς και φορείς, για την οποία εργάστηκα απρόσκοπτα κατά τη διάρκεια της θητείας μου ως Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Τουρισμού, συνέβαλε στην προσωπική αυτή επαγγελματική μου επιτυχία. Φυσικά, από τη θέση αυτή, θα υποστηρίξω και θα προβάλλω με κάθε δυνατό τρόπο τον τουρισμό και τη χώρα μας σε διεθνές επίπεδο», δήλωσε ο Γ. Τζιάλλας.

Το Παγκόσμιο Συμβούλιο Ταξιδιών και Τουρισμού ιδρύθηκε στα τέλη της δεκαετίας του '80 και μέσα σε αυτό το διάστημα των 30 ετών, έχει παρουσιάσει εξαιρετικά

σημαντικό έργο για τον τουριστικό κλάδο σε όλο τον κόσμο. Κεντρικός στόχος του WTTC ήταν και είναι η εκπροσώπηση του τουριστικού κλάδου σε παγκόσμιο επίπεδο και η ανάδειξη της συνεισφοράς που έχουν τα ταξίδια και ο τουρισμός, στην οικονομία και στις κοινωνίες, καθώς ο τουρισμός προσφέρει τη δυνατότητα εργασίας σε πιο ευάλωτες ομάδες, όπως οι γυναίκες και οι νέοι.

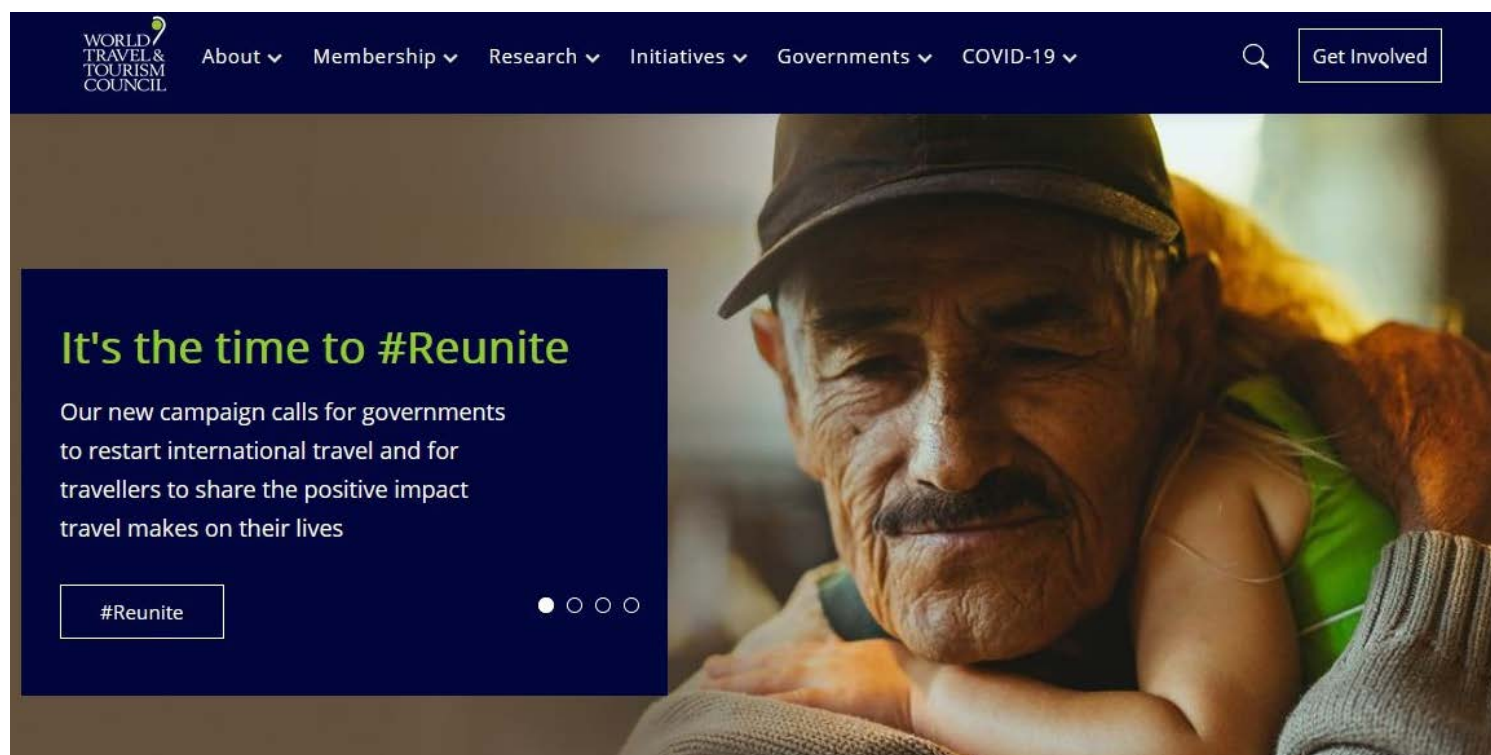
Σε αυτό το πλαίσιο και με δεδομένες τις μεγάλες συνέπειες της πανδημίας στον ταξιδιωτικό κλάδο έχει τη δική του σημασία η τοποθέτηση του Γ. Τζιάλλα ως Περιφερειακού Διευθυντή του WTTC για την Ευρώπη και τη Β. Αφρική. Για όλα τα πα-

ράπάνω μας μίλησε ο ίδιος σε ερωτήματα που του θέσαμε για τα νέα του καθήκοντα.

- Τι σημαίνει για την Ελλάδα η ανάληψη της θέσης του Περιφερειακού Διευθυντή από έναν Έλληνα;

Καταρχάς πρέπει να πω ότι είναι ιδιαίτερη τιμή και βεβαίως αναγνώριση της δουλειάς μου και των επιτυχών αποτελεσμάτων για τον τουρισμό της χώρας μας, όχι μόνο βεβαίως για τις προσωπικές μου επιτυχίες, αλλά πάνω απ' όλα για τις επιτυχίες της χώρας μας σε παγκόσμιο επίπεδο, οι οποίες ήρθαν κατά τη διάρκεια της θητείας μου με σκληρή δουλειά στο Υπουργείο Τουρισμού κατά την περίοδο 2015-2019. Με ενεργό συμμετοχή σε όλους τους διεθνείς οργανισμούς και θεσμούς (Παγκόσμιος Οργανισμός Τουρισμού – UNWTO, ΟΟΣΑ, Ευρωπαϊκή Επιτροπή, Παγκόσμιο Συμβούλιο Ταξιδιών και Τουρισμού – WTTC, κλπ.), με τη διοργάνωση παγκόσμιας εμβέλειας συνεδρίων στην Ελλάδα και το εξωτερικό (High level ministerial meeting για τον τουρισμό στον ΟΟΣΑ, Παγκόσμιο Συνέδριο του UNWTO για το Δρόμο του Μεταξιού στη Θεσσαλονίκη, κ.α.), με συμμετοχή σε διεθνή επενδυτικά φόρουμ για προσέλκυση τουριστικών επενδύσεων στη χώρα μας. Είναι η πρώτη φορά που ένας Έλληνας θα εργαστεί και μάλιστα σε αυτή την υψηλόβαθμη θέση στο WTTC, κάτι που βεβαίως πρέπει να μας κάνει περήφανους και ως χώρα, για το πόσο η Ελλάδα μετράει πλέον σε παγκόσμιο επίπεδο στον τουρισμό και πόσο πραγματικά μπορούν να αντλήσουν παραδείγματα και καλές πρακτικές από εμάς άλλες χώρες που βασίζονται σε μεγάλο βαθμό την οικονομία τους στον τουρισμό.

Ποια είναι τα ζητήματα που θα κληθείτε να διαχειριστείτε από αυτή τη θέση;

Πρέπει να πω ότι η συμμετοχή μου σ' αυτή τη μεγάλη «οικογένεια» του WTTC, με φέρνει πάλι, σε ένα υψηλότατο βεβαίως και πρωτίστως διεθνές επίπεδο, στον ιδιωτικό τομέα της οικονομίας, εκεί που ξεκίνησα την επαγγελματική μου σταδιοδρομία και εκεί που επέστρεψα μετά την τετραετή εξόχως παραγωγική και γεμάτη εμπειρίες θητεία μου στη θέση του Γενικού Γραμματέα Τουριστικής Πολιτικής και Ανάπτυξης στο Υπουργείο Τουρισμού.

Ζητήματα όπως η δικτύωση, η ανταλλαγή καλών πρακτικών και εμπειριών, η συνεργασία δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, η συμμετοχή σε διεθνή συνέδρια και φόρουμ, η προσέλκυση υψηλού επιπέδου και εμπειρίας στον τουρισμό νέων μελών στο WTTC, ο σχεδιασμός πολιτικών για τον τουρισμό που μπορούν να υιοθετηθούν από κυβερνήσεις παγκοσμίως, η εν γένει προώθηση και προβολή των δραστηριοτήτων και του έργου του WTTC και η σημασία του για την επανάκαμψη του τουρισμού στη μετα-COVID εποχή σε παγκόσμιο επίπεδο, είναι μερικά από τα θέματα με τα οποία θα απασχοληθώ και θα υποστηρίξω από τη θέση μου ως Περιφερειακός Διευθυντής, σε μια μεγάλη πρέπει να πω γεωγραφική περιοχή, όπως είναι η Ευρώπη και η Βόρεια Αφρική.

- Πώς μπορεί να βοηθήσει το WTTC στην παρούσα φάση;

Η μετάβαση στη μετα-COVID εποχή για τον τουρισμό, όχι μόνο για την Ελλάδα και τις ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και παγκόσμια, δεν είναι καθόλου εύκολη, ούτε δυστυχώς προβλέψιμη. Οι οικονομίες των κρατών έρχονται αντιμέτωπες με θέματα υγειονομικά αναφορικά με την πανδημία που συνεχώς μεταβάλλονται, λόγω των μεταλλάξεων του ιού, αλλά και των ρυθμών εμβο-

Η μετάβαση στη μετα-COVID εποχή για τον τουρισμό, όχι μόνο για την Ελλάδα και τις ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και παγκόσμια, δεν είναι καθόλου εύκολη, ούτε δυστυχώς προβλέψιμη

λισμού παγκοσμίως και των μέτρων που επιβάλλονται διεθνώς.

Ο τουρισμός, βεβαίως, ακολουθεί αυτή την παγκόσμια αβεβαιότητα, κυρίως γιατί είναι ευάλωτος σε τέτοιους δυσμενείς παράγοντες, όπως η πανδημία, θα ακολουθήσει δε μια πορεία ανάκαμψης σταδιακή, εφόσον ανακάμψουν σιγά σιγά τα διεθνή (αεροπορικά) ταξίδια και ο παγκόσμιος πληθυσμός εμβολιαστεί στα επιστημονικά αποδεκτά επίπεδα του 70% και άνω, για το χτίσιμο του περίφημου τείχους ανοσίας. Το WTTC ως οργανισμός που υποστηρίζει παγκοσμίως τον ιδιωτικό τομέα του τουρισμού, αλλά και τις κυβερνήσεις των κρατών που στηρίζουν την οικονομία τους σ' αυτόν, αναγνωρίζει ότι απαιτούνται σημαντικά και γρήγορα μέτρα για να υποστηριχθεί ο τομέας κατά τη διάρκεια της μετα-COVID περιόδου.

Το WTTC καλεί τις κυβερνήσεις να εφαρμόσουν πολιτικές που θα υποστηρίξουν άμεσα τον τομέα στους ακόλουθους τρεις τομείς, συγκεκριμένα:

Προστασία του βιοτικού επιπέδου των

εργαζομένων: πρέπει να παρέχεται οικονομική βοήθεια για την προστασία των εισοδημάτων εκατομμυρίων εργαζομένων που αντιμετωπίζουν σοβαρές δυσκολίες.

Οικονομική υποστήριξη: οι κυβερνήσεις πρέπει να διασφαλίσουν δάνεια με ευνοϊκούς όρους σε εταιρείες ταξιδιών και τουρισμού, και ιδιαίτερα στα εκατομμύρια των μικρομεσαίων επιχειρήσεων ως κίνητρο για την αποτροπή της κατάρρευσης.

Ενίσχυση της ρευστότητας: η υποστήριξη με παροχή ρευστότητας στον τομέα των ταξιδιών και του τουρισμού είναι κρίσιμη, καθώς και η παροχή στοχευμένης υποστήριξης σε σοβαρά επηρεασμένους κλάδους του τομέα.

- Ποιες πρωτοβουλίες έχει αναλάβει το Συμβούλιο για την αντιμετώπιση των συνεπειών της πανδημίας;

Αυτή την περίοδο της προσπάθειας για επανάκαμψη, το WTTC έχει ξεκινήσει μια καμπάνια σε παγκόσμιο επίπεδο, η οποία καλεί τις κυβερνήσεις να επανεκκινήσουν τα διεθνή ταξίδια και οι ταξιδιώτες να μοιραστούν το θετικό αντίκτυπο που έχουν τα ταξίδια στη ζωή τους.

Επίσης, το WTTC μαζί με τα μέλη του, τις κυβερνήσεις, τους εμπειρογνώμονες στον τομέα της υγείας και άλλες ενώσεις της βιομηχανίας συνεργάζονται για την επίτευξη αποτελεσματικών πρωτοκόλλων ανάκαμψης αναπτύσσοντας ουσιαστικά σχέδια δράσης που βελτιστοποιούν τις προσπάθειες ανάκαμψης σε ολόκληρο τον τουριστικό τομέα. Μέρος των πρωτοκόλλων περιλαμβάνει την παροχή στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα πληροφοριών και εργαλείων για αλληλεπίδραση και υλοποίηση, ώστε να διασφαλιστεί ότι οι άνθρωποι είναι και αισθάνονται ασφαλείς. Στο WTTC στοχεύουμε σε ασφαλή ταξίδια,

απρόσκοπτα, που παρέχουν μια αυθεντική και ουσιαστική εμπειρία στον ταξιδιώτη. Ταξίδια που εξασφαλίζουν τα προς το ζην για εκατομμύρια εργαζόμενους παγκοσμίως και συμβάλλουν στη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη. Τα πρωτόκολλα ευθυγραμμίζουν τον ιδιωτικό τομέα πίσω από κοινά πρότυπα για να διασφαλίσουν την ασφάλεια του εργατικού δυναμικού και των ταξιδιωτών, καθώς ο τομέας μετατοπίζεται σε μια νέα πραγματικότητα. Ακόμη, το WTTC δημιούργησε το Safe Travels Stamp για τους ταξιδιώτες, ώστε να αναγνωρίζουν προορισμούς και επιχειρήσεις σε όλο τον κόσμο που έχουν υιοθετήσει τα παγκόσμια τυποποιημένα πρωτόκολλα SafeTravels για την υγεία και την υγιεινή.

- Ποιες είναι οι σκέψεις σας κλείνοντας τη συζήτησή μας;

Πιστεύω ότι έχοντας την υγειονομική ασφάλεια ως πρώτιστο μέλημα, δημιουργώντας με τον εμβολιασμό ένα παγκόσμιο ανθεκτικό τείχος απέναντι στον ιό, ήρθε η ώρα να κάνουμε τον κόσμο να κινείται ξανά, να επανενώσει οικογένειες, φίλους, συναδέλφους και κοινότητες, ώστε να μπορούμε να ξαναοιζώσουμε, να ξαναχτίσουμε και να ανακάμψουμε με ασφάλεια. Ο τουρισμός, ιδιαίτερα για τη χώρα μας, είναι αυτός που θα δώσει οξυγόνο στην οικονομία μας κατά την επόμενη περίοδο.

Η ανάκαμψή του είναι αυτή που θα στηρίξει σε μεγάλο βαθμό την απασχόληση, θα μειώσει την ανεργία των νέων, θα φέρει πάλι εισοδήματα στις τοπικές κοινωνίες, θα προσφέρει αυθεντικές εμπειρίες στους επισκέπτες στη χώρα μας, θα ταξιδέψει τη χώρα μας πάλι σε παγκόσμιο επίπεδο – ο τουρισμός μας και οι άνθρωποί του σε κάθε επίπεδο: από όλους εμάς, τους κατοίκους της χώρας μας, τους επαγγελματίες των μικρομεσαίων επιχειρήσεων, τους μεγάλους επιχειρηματίες, τους επενδυτές.

Από τη θέση μου στο WTTC, θα προσπαθώ να φανώ καταρχάς αντάξιος της τιμητικής πρόσκλησης, αλλά και πρόκλησης επαγγελματικής σε διεθνές επίπεδο, και παράλληλα να συμβάλλω σε αυτή την προσπάθεια επανεκκίνησης του τουρισμού μας, ώστε σύντομα να βρεθούμε στις επιτυχίες που καταφέραμε με όραμα και σκληρή δουλειά στις προ πανδημίας χρονιές, για τουρισμό 365 ημερών που θα διαχέει τις ωφέλειες σε κάθε γωνιά της χώρας μας. Είμαι εδώ λοιπόν, ανοιχτός σε κάθε συνεργασία και εποικοδομητική πρόταση που μπορεί να έρθει είτε από το δημόσιο (Υπουργείο, φορείς, κλπ.), είτε από τον ιδιωτικό τομέα. Μην ξεχνάτε ότι ως τεχνοκράτης εκπροσώπησα από την (πολιτική) θέση του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Τουρισμού τη χώρα μας και αυτό, με τη νέα μου ιδιότητα και ρόλο, θα προσπαθήσω να κάνω σε διεθνές επίπεδο.

2021: Το σημείο καμπής στον ελληνικό τουρισμό

Οι ρόλοι των πολιτειακών φορέων στον τουρισμό οφείλουν να είναι διακριτοί και να επικεντρώνεται έκαστος στις δράσεις που τον αφορούν. Σήμερα, πιο πολύ από εχθές, πρέπει να αλλάξουμε το μοντέλο όχι μόνο των επιχειρήσεων, αλλά και όλων των θεσμών

Οι νέες ιδέες και ο αριθμός των νέων προτάσεων για την μετά covid εποχή πολλαπλασιάζονται: οινοτουρισμός, ιαματικός τουρισμός, βιώσιμος τουρισμός κλπ. Αλλά για να εφεύρει ένα νέο τουριστικό μοντέλο, κάθε δημόσια και ιδιωτική δομή πρέπει να επανεξετάσει την οργάνωσή της και να εφεύρει ένα νέο μοντέλο διακυβέρνησης. Η ευρωπαϊκή μας εμπειρία εδώ και 30 χρόνια στην ανάπτυξη τουριστικών προορισμών μας επιτρέπει να σχεδιάσουμε ένα σημερινό μοντέλο διαχείρισης των χώρων και των πόλεων, αντλώντας έμπνευση από τις καλύτερες πρακτικές, που έχουμε ανακαλύψει όλα αυτά τα χρόνια. Πράγματι, όπως στο σκάκι, στο ποδόσφαιρο, στο ράγκμπι... κάθε πιόνι, όπως κάθε παίκτης πρέπει να παίζει το δικό του ρόλο, να πραγματοποιεί συγκεκριμένες δράσεις και κινήσεις, έτσι ώστε το σύνολο να οδηγεί στην επιτυχία και να επιτρέπει να κερδίσουμε το ματς.

Γράφει ο
**Δημήτρης
Τριανταφυλλίδης**
CEO Meliortempus
Development Ltd

επιτρέπει να σχεδιάσουμε ένα σημερινό μοντέλο διαχείρισης των χώρων και των πόλεων, αντλώντας έμπνευση από τις καλύτερες πρακτικές, που έχουμε ανακαλύψει όλα αυτά τα χρόνια. Πράγματι, όπως στο σκάκι, στο ποδόσφαιρο, στο ράγκμπι... κάθε πιόνι, όπως κάθε παίκτης πρέπει να παίζει το δικό του ρόλο, να πραγματοποιεί συγκεκριμένες δράσεις και κινήσεις, έτσι ώστε το σύνολο να οδηγεί στην επιτυχία και να επιτρέπει να κερδίσουμε το ματς.

Ας ξεκινήσουμε με το ρόλο του Υπουργείου Τουρισμού

Δεν είναι η θέση του ή ο ρόλος του να ασχολείται με το εμπόριο ή την προώθηση του προορισμού Ελλάδα ή των άλλων τοπικών προορισμών, να κάνει εμπορικές συμφωνίες με τους ΤΟ και ακόμα πιο απλά να προσπαθεί να φέρει τουρίστες συζητώντας με τα άλλα κράτη, γιατί ο τουρισμός είναι συναισθήματα, ελευθέρια και ανθρώπινες σχέσεις.

Ωστόσο, ο στόχος του είναι στρατηγικός και σαφής. Πρέπει να επικεντρωθεί αποκλειστικά στην οικοδόμηση ενός συνόλου αποτελεσματικών τουριστικών πολιτικών, δουλεύοντας σε τέσσερα θέματα σε συνεργασία με άλλα Υπουργεία:

- απασχόληση/εκπαίδευση των εργαζόμενων του τουρισμού (εργατικό δίκαιο)
- βιώσιμη ανάπτυξη και προστασία του περιβάλλοντος
- ψηφιοποίηση του κλάδου,
- οικονομική και χρηματοδοτική στήριξη των επιχειρήσεων για τη διασφάλιση της ανάπτυξής τους όπως και της ανταγωνιστικότητάς τους

Επίσης και πολύ ελεύθερα πρέπει να αναρωτηθούμε αν χρειάζεται ένα ανεξάρτητο υπουργείο ή έναν υφυπουργό σε ένα υπουργείο αρμόδιο για την οικονομία και την οικονομική ανάπτυξη, συμπεριλαμβανομένου των εξωτερικών υποθέσεων όπως και των συμπολιτών μας που ζουν στο εξωτερικό.

Οι λόγοι αυτής της σκέψης είναι προφανείς και δεν θα τους αναλύσω περαιτέρω. Θα ήθελα απλώς να επισημάνω ότι ο τουρισμός ως βιομηχανία εξαρτάται σε

μεγάλο βαθμό από άλλα υπουργεία και απαιτεί επενδύσεις, τόσο σε υποδομές όσο και σε επενδυτικά προγράμματα. **Σαν παράδειγμα**, θα ήθελα να αναφέρω τη Γαλλία, τον κορυφαίο παγκόσμιο προορισμό (90 εκ. τουριστών το 2019), με ένα υφυπουργό Τουρισμού που εξαρτάται από το Quai d'Orsay (Υπουργείο Εξωτερικών).

Σε συνεργασία με διάφορους οργανισμούς της τουριστικής βιομηχανίας της χώρας (μέλη μιας εθνικής επιτροπής τουρισμού από τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα) μπορεί να πραγματοποιεί εργασίες που θα οδηγούν στην δημιουργία συμβάσεων για κάθε τομέα του τουρισμού, προκειμένου να παρέχει συγκεκριμένες και προσαρμοσμένες απαντήσεις στις ανάγκες του (κάθε) τομέα: εργασιακά, φορολογίες, ΦΠΑ, εκπαίδευση, κλπ.

Αυτή η επιτροπή είναι ένα ιδιαίτερα χρήσιμο και αποτελεσματικό εργαλείο εργα-

σίας που θα μπορούσε να αντιμετωπίσει την ανάγκη διαβούλευσης και να πάρει τις επείγουσες αποφάσεις σε περιόδους όπως η σημερινή υγειονομική κρίση.

Συνεργασίες με τα πανεπιστήμια και την τουριστική εκπαίδευση πιο ειδικότερα για την αναβάθμιση των υπηρεσιών που προσφέρουμε στους επισκέπτες μας.

Ποιος είναι ο ρόλος ενός εθνικού οργανισμού τουρισμού;

Εάν ο οργανισμός αυτός είχε συμβάλει από μόνος του στο παρελθόν στη δημιουργία και επιτυχία του τουρισμού στην Ελλάδα, η αποστολή του σήμερα έχει αλλάξει σημαντικά λόγω της εξέλιξης των καταναλωτών.

Ο λόγος, Απλά περάσαμε από μια στρατηγική με επίκεντρο το προϊόν σε μια στρατηγική με επίκεντρο τον πελάτη. Μπορούμε επίσης να αμφισβητήσουμε την αξία των εθνικών εκστρατειών ως

δράσεων για τη δημιουργία τουριστικών ροών. Καμία εθνική εκστρατεία δεν έχει γεμίσει ποτέ προορισμούς, πόσο μάλλον ξενοδοχεία.

Ο ρόλος του τότε δεν είναι εμπορικός αλλά θεσμικός: να διατηρήσει την εικόνα της Ελλάδας και να διασφαλίσει ότι όταν ένας τουρίστας σκέφτεται διακοπές, η Ελλάδα ως προορισμός να έρχεται φυσικά στο μυαλό του.

Ένα όμως πραγματικό σώμα δράσης, που πρέπει να είναι το ένοπλο σκέλος του υπουργείου για την εφαρμογή της αναπτυξιακής στρατηγικής του brand της χώρας, παρέχοντας στους επαγγελματίες εργαλεία για τη διαχείριση των δραστηριοτήτων τους.

Γιατί όλοι οι επαγγελματίες χρειάζονται data για να διαμορφώσουν την προσφορά τους και να πάρουν τις σωστές αποφάσεις. Τα data είναι ο μεγαλύτερος πλούτος σε όλες τις βιομηχανίες.

Η διαχείριση του εθνικού παρατηρητήριου τουρισμού γίνεται απλά η κύρια αποστολή του με ένα μηνιαίο βαρόμετρο με ποιοτικά και ποσοτικά δεδομένα της αγοράς (Ελλάς) και κάθε πόλης και προορισμού πιο συγκεκριμένα.

Στην συνέχεια και για να μένει κοντά στην πραγματικότητα της αγοράς, μπορεί να δημιουργήσει και να ενθαρρύνει διαφορετικές θεματικές ομάδες think tanks (οινοτουρισμός, θρησκευτικός τουρισμός, τουρισμός και πολιτισμός, αγροτουρισμός κ.λ.π.).

Να προσφέρει εκπαιδευτικά webinars, αλλά και benchmarks με άλλους διεθνείς προορισμούς, όπως και δεδομένα για κάθε άλλη χώρα προέλευσης των επισκεπτών μας.

Καθορίζει τους κύριους στρατηγικούς άξονες και τα προϊόντα που πρέπει να

αναπτυχθούν στην επικράτεια. Στηρίζει (και οικονομικά) τις περιοχές στην αναπτυξιακή τους στρατηγική και να προωθήσει τη δημιουργία επενδυτικών σχεδίων, προκειμένου να τονώσει την προσφορά του ελληνικού τουρισμού και να αυξήσει την ποιότητά της.

Πρέπει να παρέχει στους εθνικούς εταίρους της εργαλεία για την κατανόηση της τουριστικής ζήτησης και να τους προσφέρει ατομικές δράσεις μάρκετινγκ και προώθησης, προκειμένου να ενισχυθεί η διεθνής ανάπτυξή τους.

Τέλος, είναι υπεύθυνος για τις αποστολές (κατατάξεις καταλυμάτων, εγγραφές, labels κ.λπ.) που αποσκοπούν στη διασφάλιση της ποιότητας των υπηρεσιών που προσφέρονται στους επισκέπτες.

Ποιος είναι ο ρόλος των Περιφερειών; Αν ακολουθήσουμε τη λογική της κράτησης ενός ταξιδιού βλέπουμε ότι επιλέγουμε πρώτα τη χώρα και στη συνέχεια τον προορισμό, αν και μερικές φορές γίνεται το αντίθετο.

Πουθενά στον κόσμο δεν υπάρχουν περιφέρειες ως τουριστικά brand, με ακόμα κάποιες εξαιρέσεις που σήμερα οι επαγγελματίες διορθώνουν.

Πράγματι, ποια είναι η αξία του τουριστικού brand «νησιά του Βορείου Αιγαίου ή των Ιονίων»; Οι περισσότεροι από τους grimo επισκέπτες μας δεν γνωρίζουν καν πού βρίσκονται στο χάρτη.

Η περιφέρεια είναι περισσότερο ένας οργανισμός οικονομικής ανάπτυξης και συντονισμού, συμπεριλαμβανομένης της στήριξης της τουριστικής βιομηχανίας στην επικράτειά της. Αποστολή της είναι η προώθηση της οικονομικής, κοινωνικής, υγειονομικής, πολιτιστικής και επιχειρηματικής ανάπτυξης της περιοχής, η

Η ευρωπαϊκή μας εμπειρία εδώ και 30 χρόνια στην ανάπτυξη τουριστικών προορισμών μας επιτρέπει να σχεδιάσουμε ένα σημερινό μοντέλο διαχείρισης των χωρών και των πόλεων, αντλώντας έμπνευση από τις καλύτερες πρακτικές

βελτίωση της στέγασης, η αστική ανανέωση και η υποστήριξη των εκπαιδευτικών πολιτικών, καθώς και η διασφάλιση της διατήρησης της ταυτότητάς της.

Όσον αφορά τον τουρισμό, πρέπει να συμμετάσχει στις εκστρατείες για την προώθηση των τουριστικών προορισμών της επικράτειάς της διεθνώς αλλά και σε εθνικό επίπεδο για μέρη που δεν επωφελούνται από τη διεθνή αύρα, διασφαλίζοντας κάποια ομογένεια βασισμένη σε μια στρατηγική «ομπρέλας».

Καθορίζει τα προϊόντα που πρέπει να αναπτυχθούν στην περιφέρεια, όπως ο περίπατος, το ποδήλατο, scuba diving, κλπ. με βάση τα πλούτη και τις ιδιαιτερότητες της περιφέρειας. Υποστηρίζει τους επαγγελματίες στη δημιουργία επιχειρήσεων σε αυτούς τους τομείς και βοηθά στην προώθησή τους.

Ποιος είναι ο ρόλος της πόλης;

Αυτό είναι το κλειδί για την τουριστική ανάπτυξη των προορισμών της χώρας, τα θεμέλια των DMO. Η βελτίωση της ποιότητας της φιλοξενίας και των υποδομών στοχεύει στην ανάπτυξη με βιώσιμο τρόπο του αριθμού των τουριστών που μπορεί να δεχθεί ανάλογα με τις υποδομές της. Το challenge είναι να βελτιώσουμε την εικόνα, την ανταγωνιστικότητα και την ελκυστικότητα των προορισμών μας. Η εργασία της εικόνας της φιλοξενίας γίνεται έτσι ένα σημαντικό και κεντρικό θέμα για τις τουριστικές πόλεις: η μέτρηση και ο έλεγχος της εικόνας του τόπου πρέπει να τοποθετηθεί πολύ ψηλά στην ιεραρχία των ανησυχιών των τουριστικών φορέων.

Σε ένα πλαίσιο παγκόσμιου ανταγωνισμού, το να είσαι σε θέση να δημιουργήσεις μια καλή εικόνα έχει γίνει μια πρόκληση επιβίωσης για τουριστικούς προορισμούς. Πράγματι, η εικόνα του προορισμού διαδραματίζει καίριο ρόλο στη λήψη αποφάσεων του μελλοντικού ταξιδιώτη. Επηρεάζει την αντίληψη, την προτίμηση και την επιλογή ενός προορι-

σμού. Η επίδρασή της διαρκεί επίσης κατά τη διάρκεια της επίσκεψης (ευχαρίστηση, ικανοποίηση) και μετά την επίσκεψη (από στόμα σε στόμα, σύσταση, πρόθεση επιστροφής).

Ανταγωνίζεται άμεσα με άλλες πόλεις στο έδαφός της αλλά και στη διεθνή σκηνή και μόνο σε συνεννόηση με τους επαγγελματίες που είναι παρόντες στο έδαφός της καθορίζει το brand της σύμφωνα με τις διαφορές και τις αξίες της, στήνει μοντέρνες εκστρατείες επικοινωνίας και προώθησης. Αλλά προωθεί επίσης τα πλούτη της (πολιτιστικά, γαστρονομικά, φυσικά, κ.λπ.) μέσω φυσικής παρουσίας στο έδαφός της με τα γραφεία τουρισμού και πληροφοριών.

Ποιος είναι ο ρόλος των άλλων φορέων και επιχειρήσεων του Τουρισμού;

Οι οργανισμοί και οι κύριοι κλάδοι ασχολούνται με την επίλυση των προβλημάτων των κλάδων τους μέσα από την εθνική επιτροπή τουρισμού: Εμπορικό Επιμελητήριο, Βιομηχανικό Επιμελητήριο, Βιοτεχνικό Επιμελητήριο, Επιμελητήριο Γεωργίας, Ένωση Εργοδοτών, Ένωση Ξενοδόχων, Ένωση Εστιατορίων, καφετεριών και μπαρ είναι αυτοί που βρίσκουμε σε όλη την Ευρώπη. Έχουν μια παρέμβαση από πάνω προς τα κάτω και το αντίστροφο, εμπλουτίζουν την στρατηγική σκέψη του Υπουργείου από τη μία και δίνουν τις κατευθυντήριες γραμμές στη βάση τους, από την άλλη πλευρά.

Σε τοπικό επίπεδο και με συντονισμένο τρόπο, καθορίζουν την τοπική στρατηγική σε επίπεδο τιμών, τις συμβάσεις με τους εταίρους (πχ ΤΟ) και συμμετέχουν στον καθορισμό των στόχων της προώθησης κάθε προορισμού, χωρίς να παρεμβαίνουν άμεσα στην επιλογή των εκστρατειών. Οι ξενοδόχοι και υπεύθυνοι καταλυμάτων, βασιζόμενοι στους τοπικούς στρατηγικούς αξιώνες και στους προσωπικούς τους εμπορικούς στόχους είναι οι μόνοι που «πουλάνε» τις προσφορές των καταλυμάτων τους, η προώθηση του προορισμού γίνεται από την πόλη ή τον προορισμό.

Οι εταιρίες επικοινωνίας, μάρκετινγκ και branding είναι αυτοί που δημιουργούν, προτείνουν και υλοποιούν διαφημιστικές εκστρατείες, σύμφωνα με τους στόχους και τους περιορισμούς που καθορίζονται από δημόσιους φορείς.

Κάθε προορισμός πρέπει να υπάρχει ξεχωριστά, κάτω από την ιδέα της Ελλάδας, με τη δική του θέση, λέγοντας τη δική του ιστορία και εδώ βρίσκεται η επιτυχία του ελληνικού τουρισμού και για αυτό σήμερα πιο πολύ από εχθές πρέπει να αλλάξουμε το μοντέλο όχι μόνο των επιχειρήσεων, αλλά και όλων των θεσμών.

Disrupt or die.

Γράφει ο
ΒΑΣΙΛΗΣ ΝΙΚΟΛΟΥ*

Θησαυρός της γης ο Αττικός αμπελώνας

Η ύπαρξη των αμπελιών στην Αττική χάνεται στα βάθη της αρχαιότητας. Κυρίαρχη ποικιλία το Σαββατιανό, που μπορεί να δώσει πολλούς τύπους κρασιών. Οι σύγχρονοι οινοποιοί της Αττικής, έχουν πλέον την τεχνογνωσία και την εμπειρία να παράξουν κρασιά ποιοτικά

Ο Αττικός αμπελώνας είναι ο πιο κοντινός σε πρωτεύουσα κράτους, περιστατικός αμπελώνας στη Ευρώπη. Η ύπαρξή του χάνεται στην αρχαιότητα, ενώ τα Μεσόγεια της Αττικής, ήταν ανέκαθεν ο αμπελόκηπος της Αθήνας. Ο φυσικός ορεινός όγκος του Υμηττού χωρίζει το λεκανοπέδιο της Αθήνας από το λεκανοπέδιο του αμπελώνα της πρωτεύουσας. Χαρακτηριστική η φράση του Δημήτρη Καμπούρογλου (ιστορικού) ότι ο Υμηττός χωρίζει τον χώρο του πνεύματος από τον χώρο του οινο-πνεύματος. Ο φρέσκος μούστος μεταφέρονταν από τα πατητήρια των Μεσογείων στα μεγάλα δρύινα βαρέλια στις ταβέρνες σε όλες τις γειτονιές της Αθήνας, ενώ οι ζυμώσεις της ρετσίνας γέμιζαν αρώματα τις ταβέρνες και τα καπηλειά. Όλη αυτή η ατμόσφαιρα της παλιάς Αθήνας, με κέντρο τα Πλακιώτικα στενά αποτυπώθηκε σε χιλιάδες τραγούδια αναμνήσεις και εικόνες που οι παλιοί Αθηναίοι αναπολούν. Οι Αθηναίοι είχαν την τύχη να γεύονται την αρωματική ρετσίνα η οποία ήταν φημισμένη σε όλο τον κόσμο. Κυρίαρχη ποικιλία της Αττικής γης των Μεσογείων ήταν και είναι το Σαββατιανό, ενώ ο πρώτος της ξάδερφος ο Ροδίτης έδινε επιπλέον γευστικούς χαρακτήρες στα κρασιά. Η ωρίμανση των κρασιών στα μεγάλα δρύινα βαρέλια πάνω στις λάσπες της ζύμωσης έδινε επιπλέον ποιοτικά χαρακτηριστικά στα κρασιά, ενώ οι έμπειροι γευστιγνώστες της εποχής τα ζητούσαν με το όνομα ΝΑΜΑ.

«Το σαββατιανό δεν είναι μονάχα το πρώτο σταφύλι που ωριμάζει, αλλά κι από τα τελευταία που τελειώνουν. Έτσι όλο το φθινόπωρο θα έχει να τρώγει η φτωχολογιά –κι όταν αργότερα θ' αρχίσει ο τρυγητός, τον καλύτερο και αφθονότερο μούστο θα μας τον δώσει το σαββατιανό. Και μέσα στα φρεσκοπλυμένα βαρέλια θα βογκάει και θα δέρνεται όλο δύναμη και σπιρτάδα το λαϊκό σταφύλι, όσο ο θαυματουργός Διόνυσος να το μετουσιώσει σε

*Σήμερα η ρετσίνα Αττικής
είναι μια σύγχρονη
Αθηναία, ξανθιά και σπιρτό-
ζα, διεκδικώντας επάξια
τη θέση που της αξίζει*

ρετσινάτο κεχριμπάρι, γεμάτο σπίθες, «όλον άρωμα και... πτήσιν και αφρόν», όπως έλεγε ο Παπαδιαμάντης». Το άρθρο το δημοσίευσε ο Βάρναλης στην εφημερίδα Πρώιμ τον Αύγουστο του 41.

Το κρασί της Αθήνας είναι το πιο τραγουδισμένο κρασί της Ελλάδας. Η γαστρονομία της παλιάς εποχής δημιούργησε διαχρονικά την παραδοσιακή Μεσογειακή κουζίνα με το Σαββατιανό κρασί (Ρετσίνα ή όχι) να κυριαρχεί στο καθημερινό τραπέζι της οικογένειας, συνοδεύοντας χαρές και λύπες.

Η χαρισματική ποικιλία Σαββατιανό είναι πολύ καλά προσαρμοσμένη στο terroir της Αττικής γης. Το παραδοσιακό κυπελλοειδές σχήμα (διαμόρφωση) του αμπελώνα, κρατάει χαμηλά το αμπέλι στο έδαφος, έτσι εκμεταλλεύεται τη λιγοστή υγρασία των θερμών καλοκαιριών, απαραίτητη για τη καρποφορία και την δημιουργία μικροκλίματος στον αμπελώνα. Έτσι παρά τις αντίξοες θερμικές συνθήκες των καλοκαιριών, δίνει μεγάλα και ζουμερά σταφύλια, με πολύτιμα συστατικά για το κρασί.

Ο Αττικός Μεσογειακός αμπελώνας έχει ένα μοναδικό terroir όπως ακριβώς και ο αμπελώνας των Κυκλάδων με θερμά και ξηρά καλοκαίρια, ενώ τα δροσερά μελέμια του Αυγούστου λειτουργούν θεραπευτικά και ανακουφιστικά για την ομαλή ωρίμανση των σταφυλιών. Συνεπώς όπως και στις Κυκλάδες έτσι και στον Μεσογειακό αμπελώνα ευνοούνται οι λευκές ποικιλίες Ασύρτικο, Αθήρι, Αηδάνι αλλά και οι ερυθρές όπως Μανδηλαριά, δίνοντας κρασιά με αρωματική πολυπλοκότητα μεγάλη συμπύκνωση-και σώμα.

Οι σύγχρονοι οινοποιοί της Αττικής, έχουν πλέον την τεχνογνωσία και την εμπειρία να εκμεταλλευτούν με τον καλύτερο τρόπο τον Θησαυρό της γης τους και να παράξουν κρασιά ποιοτικά. Η ποικιλία Σαββατιανό μπορεί να δώσει πολλούς τύπους κρασιών όπως αφρώδη κρασιά παλαίωσης, ήσυχα αρωματικά φρέσκα κρασιά, ήσυχα κρασιά παλαίωσης σε δρύινα βαρέλια ή στις λεπτές λάσπες, φυσικά, έως γλυκά κρασιά. Ανάλογα με το στάδιο ωρίμανσης των σταφυλιών ο οινοποιός επιλέγει την ημερομηνία του τρύγου για να παράγει τον τύπο κρασιού που επιθυμεί.

Σήμερα η ρετσίνα Αττικής είναι μια σύγχρονη Αθηναία, ξανθιά και σπιρτόζα, διεκδικώντας επάξια τη θέση που της αξίζει, ενώ φέρνει μαζί της μια οινική κληρονομιά 3000 χρόνων!

* Ο Βασίλης Νικολού είναι Οινοποιός - Καθηγητής Εφαρμογών στο Τμήμα Οινολογίας και Τεχνολογίας Ποτών του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής

Η προσπάθεια ανάδειξης της γαστρονομικής εμπειρίας

Τουρίστες, Ταξιδιώτες, Επισκέπτες. Όλοι αναζητούν την εμπειρία. Ορισμένοι επιθυμούν την αυθεντική εμπειρία.

Πόσο έτοιμες όμως είναι οι επιχειρήσεις μας να ανταπεξέλθουν σ' αυτή τη ζήτηση; Αλλά το κυριότερο είναι το ποιους πελάτες θέλουμε και για πόσο τους θέλουμε. Όλες οι τουριστικές περιοχές αναζητούν ιδέες επιμήκυνσης

Γράφει ο

Γιώργος Παλησίδης

Σύμβουλος
Επιχειρήσεων Εστίασης
& Τροφίμων

της τουριστικής περιόδου και «χοντρών» πορτοφολιών.

Τα προϊόντα του γαστρονομικού τουρισμού είναι τα εργαλεία που μπορούν να βοηθήσουν τον προορισμό να αναδειχθεί και εκτός υψηλής τουριστικής περιόδου. Τι είναι αυτό όμως που χαρακτηρίζει έναν προορισμό γαστρονομικό; Η απάντηση είναι απλή, οι άνθρωποι, οι ντόπιοι της περιοχής. Κάθε περιοχή χαρακτηρίζεται από μια ιδιοσυγκρασία, από μια ταυτότητα. Όταν λοιπόν αυτή η ταυτότητα είναι original, είναι αυθεντική βασισμένη σε αξίες που διέπουν την ευαισθητοποιημένη κοινωνία τότε έχουμε ένα σύνολο υπηρεσιών υψηλών προδιαγραφών.

Είναι σημαντικό να υπάρχει μια υψηλή επιπέδου παροχή υπηρεσιών σ' όλους τους άξονες του τουριστικού πακέτου (μεταφορές, φιλοξενία, σίτιση, ψυχαγωγία). Το πλήθος, ο όγκος τουριστών δημιουργεί άγχος και δυσλειτουργίες. Ο γαστρονομικός προορισμός επιθυμεί εκπαιδευμένους και κατασταλαγμένους πελάτες. Ο ποιοτικός τουρισμός έχει βάσεις στη γαστρονομία και ειδικά τη γαστρονομία του τόπου και της χώρας που επισκέπτεται.

Ευτυχώς η Ελλάδα έχει πλημυρίσει με παραγωγούς που τυποποίησαν τα καλούδια τους και ορισμένοι έχουν δημιουργήσει συνέργειες μαζί με άλλους παραγωγούς. Αποτέλεσμα αυτής της προσπάθειας είναι να εντοπίζουμε μπακάλικα με ελληνικά προϊόντα, εστιατόρια

Οι περιηγήσεις εξοικείωσης είναι μια άριστη μέθοδος για εμβάθυνση του τρόπου αντιμετώπισης και διαχείρισης των πελατών του γαστρονομικού προορισμού

που κάνουν αναφορά στον παραγωγό ή στην περιοχή της πρώτης ύλης, επισκέψιμες φάρμες, chefs που παρουσιάζουν γαστρονομικές εμπειρίες (πχ Αριστοτελικό Μενού), ξενοδοχεία με γωνιές τοπικών προϊόντων και ομάδες που οργανώνουν gastro και enotous.

Οι γαστρονομικοί προορισμοί στην Ελλάδα είναι σε καλό επίπεδο, αρκεί να αυξηθούν οι υποστηρικτές, να δημιουργη-

γηθούν επαγγελματίες και να επιμορφωθούν οι υπάρχοντες επαγγελματίες μαζί με τα παιδιά τους που πιθανόν θα ακολουθήσουν την οικογενειακή επιχείρηση. Οι περιηγήσεις εξοικείωσης είναι μια άριστη μέθοδος για εμβάθυνση του τρόπου αντιμετώπισης και διαχείρισης των πελατών του γαστρονομικού προορισμού. Σ' αυτές τις περιηγήσεις είναι σημαντικό να συμμετέχουν επαγγελματίες της κάθε περιοχής και να οργανώ-

νονται σε συνεργασία με άλλους φορείς επαγγελματιών είτε στην Ελλάδα είτε στο εξωτερικό. Μαζί με την βιωματική εκπαίδευση θα συμπληρώσω ότι η στοχευμένη προβολή μέσω videos και φωτογραφίας των προϊόντων και των υπηρεσιών των επιχειρήσεων του γαστροτουρισμού και οινοτουρισμού, μεμονωμένες αλλά και συνολικές για τον προορισμό θα αναδείξουν διαχρονικά τον προορισμό.

Αναβίωση του Δελφικού Ιδεώδους

Είχα την ευκαιρία με τη διττή μου ιδιότητα ως δημοσιογράφος, αλλά και ως πρέσβειρα της Οικουμενικής Δελφικής Ένωσης, να υποδεχτώ μαζί με τον πρόεδρο της Οικουμενικής

Δελφικής Ένωσης, κ. Παναγιώτη Καλτσή, τον ηθοποιό, σκηνοθέτη, ακαδημαϊκό και μέντορά μου κ. Πάρι Κατσιβέλο, καθώς και την εξαίσιη συνάδελφο, δημοσιογράφο της ΕΡΤ και θεατρολόγο, κ. Βίκυ Τσιανίκα, τους εθελοντές πολιτισμού από αρκετές χώρες του κόσμου.

Γράφει η
Lena Kyropoulos
Journalist & Poet

Συγκεκριμένα, διεθνείς προσωπικότητες, επιστήμονες, καλλιτέχνες, επιχειρηματίες, ακτιβιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προσήλθαν στους Δελφούς για να τιμήσουν την ιδέα της ειρήνης, της φιλίας των λαών και της σύμπραξης. Συνειδητοποίησα ότι περισσότερο από ποτέ είναι επιτακτική η ανάγκη πλέον, του συνεργείν και της συμπόρευσης. Μέσα σε αυτές τις ημέρες του συνεδρίου για την αναβίωση του Δελφικού Ιδεώδους καταστάλαξε μέσα μου το σχήμα του οράματος. Επικοινωνητές του όλοι οι πρεσβευτές του πανανθρώπινου πολιτισμού, ανεξαρτήτως φυλής, γλώσσας, χρώματος και θρησκευτικού προσανατολισμού. Ο στόχος ένας και εκφράζει την κοινωνική συλλογικότητα. Είμαστε τμήμα του οικοσυστήματος και οφείλουμε να οικοδομήσουμε τις αξίες που το προστατεύουν πολυεπίπεδα. Απέναντί μας ευήκοα ότα της κρατικής μηχανής με εμπιστοσύνη και διαφάνεια.

Τα Δελφικά Πύθια, οι Δελφικοί Αγώνες σηματοδοτούν την επιστροφή στην αφετηρία της άνωθεν επικοινωνίας. Το άλλαλον ύδωρ των Δελφών μεταστοιχειώνεται σε εύλαον ύδωρ του έμψυχου κεφαλαίου του. Θεωρώ πολύ ευλογημένο τον εαυτό μου να διδαχτώ το πώς αγαπούν, βλέπουν και προσδωκούν οι «ξένοι» τη χώρα μας. Νιώθω ευγνωμοσύνη γιατί τόσο ο κ. Πάνος Καλτσής,

Διεθνείς προσωπικότητες, επιστήμονες, καλλιτέχνες, επιχειρηματίες, ακτιβιστές των ανθρωπίνων δικαιωμάτων προσήλθαν στους Δελφούς για να τιμήσουν την ιδέα της ειρήνης, της φιλίας των λαών. Για τα θέματα αυτά συνομιλήσαμε με τον Δήμαρχο Δελφών κύριο Παναγιώτη Ταγκαλή και τον πρόεδρο της Οικουμενικής Δελφικής Ένωσης κύριο Πάνο Καλτσή

όσο και ο Δήμαρχος, Παναγιώτης Ταγκαλής, αλλά και η Αντιπεριφερειάρχης Πολιτισμού, κ. Μαίρη Βιδάλη, αντιλαμβάνονται ότι είναι ώριμες πλέον οι συνθήκες για δράσεις με ξεκάθαρη στοχοθεσία και τεχνοκρατική συλλογιστική για υλοποιήσιμες ιδέες.

Θέλω να συμπληρώσω επίσης, ακριβώς επειδή η κ. Μαίρη Βιδάλη είναι άνθρωπος του πολιτισμού, έχει άλλο αισθητήριο σύγχρονης οπτικής ως προς την εξωστρέφεια της Πολιτιστικής Διπλωματίας!

Για τις σημαντικές εκδηλώσεις στους Δελφούς συνομιλήσαμε με τον Δήμαρχο της πόλης κύριο Παναγιώτη Ταγκαλή.

- Αξιότιμε κ. Ταγκαλή, κατά πρώτον σας ευχαριστούμε θερμά για τη φιλόξενη υποδοχή, αλλά και τη συζήτηση που ακολούθησε! Θα ήθελα να

σας θέσω κάποιες ερωτήσεις, για το αφιέρωμά μας. Τι αισθήματα είχατε όταν είδατε την επιτροπή αξιολογών ανθρώπων στο γραφείο σας;

Δεν τυγχάνει συχνά να έχεις την ευκαιρία, είτε ως φυσικό πρόσωπο, είτε ως Δήμαρχος να συναντήσεις τόσες σημαντικές προσωπικότητες, ο καθένας στην ειδικότητά του, απ' όλο τον κόσμο με κοινό όραμα για τον δικό σου τόπο σου. Αισθάνεσαι ότι μένεις σε έναν ευλογημένο τόπο για τον οποίο αξίζουν πολλά περισσότερα. Αισθάνεσαι την αξία της έκφρασης «ο ομφαλός της γης»! Αισθάνεσαι ότι πρέπει να δώσεις ακόμα περισσότερα. Είναι και δική μου η χαρά και η τιμή που παρευρέθηκα σε κοινό τραπέζι και αντάλλαξα απόψεις με όλους αυτούς τους ανθρώπους, αλλά ταυτόχρονα μοιραζόμαστε κοινά όνειρα.

- Η πολιτιστική εξωστρέφεια γιατί

Ο Παναγιώτης Ταγκαλής

είναι τόσο σημαντική για τους Δελφούς, ιδιαίτερα κατά τη συγκεκριμένη χρονική συγκυρία;

Οι Δελφοί χαρακτηρίζονται κυρίως από τη μεγάλη τους ιστορική και πολιτιστική κληρονομιά. Ωστόσο, αυτό το προνόμιο, εκτός από εθνική υπερηφάνεια δημιουργεί και την ηθική μας υποχρέωση διαφύλαξης και προβολής της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ο πολιτισμός μας προσδίδει στο Δήμο μας διεθνές κύρος, ενώ η προστασία του αποτελεί όχι μόνο χρέος, αλλά και όφελος, καθώς έχει ανεκτίμητη οικονομική αξία, αποτελεί πηγή πλούτου και μπορεί να εξελιχτεί σε μοχλό ανάπτυξης για τις τοπικές κοινωνίες αλλά και τις υπόλοιπες υπέροχες γωνιές μας. Η πολιτιστική εξωστρέφεια είναι αυτή που μπορεί να προσελκύσει ανθρώπους απ' όλο τον κόσμο και διαμέσου ενός ολοκληρωμένου σχεδίου Τουριστικής προ-

βολής να αποτελέσει την ατμομηχανή για την Τοπική Οικονομία.

- Ως Δήμαρχος Δελφών, πώς φαντάζεστε τη συμπόρευση μαζί τους; Θα γίνουν κάποιες ημερίδες ενημέρωσης, ώστε να ακολουθήσουν work-shop με παιδιά; living-labs με ενήλικες; Πώς θα κινητοποιηθεί η τοπική κοινωνία, ώστε να συμβάλει στο όλο εγχείρημα;

Είναι εύκολο να προχωρήσεις σε ημερίδες και ενημέρωση. Για να φτάσουμε, όμως, να μιλάμε για εγχείρημα, θα πρέπει πρώτα να υπάρξει συγκεκριμένος σχεδιασμός, οργάνωση, ανάλυση των πλεονεκτημάτων αλλά και των κινδύνων και μορφοποίηση του project. Χωρίς τα παραπάνω, δεν θα ήταν δόκιμο να προχωρήσουμε σε ενημέρωση. Θέλει σοβαρότητα στις κινήσεις, αν θέλουμε να μας αντιμετωπίσουν με τον ίδιο τρόπο.

- Γιατί η τέχνη είναι τόσο σημαντική, ιδιαίτερα μετά την πανδημία;

Η τέχνη είναι είναι η έκφραση του συναισθηματικού μας κόσμου, είναι επικοινωνία, μια επικοινωνία χωρίς όρια και απαγορεύσεις, χωρίς λογική και επιχειρήματα. Η τέχνη είναι δίαυλος μεταφοράς συναισθημάτων, είναι έκφραση του ονειρικού μας κόσμου. Η τέχνη σε ταξιδεύει, η τέχνη ενώνει και ψυχαγωγεί. Η σημασία της είναι ακόμη μεγαλύτερη αυτή την περίοδο, ακριβώς γιατί όλοι μας στερηθήκαμε όλα τα παραπάνω, στερηθήκαμε την επικοινωνία, την έκφραση, το «ταξίδι»!

- Τι σημαίνουν οι Δελφοί για εσάς;

Είμαστε ο τόπος με τον περίφημο Αρχαιολογικό χώρο των Δελφών, χαρακτηρι-

Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς». Με το εντυπωσιακό Δελφικό Τοπίο όπου δεσπόζει ο ασημοπράσινος υπεραιωνόβιος Ελαιώνας της πρωτεύουσας Άμφισσας. Με τον σύγχρονο θαλάσσιο κόμβο της Ιτέας και την αρχοντική ναυτοπολιτεία του Γαλαξειδίου. Με τα οροπέδια της Δεσφίνας, τον βασιλιά της φύσης Παρνασσό την ιστορική Γραβιά και τους Καλλιείς της αρχέγονης ορεινής ενδοχώρας. Όποια κι αν είναι η σκέψη σας, αξίζει να ανακαλύψετε την πραγματική Καρδιά της Ελλάδας. Εδώ, στη γη των Δελφών, στο Κέντρο του Κόσμου.

Τόπος ιστορικός, που οφείλει το όνομά του στον παγκοσμίου φήμης αρχαίο ιερό χώρο των Δελφών, ένα από τα πιο αγαπημένα σημεία αξέχαστων εμπειριών για τους επισκέπτες της Ελλάδας.

Τόπος φυσιολατρίας και απολαυστικής εμπειρίας, σε ένα μαγευτικό σκηνικό όπου η μεσογειακή φύση συναντά θάλασσες, πεδιάδες, οροπέδια, ορειβατικά μονοπάτια, αλπικά τοπία και υπέροχες χιονισμένες βουνοκορφές.

Τόπος παράδοσης και δημιουργίας που χάνεται βαθιά στην ελληνική ιστορία. Στις ελληνικές ρίζες που έκαναν την Ελλάδα παράδειγμα δημοκρατίας αλλά και μεγάλη παγκόσμια ναυτική δύναμη.

Τόπος απόλαυσης των δώρων της μεσογειακής αγροτικής και κτηνοτροφικής παραγωγής. Η ελιά, το λάδι, το τυρί, τα κρέατα, το γιαούρτι, τα παξιμάδια, το μέλι, τα μυρωδικά & τα χόρτα, τα ψάρια, τα φρούτα και το τσάι, φτιάχνουν από μόνα τους την ιδιαίτερη μεσογειακή μας διατροφική πυραμίδα, συνεχίζοντας αιώνες τώρα το καλύτερο παράδειγμα υγιεινής διατροφής στον κόσμο.

Τόπος δράσης και άσκησης, στα ομορφότερα μονοπάτια της Ελλάδας, στις χιονοσκεπαστες κορφές, σε πανάρχαιους εθνικούς δρυμούς, σε εντυπωσιακές ορθοπλαγιές βράχων, σε καθαρές και παιχνιδιάρες

θάλασσες, σε φυσικά οροπέδια και χωμάτινες διαδρομές.

Ένας τόπος πραγματικής ελληνικής φιλοξενίας που σας καλεί να τον ανακαλύψετε κι είναι έτοιμος να σας αγκαλιάσει...

Παρακάτω ακολουθεί η συνέντευξη με τον πρόεδρο της Οικουμενικής Ένωσης Δελφών Πάνο Καλτσή:

- Πώς αισθανθήκατε όταν είδατε την πρωτοβουλία τόσων αξιόλογων απόμων να συμβάλουν στην αναβίωση του Δελφικού Ιδεώδους;

Κ. Kyrgopoulos η ευλογία - δώρο των Δελφών - είναι η Προσωπικότητα που θα συναντήσεις αύριο, η ομαδική όμως συνάντηση τόσων διακεκριμένων ανθρώπων και μάλιστα εθελοντών του Δελφικού Ιδεώδους, επιβεβαιώνει τον Όμηρο: Δελφοί όπου όλα τα ένδοξα Γένη των Ανθρώπων θα συναντώνται για πάντα.

- Οι Δελφοί μπορούν να λειτουργήσουν ως τοπόσημο για την Πολιτιστική Διπλωματία με έναν πιο ενεργό διαδραστικό ρόλο;

Είναι η αποστολή των Δελφών, Ομφαλός της Γης, το Μαντείο, η αρμονία αναλογικής συνύπαρξης Απόλλωνα και Διόνυσου, τα Πύθια ότι υψηλότερο έχει να προσφέρει η Ελλάδα στην Ανθρωπότητα, η Αμφικτιονία για την Ειρηνική επίλυση των διαφορών μεταξύ των Λαών και τέλος εδώ εναπόθεσαν οι 7 Σοφοί της Αρχαιότητος το ΔΕΛΦΙΚΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΜΑΤΑ, ωφέληματα Ανθρώποις ες βίον κατά τον Πausanias όλα λοιπόν αυτά, είναι τα δώρα, ρόδα των Δελφών και της Ελλάδος στους Λαούς κατά τον Σικελιανό, δεν είναι λοιπόν πόνο πολιτιστική Διπλωματία, και εξωστρέφεια, αλλά είναι η ιερή αποστολή των Δελφών.

- Ως Πρόεδρος της Οικουμενικής Δελφικής Ένωσης, αλλά και από την πολυετή εμπειρία σας ως Δήμαρχος Δελφών πώς φαντάζεστε τη συμπόρευση μαζί τους; α) θα γίνουν κάποιες ημερίδες ενημέρωσης, ώστε να ακολουθήσουν work-shop με παιδιά; living-labs με ενήλικες; Πώς θα κινητοποιηθεί η τοπική κοινωνία, ώστε να συμβάλει στο όλο εγχείρημα;

Κάτι πολύ περισσότερο, η ΟΔΕ έχει οργανώσει:

- α) Διεθνές σεμινάριο εκπαιδευτικών Εκπαιδευόντας για την Ειρήνη, Περιβάλλον και την Ανάπτυξη.
- β) Διεθνές Campus Νέων Ειρήνης και Φιλίας
- γ) work-shop Τεχνών για Νέους

- Γιατί η τέχνη είναι τόσο σημαντική, ιδιαίτερα μετά την πανδημία;

Γιατί η Τέχνη κ. Kyrgopoulos, είναι η διαφορά του ζην, από το Ευ Ζην.

- Τι σημαίνουν οι Δελφοί για εσάς;

«Δελφοί, το πλέγμα των ναών, η συντυχία της φύσης εδώ ανταμώνονται της γης, σε μία οι τρανές αισθήσεις...»

Άγγελος Σικελιανός

«Έχει απομείνει στο άδυτο του Απόλλωνα ένα μυστήριο που μας υπερβαίνει»

Γιώργος Σεφέρης

Οι Δελφοί όρισαν την Ιερή Γεωγραφία των Ναών του Κόσμου και διαχρονική αποστολή τους είναι να καλλιεργούν και να προσφέρουν τις αξίες της Ειρήνης του Πολιτισμού και του Περιβάλλοντος στους Λαούς της Γης, για να επιβιώσει η ζωή στον προνομιούχο πλανήτη μας.

Παραδοσιακή τοξοβολία και πειραματική αρχαιολογία

Η Ελλάδα είναι η χώρα που μπορεί να αναπτύξει άπειρες μορφές εναλλακτικού τουρισμού και πολιτισμού. Μέχρι το πρόσφατο παρελθόν οι περισσότερες δράσεις δεν αποτελούσαν κυρίως αρχο τουριστικό στοιχείο, γιατί

Γράφει ο
**Θοδωρής
Σδρούλιας**

τον πρώτο λόγο είχε ο μαζικός τουρισμός. Σήμερα τα δεδομένα είναι διαφορετικά, καθώς επίσης και οι ψυχολογικές ανάγκες επι-

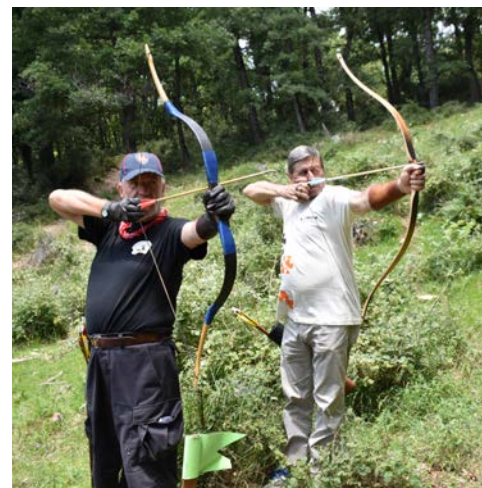
τάσσουν μια άλλη μορφή προσέγγισης σε πολλαπλές δράσεις. **Η ηλεκτρονική εφημερίδα** «itn Ελληνικός Τουρισμός» σήμερα μας δίνει την δυνατότητα να προσεγγίσουμε όλες αυτές τις μορφές τουρισμού.

Η παραδοσιακή τοξοβολία και η πειραματική αρχαιολογία είναι για τους περισσότερους Έλληνες άγνωστες λέξεις, αλλά για τους περισσότερους Ευρωπαίους φυσιολογική προσέγγιση σ' αυτές τις δράσεις.

Η πειραματική αρχαιολογία κινεί ένα οικονομικό σύστημα χιλιάδων ανθρώπων και χιλιάδων ευρώ. Η προσέγγιση στο παρελθόν δίνει την δυνατότητα σε κατασκευαστές σε λάτρεις των αθλημάτων του παρελθόντος σε οπλισμό όπως τόξα, πανοπλίες, ρούχα της αρχαϊκής και μεσαιωνικής περιόδου, να προσεγγίσουν τις ιστορικές πραγματικότητες μέσα από δεδομένα που τους επιτρέπουν να γνωρίσουν τη ζωή του χτες. Όλο αυτό είναι θετικό, για όλη την τουριστική αλυσίδα. Η Παραδοσιακή τοξοβολία έχει μια απίστευτη γοητεία και συγκινεί μικρούς και μεγάλους, είναι μια εν γένει δράση που κινεί εν δυνάμει μελλοντικούς πελάτες του πολιτισμού και τουρισμού.

Μπορεί να εφαρμοστεί σ' ανοικτούς χώρους ελευθέρη ή οργανωμένα. Είναι απλή στη χρήση της και είναι εξαιρετική μορφή άσκησης. Σε συνδυασμό και με τα άλλα αντικείμενα της αρχαίας εποχής αποτελούν από μόνα του πόλο έλξης για πολλή κόσμο.

Διαπιστώνουμε ότι, ιδιαίτερα την τοξοβολία την εντάσσουν σε δράσεις όπως

Για τους περισσότερους Έλληνες είναι άγνωστες λέξεις, αλλά πρόκειται για δύο μορφές τουρισμού διαδεδομένες στην Ευρώπη που επιτρέπουν τη διασύνδεση με το χτες

κανό καγιάκ και τοξοβολία, υπασία και τοξοβολία, περπάτημα και τοξοβολία.

Η ιστορία της ξεκινάει από την πρώτη επαφή του ανθρώπου με την φύση, χρησιμοποιείται για λόγους επιβίωσης, κυνήγι κάτ. αρχήν, στη συνέχεια για πολεμικούς σκοπούς, αργότερα για αθλητικές δράσεις και σήμερα αποτελεί και πολιτιστικό προϊόν άλλα και τουριστική προσέγγιση

Εν κατακλείδι, αυτό που διαπιστώνουμε δεν είναι η τοξοβολία, η ποδηλασία, η τρέξιμο, είναι το γεγονός ότι η χώρα μας λόγω κλίματος φύσης και μορφολο-

γίας έχει τεράστιες δυνατότητες εναλλακτικού τουρισμού υψηλών προδιαγραφών.

Τολμώ και το λέω, ότι η προσπάθειά που κάνουμε με τον Γιωργο Καραχρηστο είναι να γνωρίσουμε σε όλο τον κόσμο τις άπειρες δυνατότητες που έχει η χώρα μας να καταστεί σημαντικό ευρωπαϊκό σημείο αναφοράς του εναλλακτικού τουρισμού, κάτι που δεν το έχουν οι περισσότερες χώρες, είναι μονομερείς δηλ. έχουν δράσεις χειμερινές, η Ελλάδα έχει δράσεις 12 μήνες το χρόνο, αλλά τι λείπει, η μαγική λέξη ΟΡΓΑΝΩΣΗ.

Επιτέλους ας το πράξουμε καιρός είναι. Δεν θα ήθελα να αναφερθώ στο τι κάνουν οι πολιτικοί μας, αλλά αυτό που λέω είναι τι μπορούμε να κάνουμε εμείς για τη χώρα μας τα παιδιά μας και το μέλλον αυτού του τόπου.

Δεδομένου ότι αναπτύσσουμε πολλαπλές δράσεις εναλλακτικού τουρισμού και πολιτισμού, αν θέλετε να γνωρίσετε μυστικά μας μπορείτε να επικοινωνήσετε με **email: tsdro@tee.gr**.

Στο επόμενο δεκαπενθήμερο μια ακόμη δυνατή πρόταση για εναλλακτικές μορφές τουρισμού και πολιτισμού.

Προσπάθεια ανάκαμψης κάνει η ελληνική ακτοπλοία μετά το άνοιγμα του Τουρισμού, παρά τα περιοριστικά μέτρα. Μπορεί τα επιβατηγά πλοία να αναχωρούν από τα λιμάνια στο 85% της χωρητικότητάς τους, έχοντας συγχρόνως τα αυστηρά μέτρα με την επίδειξη αρνητικού μοριακού (PCR) ή rapid test από τους επιβάτες, ωστόσο η ζήτηση είναι τόσο μεγάλη που γίνονται προσθήκες δρομολογίων σε πολλά μέρη της χώρας.

Η βασικότερη ακτοπλοϊκή συμφωνία ήταν αυτή μεταξύ Ελλάδας- Κύπρου για νέα προσπάθεια θαλάσσιας σύνδεσης των δύο χωρών μέσα από τα λιμάνια Πειραιά και Λεμεσού, μετά τον άγονο διαγωνισμό στις αρχές του έτους.

Στόχος των δύο πλευρών είναι η νέα διαδικασία να προκηρυχθεί εντός του έτους - με ορίζοντα το φθινόπωρο - και προς αυτήν την κατεύθυνση τροποποιούνται ορισμένοι όροι, προκειμένου να συμμετάσχουν αυτήν τη φορά οι ενδιαφερόμενες εταιρείες, από τις οποίες θα προκύψει ένας ανάδοχος.

Το συγκεκριμένο δρομολόγιο - με διάρκεια άνω των 20 ωρών - είναι μια σύνδεση μεταξύ των δύο χωρών που ξεκίνησε στη δεκαετία του 1960 και διακόπηκε το 2000.

Πρόκειται για ένα project με τουριστική, αλλά και εθνική διάσταση, όπου ενισχύεται με αυτό τον τρόπο το τουριστικό ρεύμα αμφίδρομα, ειδικά αν προστεθούν και ενδιάμεσοι σταθμοί.

Όσον αφορά άλλες ακτοπλοϊκές προσηκές, ήδη νέα δρομολόγια δημιουργήθηκαν προς Σίκινο και Κίμωλο, νησιά τα οποία θα προσεγγίζονται από εδώ και στο

Νέα δρομολόγια στην ακτοπλοία

Προσπάθεια εκ νέου για τη θαλάσσια σύνδεση Ελλάδας - Κύπρου

• Πρόσθετες γραμμές για Σίκινο και Κίμωλο • «Πράσινο φως» σε 49 νέες επιδοτούμενες άγονες γραμμές για το 2022

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
**Για πρώτη φορά
ύστερα από 15 χρόνια,
ο λιμένας Θεσσαλονί-
κης γίνεται φέτος
λιμάνι έναρξης και τερ-
ματισμού κρουαζιέρας**

● ● ● ● ● ● ● ● ● ●
εξής από τα SIFNOS JET και SUPERJET, με σύνδεση μία φορά την εβδομάδα από και προς τον Πειραιά.

Στο δρομολόγιο τους από τον Πειραιά, τα δύο ταχύπλοα της SEAJETS θα προσεγγίζουν εναλλάξ κάθε Πέμπτη την Σίκινο, ενώ την Κίμωλο κάθε Τετάρτη.

Αντίστροφα, στο δρομολόγιο τους προς τον Πειραιά θα προσεγγίζουν, την Σίκινο κάθε Σάββατο και την Κίμωλο κάθε Παρασκευή.

Επιπλέον, έχει ήδη δοθεί το πράσινο φως σε 49 νέες επιδοτούμενες άγονες γραμμές για το 2022. Έτσι, μαζί με τις 28 υφιστάμενες πολυτελείς συμβάσεις, η νησιωτική χώρα θα εξυπηρετείται το 2022 με 75 άγονες γραμμές, συνολικού κόστους 138 εκατ. ευρώ.

Πρώτη φορά χρηματοδότηση

Για πρώτη φορά, η γραμμή ΚΥΜΗ - ΜΕ-ΣΤΑ Χίου - ΣΙΓΡΙ Λέσβου χρηματοδοτείται με 2.322.000 ευρώ και με δύο δρομολόγια την εβδομάδα καθόλη την διάρκεια του χρόνου, η οποία ενώνει 3 ολοκαίνουργιες λιμενικές εγκαταστάσεις του Κεντρικού & Βορείου Αιγαίου.

Οι 49 ακτοπλοϊκές γραμμές, που χρηματοδοτούνται ως άγονες, θα προκηρυχτούν

εντός Ιουλίου του 2021, προκειμένου να λειτουργήσουν από 1/11/2021.

Όσον αφορά τα πολυτελή ακτοπλοϊκά δρομολόγια, μια νέα στάση πρόσθεσε στη «σκαλέτα» του το κρουαζιερόπλοιο Celestyal Olympia, το οποίο πλέον προσεγγίζει το λιμάνι της Θεσσαλονίκης.

Για πρώτη φορά ύστερα από 15 χρόνια, ο λιμένας Θεσσαλονίκης γίνεται φέτος λιμάνι έναρξης και τερματισμού κρουαζιέρας, ενώ το «Celestyal Olympia» και το «Celestyal Crystal» της «Celestyal Cruises» θα «δέσουν» συνολικά φέτος 14 φορές.

Το νέο αυτό δρομολόγιο επτά διανυκτερεύσεων, το οποίο έχει την ονομασία «Μυθικό Αρχιπέλαγος», σε εβδομαδιαία βάση τα λιμάνια έως και τις 30 Αυγούστου 2021, θα ξεκινά κάθε Δευτέρα από το Λαύριο και κάθε Τρίτη από τη Θεσσαλονίκη, ενώ θα προσεγγίζει τη Μύκονο, τη Σαντορίνη, τη Ρόδο, τη Λεμεσό της Κύπρου και τον Άγιο Νικόλαο Κρήτης.

Χάθηκαν 62 εκατ. θέσεις εργασίας το 2020

Σχεδόν ενάμιση χρόνο μετά το ξέσπασμα της πανδημίας covid-19 η οικονομία στον τομέα του τουρισμού μετράει ακόμα απώλειες. Σύμφωνα με τις έρευνες του WTTC (world travel & tourism council) και του Oxford Economics, στην τουριστική αγορά για το έτος 2020 οι οικονομικές απώλειες έφτασαν τα 4.7 τρις δολάρια.

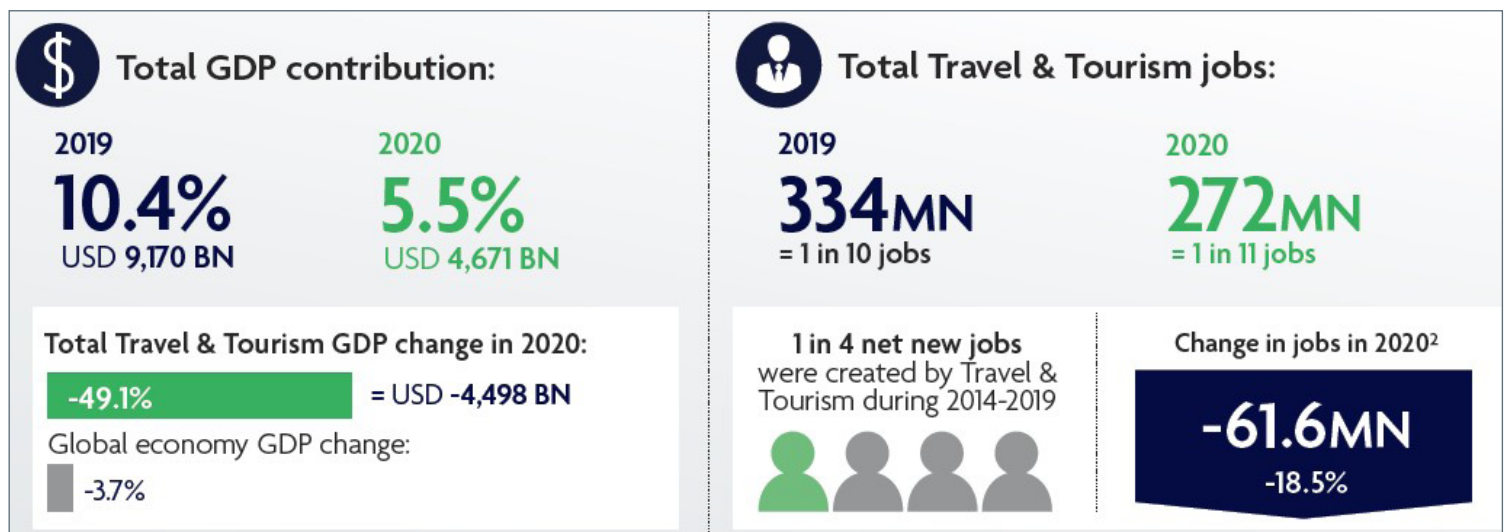
Η συνεισφορά του τουρισμού στο διεθνές ΑΕΠ έφτασε στο 5.5% το 2020, σε σχέση με το 2019 που βρισκόταν στο 10.4% λόγω του περιορισμού της μεταφοράς και της κυκλοφορίας. Επιπλέον τα έσοδα του εσωτερικού τουρισμού μειώθηκαν κατά 45%, ενώ τα έσοδα από την διεθνή τουριστική δραστηριότητα μειώθηκαν κατά 69,4%.

Η έρευνα που διεξήχθη σε 185 χώρες και σε 25 γεωγραφικές και οικονομικές περιοχές, κατέγραψε τις οικονομικές και εργασιακές επιπτώσεις στον τομέα του τουρισμού. Στόχος είναι με έμπρακτα στοιχεία να τονιστεί η μεγάλη δυναμική του τουριστικού κλάδου σε οικονομικό-κοινωνικό επίπεδο ώστε οι αποφάσεις που αφορούν το μέλλον του τουρισμού να έχουν ως στόχο την ανάδειξη και την ενίσχυση του κλάδου.

Το 2020 χάθηκαν 62 εκ. θέσεις εργασίας (με ποσοστό 18.5%) στον κλάδο του τουρισμού. Ειδικότερα από 334 εκατομμύρια θέσεις εργασίας το 2020 έπεσαν στις 272 εκατομμύρια θέσεις εργασίας. Το γεγονός αυτό έχει προκαλέσει μεγάλη ανησυχία στους επαγγελματίες και εργαζόμενους του τουρισμού. Οι προσωρινές λύσεις των κυβερνητικών προγραμμάτων δεν μπορούν να καθησυχάσουν το εργατικό δυναμικό, το οποίο βιώνει τεράστια επαγγελματική αβεβαιότητα. Αν δεν ληφθούν τα κατάλληλα μέτρα και δεν οργανωθούν στρατηγικές και πολιτικές διαχείρισης υπάρχει μεγάλη πιθανότητα να χαθούν ακόμη περισσότερες θέσεις εργασίας και μάλιστα σε μόνιμη βάση.

Ο τουρισμός αποτελεί μεγάλη οικονομική δύναμη. Πριν από την επέλαση του κορονοϊού, ένα στα τέσσερα νέα επαγγέλματα παγκοσμίως σχετιζόταν άμεσα ή έμμεσα με τον τουρισμό. Απασχολούσε το 10.6% όλων των επαγγελματιών (334 εκατ. ανθρώπους) και αποτελούσε το 10,4% του παγκόσμιου ΑΕΠ (9.2 τρις δολάρια.)

Μεγάλη ανησυχία διεθνώς για τον κλάδο του τουρισμού μετά την μαζική απώλεια θέσεων εργασίας, όπως καταγράφεται σε έρευνα του WTTC για τις συνέπειες της πανδημίας - Σχεδόν στα 5 τρισεκατομμύρια δολάρια οι οικονομικές απώλειες του κλάδου

Greece Key Data		
	2019	2020
	Total contribution of Travel & Tourism to GDP:	
	20.3% of Total Economy Total T&T GDP = EUR38.1BN (USD43.5BN)	8.7% of Total Economy Total T&T GDP = EUR14.8BN (USD16.9BN) -61.1% Change in Travel & Tourism GDP vs -9.7% real economy GDP change
	Total contribution of Travel & Tourism to Employment:	
	824.7 Jobs (000s) (21.1 % of total employment)	759.3 Jobs (000s) (19.8 % of total employment) -7.9% Change in jobs ² -65.4 (000s)
	Visitor Impact International:	
	EUR20.3BN Visitor spend 26.9% of total exports (USD23.2BN)	EUR4.7BN Visitor spend 9.3% of total exports (USD5.4BN) -76.9% Change in international visitor spend: -USD 17.8 BN
	Domestic:	
	EUR9.7BN Visitor spend (USD 11.1BN)	EUR5.6BN Visitor spend (USD 6.4BN) -42.3% Change in domestic visitor spend: -USD 4.7 BN

Μεγάλο πλήγμα για την Ελλάδα

Στη **Ελλάδα** συγκεκριμένα η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ αποτελεί τεράστια στήριξη. Ήταν μεγάλο πλήγμα για την οικονομία της χώρας η μείωση της τουριστικής δραστηριότητας. Για έτος 2020 το ποσοστό αυτό ανέρχεται στο 8.7% σε αντίθεση από το έτος 2019 που βρισκόταν στο 20.3%.

Το ποσοστό των εργαζομένων στον τουρισμό από 21.1% κατέβηκε στο 19.8%. Τα έσοδα από τον εξερχόμενο τουρισμό έπεσα δραματικά αφού από ποσοστό 26.9% το 2019, βρέθηκε στο 9.3% το 2020. Όσο για τον εσωτερικό τουρισμό τα έσοδα του 2020 με τα βίαις έφτασαν σχεδόν στα μισά της προηγούμενης χρονιάς, από 9.7 δις ευρώ στα 5.6 δις.

Η σπουδαιότητα της συναισθηματικής νοημοσύνης στον εργασιακό χώρο

Η συναισθηματική νοημοσύνη αναφέρεται στην ικανότητα ενός ατόμου να αντιλαμβάνεται, να ελέγχει και να αξιολογεί τα συναισθήματά του. Τα συναισθήματα είναι μέρος της ανθρώπινης ύπαρξης και αποτελούν σημαντική πηγή πληροφοριών που επηρεάζουν τις ενέργειες και τα κίνητρα των συμπεριφορών των ανθρώπων.

Γράφει ο
**Μιχάλης
Μάρκου**

MBA* Διευθυντικό Στέλεχος
-Σύμβουλος Επιχειρήσεων
& Καθηγητής Διοίκησης
Επιχειρήσεων/Marketing

Ειδικότερα, η συναισθηματική νοημοσύνη χαρακτηρίζεται από την ικανότητα ενός ατόμου, να έχει ενσυναίσθηση, να ενεργεί με ωριμότητα, νηφαλιότητα και ψυχραιμία, να έχει υπομονή και

επιμονή, να ελέγχει τις παρορμήσεις του, να ρυθμίζει τη συναισθηματική διάθεσή του και να ελέγχει τις ψυχολογικές του διακυμάνσεις, ώστε να μην επηρεάζουν την κρίση του και τη διάθεσή του, να επιβιώνει παρ' όλες τις δυσκολίες και τις αλλαγές, και τέλος να έχει μια αισιόδοξη σκέψη και άποψη για τη ζωή.

Σύμφωνα με τον Goleman (1995), ως συναισθηματική νοημοσύνη ορίζεται η ικανότητα του ανθρώπου να ανταποκρίνεται σε 4 τομείς δράσης, οι οποίοι είναι: α) η αντίληψη (αυτοεπίγνωση-αντίληψη της προσωπικότητας μας), β) η κατανόηση (κατανόηση των αναγκών μας και των αναγκών των άλλων), γ) ο έλεγχος (αυτοέλεγχος και έλεγχος των συναισθημάτων μας), και δ) η χρήση του συναισθήματος (χρήση συναισθήματος προς όφελος του κοινού καλού).

Δυστυχώς, για πολλά χρόνια (ιδιαίτερα τον 20ο αιώνα) ο όρος συναισθήματα στον χώρο των επιχειρήσεων, θεωρούνταν ως σημάδι αδυναμίας. Ευτυχώς, τα τελευταία χρόνια (από την οικονομική κρίση και έπειτα) όλο και περισσότεροι αναγνωρίζουν ότι τα συναισθήματα είναι αναπόσπαστο κομμάτι της προσωπικότητας και της συμπεριφοράς των ανθρώπων, και κρίνονται θετικά μιας και λογίζονται ως μια σημαντική πηγή πληροφοριών, που αν χρησιμοποιηθούν κα-

Το άτομο με αναπτυγμένη ενσυναίσθηση μπορεί να αντιλαμβάνεται σωστά τις καταστάσεις, να χτίζει σχέσεις εμπιστοσύνης (με τους πελάτες, συνεργάτες, συναδέλφους) και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους

τάλληλα, μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην αποτελεσματικότητα μιας επιχείρησης. Μάλιστα, αρκετές πρόσφατες έρευνες έχουν αναδείξει ότι όλο και περισσότερες εταιρείες αναζητούν εργαζόμενους που να έχουν τέτοιες ικανότητες (οι οποίες κατατάσσονται ως soft skills ικανότητες) όπως η ενεργητική ακρόαση, η λεκτική επικοινωνία, η διαχείριση δύσκολων καταστάσεων, η σωστή διαχείριση του εαυτού τους και των συναισθημάτων τους, η αυτοπεποίθηση, η αυτοεπίγνωση, η ευσυνειδησία, ο αυτοέλεγχος, η ενσυναίσθηση, κοκ.

Οι σημερινές συνθήκες (του μακρο & μικρο-περιβάλλοντος), φέρνουν τον άνθρωπο αντιμέτωπο με την εναλλαγή πολλαπλών ρόλων και ευθυνών. Το άτομο με αναπτυγμένη ενσυναίσθηση μπορεί να αντιλαμβάνεται σωστά τις καταστάσεις, να χτίζει σχέσεις εμπιστοσύνης

(με τους πελάτες, συνεργάτες, συναδέλφους) και να ανταποκρίνεται στις ανάγκες τους, λαμβάνοντας υπ' όψιν τόσο το ατομικό όσο και το συλλογικό καλό. Η ανάπτυξη αυτής της δεξιότητας προϋποθέτει το άτομο να έχει επίγνωση των δικών του συναισθημάτων ώστε να μην το επηρεάζουν, ενώ τα άτομα με αναπτυγμένη συναισθηματική νοημοσύνη είναι ανοιχτά στο να ακούσουν (ενεργητική ακρόαση), και εκφράζονται αποτελεσματικά δίνοντας τη δυνατότητα σε όλα τα μέλη μιας επιχείρησης να δουλεύουν μαζί αρμονικά για την επίτευξη των επιχειρησιακών στόχων.

Η επένδυση των εταιρειών σε υπηρεσίες που αναπτύσσουν συναισθηματικές δεξιότητες μπορεί να φέρει θετικά αποτελέσματα όσον αφορά την ενίσχυση της ανθεκτικότητας του οργανισμού σε περιόδους κρίσεων, την αύξηση της παρα-

γωγικότητας και αποτελεσματικότητας στον εργασιακό χώρο, την περαιτέρω ανάπτυξη των διαπροσωπικών σχέσεων ανάμεσα στο προσωπικό της εταιρείας, την ανάδειξη της Εταιρικής Κοινωνικής Ευθύνης και την προαγωγή της Υγείας και Ευεξίας.

Η συναισθηματική νοημοσύνη διαδραματίζει λοιπόν καθοριστικό ρόλο στον χώρο της εργασίας, είτε πρόκειται για υπάλληλους είτε πρόκειται για τα υψηλόβαθμα στελέχη μιας επιχείρησης, μιας και βοηθά στην δημιουργία ενός γόνιμου εργασιακού περιβάλλοντος, που δραστηριοποιεί και ενθαρρύνει όλους τους εργαζόμενους να αποδώσουν τα μέγιστα των δυνατοτήτων τους, κάτι το οποίο επηρεάζει μακροπρόθεσμα όχι μόνο την κερδοφορία μιας εταιρείας, αλλά και την μέγιστη ικανοποίηση των εργαζομένων της.

Η ΑΠΑΝΤΗΣΗ ΣΤΗ ΜΕΤΑ-COVID ΕΠΟΧΗ ΓΙΑ ΕΚΘΕΣΕΙΣ ΚΑΙ ΣΥΝΕΔΡΙΑ

ΤΟ MACT EXPO CENTER ΥΛΟΠΟΙΗΘΗΚΕ με βάση την τεράστια εμπειρία της **Mact Media Group** στη διαχείριση υπηρεσιών και τη διοργάνωση εκθέσεων, συνεδρίων και εκδηλώσεων και έρχεται να καλύψει τις ανάγκες της νέας εποχής, παρέχοντας μοναδικές δυνατότητες στους εκθέτες και στους επισκέπτες.

Μπορεί να φιλοξενήσει
50.000 επισκέπτες
ανά ημέρα

Στα ψηφιακά περίπτερα οι εκθέτες μπορούν να παρουσιάσουν τα προϊόντα και τις υπηρεσίες τους, να συνομιλούν με τους επισκέπτες σε πραγματικό χρόνο με σύνδεση βίντεο, να παρέχουν πληροφοριακό υλικό και ψηφιακά φυλλάδια. Οι εκθέτες μπορούν να κλείνουν ραντεβού και να οργανώνουν B2B συναντήσεις, ενώ παράλληλα παρέχεται και η δυνατότητα απευθείας πωλήσεων

Τα περίπτερα μπορούν να παραμείνουν online για μεγάλο χρονικό διάστημα και οι ενδιαφερόμενοι να έχουν πρόσβαση σε αυτά μετά τη λήξη της κάθε διοργάνωσης

Επιτρέπει τη διοργάνωση πολλών συνεδρίων και εκδηλώσεων ταυτόχρονα στον ψηφιακό του χώρο. Τα events διεξάγονται με ζωντανή διαδικασία. Όσοι τα παρακολουθούν έχουν τη δυνατότητα να παρέμβουν είτε για να τοποθετηθούν, είτε για να υποβάλλουν κάποιο ερώτημα

☎ 2110129575 ✉ info@mact.gr

